



BEEKDAELEN

PROGRAMMABEGROTING

2022

na 2^{de} nota van wijzigingen



Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Kerngegevens	
2 Begrotingsresultaat en Vermogen	5
2.1 Bijstelling lopende begroting	
2.2 Kredietvotingen	
2.3 Prioritering projecten	
2.4 Reserves en voorzieningen	
2.5 Begroting in één oogopslag	
2.6 Begroting per taakveld	
3 Programma's	17
3.1 Programma 0: Algemeen bestuur en ondersteuning	18
Wat willen we bereiken	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	
3.2 Programma 1: Veiligheid	24
Wat willen we bereiken	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	
3.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat	27
Wat willen we bereiken	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	
3.4 Programma 3: Economie en recreatie	31
Wat willen we bereiken	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	
3.5 Programma 4: Onderwijs, sport en cultuur	38
Wat willen we bereiken	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	
3.6 Programma 5: Sociaal domein en volksgezondheid	42
Wat willen we bereiken?	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	
3.7 Programma 6: Volkshuisvesting, milieu, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	47
Wat willen we bereiken?	
Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?	
Wat gaan we daarvoor doen?	
Wat gaat het programma kosten?	



4	(Verplichte) paragrafen	55
4.1	Lokale heffingen	55
	Onroerendezaakbelastingen (OZB)	
	Afvalstoffenheffing	
	Toeristenbelasting	
	Leges	
	Kwijtscheldingsbeleid	
	Lijkbezorgingsrechten	
4.2	Weerstandsvermogen	60
	Inleiding	
	Risico's	
	Risicomanagement	
	Kengetallen	
4.3	Onderhoud kapitaalgoederen	66
4.4	Financiering	69
4.5	Verbonden partijen	72
	Wat zijn verbonden partijen	
	Waarom samenwerkingsverbanden	
	Grip op verbonden partijen	
	Overzicht van verbonden partijen	
	Detailinformatie per verbonden partij	
4.6	Grondbeleid	75
4.7	Bedrijfsvoering	76
4.8	Duurzaamheid	78



BEEKDAELEN

3



Bijlagen

Bijlage 1	Overzicht baten en lasten cf. BBV	1
Bijlage 2	Staat van reserves en voorzieningen	3
Bijlage 3	Stand van zaken fusiebudget herindeling	7
Bijlage 4	Specificatie algemene uitkering gemeentefonds	8
Bijlage 5	Toelichting op Verbonden Partijen	11
Bijlage 6	Overzicht van Incidentele baten en lasten	19
Bijlage 7	Overzicht structureel en reëel evenwicht inclusief specificatie algemeen dekkingsmiddel	20
Bijlage 8	Overzicht investeringen economisch en maatschappelijk nut	22

Inleiding

Voor u ligt de laatste programmabegroting inclusief meerjarenraming van deze -als gevolg van de gemeentelijke herindeling- kortere bestuursperiode. Een bijzonder moment voor ons college en de ambtelijke organisatie. In 2019 zijn wij met veel enthousiasme en grote inzet aan de slag gegaan voor de inwoners van Beekdaelen. Het op basis van het raadsbreed programma 'Samen maken we Beekdaelen' opgestelde College uitvoeringsprogramma Beekdaelen 'Samen werken aan Beekdaelen!' heeft in de afgelopen drie jaar gestalte gekregen. Vanzelfsprekend zijn sommige zaken anders gelopen dan we van te voren hadden gedacht; over het algemeen is er ondanks de Covid-19-pandemie, de druk op de gemeente-financiën, de personele capaciteit en het ambitieniveau veel bereikt of in gang gezet. Zo is het gemeentelijk beleid geharmoniseerd, zijn er op talloze onderwerpen nieuwe Beekdaelense visies gemaakt, hebben we als grootste plattelandsgemeente van Zuid-Limburg positie in de provincie, de regio en de sub-regio's verworven, hebben we gewerkt aan onze dienstverlening en zijn de gepresenteerde begrotingen sluitend.

Na bovenstaande korte terugblik is het nu tijd om vooruit te kijken. De voorliggende begroting vormt een uitwerking van de door uw raad vastgestelde kadernota 2022. Daarin zijn de ambities voor 2022 verwoord. Voor de komende jaren is het van belang de gezamenlijk, bij de vaststelling van de kadernota 2022, ingezette koers te continueren om meer balans te brengen in hetgeen we als gemeente 'willen' (ambitieniveau) en hetgeen we 'kunnen' (personele en financiële capaciteit) en het aan de hand van een prioriteringskader maken van keuzes om de financiële positie van de gemeente te verbeteren en de personele druk te verlagen. Het vasthouden van deze koers vraagt continue aandacht niet alleen in deze bestuursperiode. Alleen zo kunnen we blijven investeren in de toekomst van Beekdaelen. Een gemeente waar je goed kunt wonen en leven in het landschap.



BEEKDAELEN

4

De middelen die we van het Rijk krijgen, maken de begroting van volgend jaar sluitend. Dat we hiervan afhankelijk zijn, maakt onze financiële positie kwetsbaar. Dit betekent dat we op eigen kracht de ingezette koers moeten vasthouden. Dit kan als we met de vereiste scherpheid daarvoor de juiste keuzes blijven maken. We zien een aantal risico's die de financiële positie zonder ingrijpen beïnvloeden. Zoals ook landelijk te zien is blijven de (jeugd)zorgkosten stijgen. Het Rijk stelt hiervoor weliswaar middelen ter beschikking maar geeft geen duidelijkheid over het structurele karakter hiervan. Ook ten aanzien van het beheer van onze openbare ruimte moeten nog fundamentele keuzes worden gemaakt die structurele financiële implicaties met zich mee kunnen brengen. De doelstelling om energieneutraal te worden, vraagt blijvend onze aandacht. Verder vragen de noodzakelijke doorontwikkeling van onze gemeentelijke organisatie en de invoering van de Omgevingswet om investeringen in onze organisatie. Daarnaast zal de aangekondigde herijking van de algemene middelen waarschijnlijk voor een financieel lastigere situatie van Beekdaelen in de komende jaren gaan zorgen. Voeg daarbij dat we als gemeente nog steeds te kampen hebben met de gevolgen van de Covid-19 pandemie en het is duidelijk dat we financiële risico's lopen die wellicht kunnen leiden tot scherpe keuzes.

Het voorgaande maakt dat wij - ondanks de stevige winstwaarschuwing - met trots kijken we terug op de behaalde resultaten van de gemeente Beekdaelen. De begroting 2022 is sluitend en ook de meerjarenraming 2023-2025 laat een positief resultaat zien.

Beekdaelen, 19 oktober 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Beekdaelen

1 Kerngegevens

Kerngegevens per 1 januari		2022
A. Sociale structuur		
Aantal inwoners		36.080
waarvan:		
· 0 tot en met 19 jaar		6.494
· 20 tot en met 64 jaar		20.062
· 65 jaar en ouder		9.524
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden		417
waarvan:		
· personen jonger dan 21 jaar		6
· personen van 21 tot en met 64 jaar		376
· personen van 65 jaar en ouder		8
· uitkeringsgerechtigden ingevolge de IOAW		23
IOAZ		4
Aantal tewerk gestelden in de sociale werkvoorziening (in arbeidsjaren)		168,1
Aantal personen tewerk gestelden in de sociale werkvoorziening		188
B. Fysieke structuur		
Oppervlakte land (hectare)		7.831
Oppervlakte binnenwater (hectare)		18
Aantal woonruimten		16.798
Lengte verharde wegen (kilometers)		322
Openbaar groen (hectare)		98,5
C. Financiële structuur (x € 1.000)		
Uitgaven gewone dienst		94.576
Opbrengst belastingen en rechten		18.418
Algemene uitkering + div. uitkeringen Gemeentefonds		60.894
Boekwaarde investeringen		136.344
Vaste schuld		
· langlopende leningen		22.743
Reserves en voorzieningen:		
waarvan:		
· algemene reserves		17.931
· bestemmingsreserves		60.660
· voorzieningen		12.889
D. Financiële structuur per inwoner		
Per inwoner:		
Uitgaven gewone dienst		2.621
Opbrengst belastingen en rechten		510
Algemene uitkering Gemeentefonds		1.688
Boekwaarde investeringen		3.779
Langlopende leningen		630
Algemene reserves		497
Bestemmingsreserves		1.681
Voorzieningen		357



BEEKDAELEN



2 Begrotingsresultaat en Vermogen

In het voorliggende hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze het begrotingsresultaat tot stand komt en welke zaken van invloed zijn op het vermogen van de gemeente.

2.1 Bijstelling lopende begroting

De kadernota 2022, die is vastgesteld in de raadsvergadering van 13 juli 2021 geeft een eerste inzicht in het verwachte verloop van het resultaat voor de jaren 2022-2025. Dat gepresenteerde resultaat vormt dan ook de basis voor het meerjarig perspectief van de begroting 2022. Deze paragraaf start met een tabel waarin als eerst het resultaat van de kadernota is opgenomen. Vervolgens worden de ontwikkelingen beschreven die zich na het opstellen van de Kadernota 2022 hebben voorgedaan. De mutaties worden puntsgewijs toegelicht.

Effect bijstelling lopende budgetten op het begrotingsresultaat (bedragen x € 1.000, + is positief en – is negatief voor het resultaat van de begroting)

	Ontwikkeling begrotingsresultaat	2022	2023	2024	2025
	Resultaat na kadernota 2022 (startpunt begroting 2022)	-636,2	-750,7	-758,3	-580,1
1	Begrotingswijzigingen raadsvergadering 13 juli 2021	-127,1	-127,1	-127,1	-127,1
	<i>renovatie woonwagenlocatie Veeweg Schinnen</i>	<i>-13,3</i>	<i>-13,3</i>	<i>-13,3</i>	<i>-13,3</i>
	<i>gebiedsontwikkeling de Gijselaar</i>	<i>-113,9</i>	<i>-113,9</i>	<i>-113,9</i>	<i>-113,9</i>
2	Begrotingswijzigingen raadsvergadering 12 oktober 2021	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
	<i>toetreding tot Euregio Rhein-Maas-Nord</i>	<i>-8,4</i>	<i>-8,4</i>	<i>-8,4</i>	<i>-8,4</i>
	<i>gemeentelijke ombudscommissie</i>	<i>7,7</i>	<i>7,7</i>	<i>7,7</i>	<i>7,7</i>
3	Algemene uitkering	1.106,2	624,0	641,3	1.131,4
4	Jeugd	1.919,0	1.145,0	1.023,0	879,0
	<i>mutaties jeugdhulp (inkoop Maastricht + Transformatieplan)</i>	<i>-396,0</i>	<i>-268,0</i>	<i>-268,0</i>	<i>-268,0</i>
	<i>extra middelen jeugd</i>	<i>2.315,0</i>	<i>1.413,0</i>	<i>1.291,0</i>	<i>1.147,0</i>
5	Administratieve last omgevingswet	-60,0	-60,0	-60,0	-60,0
6	Verhoging indexering ozb en leges (van 1,9% naar 3,1%)	106,3	106,3	106,3	106,3
7	Verhoging stelpost loonstijging o.b.v. CAO-bod werkgevers	-265,8	-265,8	-265,8	-265,8
8	Organisatieplan	-659,2	-646,7	-504,2	-336,7
9	Overige bijstellingen	97,0	27,3	48,5	-36,0
	Resultaat na ontwikkelingen	1.479,4	51,5	102,8	710,2

Om vast te kunnen stellen dat er sprake is van structureel evenwicht dient het begrotingsresultaat gecorrigeerd te worden voor incidentele lasten en baten. Voor een specificatie van de incidentele lasten baten wordt verwezen naar bijlage 6.

	2022	2023	2024	2025
begrotingsresultaat	1.479,4	51,5	102,8	710,2
correctie incidentele lasten en baten	-155,0	-267,0	-218,7	0,0
begrotingsresultaat gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten	1.324,4	-215,5	-115,9	710,2



BEEKDAELEN

1. Begrotingswijziging raadsvergadering 13 juli 2021

In de raadsvergadering van 13 juli jl. heeft uw raad ingestemd met de votering van onderstaande kredieten. De hieruit voortvloeiende structurele lasten zijn verwerkt in voorliggende begroting.

Renovatie woonwagenlocatie Veeweg Schinnen:

Het betreft het voteren van een krediet van € 443.318 incl. btw ten behoeve van het renoveren en leefbaar maken van de huidige woonwagenlocatie aan de Veeweg te Schinnen. De structurele lasten bedragen € 13.300.

Gebiedsontwikkeling de Gijselaar:

In dezelfde raadsvergadering is een uitvoeringskrediet van € 4,49 miljoen voor de gebiedsontwikkeling van een 4-tal deelprojecten in de Gijselaar. De structurele lasten bedragen € 113.900.

2. Begrotingswijziging raadsvergadering 12 oktober 2021

In de raadsvergadering van 20 oktober jl. heeft uw raad ingestemd met onderstaande voorstellen:

Toetreding tot Euregio rhein-Maas-Nord:

Voor de deelname aan de Euregio Rhein-Maas-Nord wordt jaarlijks een contributie van € 8.400 gevraagd.

Gemeentelijke ombudsman:

De kosten van de behandeling van klachten door de Nationale Ombudsman zijn aanzienlijk hoger dan behandeling door een gemeentelijke ombudsman. De jaarlijkse besparing bedraagt € 7.700.

3. Algemene uitkering

De berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de circulaire van 27 september 2021. De voordelige mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2021 zijn met name een gevolg van jaarlijkse accresontwikkelingen. De stijging van de rijksuitgaven leidt via de afgesproken systematiek tot een hogere algemene uitkering. In het jaar 2022 is het voordeel hoger dan in de daarop volgende jaren. Dat extra voordeel komt door een eenmalige terugboeking van de door het rijk opgelegde opschalingskorting, namelijk € 463.000 voor Beekdaelen.

4. Jeugd

Mutaties jeugdhulp

Binnen de gemeente Beekdaelen worden we nog altijd geconfronteerd met een forse stijging aan kosten op de kostbaardere maatwerkvoorzieningen jeugdzorg.

De prognose vanuit de centrumgemeente Maastricht laat zien dat de kosten voor individuele voorzieningen € 258.000 hoger zullen zijn dan de begroting. Vooral de kosten onder 'overig verblijf' (behalve Pleegzorg, Gezinshuizen maar inclusief Leefhuizen en JeugdzorgPlus) zijn toegenomen, zowel ten opzichte van vorig jaar als in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen jaren. De toename is terug te voeren op de gemiddeld zwaardere zorg terwijl het aantal cliënten en het gemiddeld aantal beschikkingen per cliënt terugloopt.

De Transformatie Jeugdhulp vraagt om een investering in tijdelijke extra formatie tot en met 2022 (vastgelegd in de uitvoeringsafspraken). Voor het jaar 2022 wordt hiervoor in deze begroting € 79.000 meegenomen. Voorts is in het Transformatieplan rekening gehouden met een tijdelijke toename van de uitvoeringskosten inkoop; voor 2022 € 30.000 (ten opzichte van de kosten 2020). Vanaf 2023 nemen de kosten structureel af met € 6.000, eveneens ten opzichte van de kosten 2020. Dit is derhalve een structurele bezuiniging. Tot slot neemt ook de beleidscapaciteit toe om de regiosamenwerking vorm te geven en om de afspraken uit het beleidskader jeugd én het transformatiefonds te kunnen uitwerken en implementeren. De bijdrage van Beekdaelen aan de centrumgemeente bedraagt additioneel €30.000 (2021 en 2022) en vanaf 2023 structureel € 16.000 (additioneel)



Bij deze transformatie wordt verwacht dat –bij gelijkblijvende instroom– een besparingspotentieel van ongeveer 5% kan worden gerealiseerd door een strakke sturing, versterkte samenwerking van de toegang, verbeterd in- en uitstroombroces en intensief contractmanagement. Bij de begroting 2021 is reeds als taakstelling een bezuiniging (meerjarig € 300.000) ingeboekt. Deze taakstelling willen wij middels de ingezette beheersmaatregelen en het transformatieplan realiseren. Resumerend is dit:

	2022	2023	2024	2025
Structureel				
Individuele voorzieningen	€ 258.000	€ 258.000	€ 258.000	€ 258.000
Uitvoeringskosten		- € 6.000	- € 6.000	- € 6.000
Bijdrage centrumgemeente		€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000
Totaal structureel	€258.000	€268.000	€268.000	€268.000
Incidenteel				
Transformatie	€ 79.000	-	-	-
Uitvoeringskosten	€ 30.000	-	-	-
Bijdrage centrumgemeente	€ 30.000	-	-	-
Afronding	-€ 1.000			
Totaal incidenteel	€ 138.000	-	-	-

Extra middelen Jeugdzorg

Het Kabinet heeft voor 2022 incidenteel € 1.3 miljard extra ter beschikking gesteld ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dat bedrag komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar.

Een nieuw kabinet zal een besluit moeten nemen over de structurele compensatie. Voor de jaren 2023-2025 hebben het Rijk, de VNG en het IPO afgesproken dat de gemeenten een stelpost mogen opnemen in de begroting. Deze is gebaseerd op 75% van de bedragen waar de commissie van Wijzen (arbitragecommissie) vanuit gaat en komt in plaats van de al ingeboekte bedrag van landelijk € 300 miljoen.

5. Administratieve last omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022.

De gemeenten krijgen financiële compensatie daarvoor, maar pas in 2022 wordt bekend hoeveel.

De financiële gevolgen van het uitstel voor de gemeenten zijn:

- (1) extra implementatiekosten,
- (2) langer overeind houden van bestaande koppelingen naast de nieuwe, en
- (3) (indien nodig) tijdelijke alternatieve maatregelen.

Vooralsnog komen de kosten ten laste van het begortingsresultaat. Zodra de compensatie wordt verkregen komt dat voordeel weer ten gunste van het begortingsresultaat.

6. Verhoging indexering Onroerendezaakbelastingen (ozb) en leges (van 1,9% naar 3,1%)

De gehanteerde index (3,1%) is gebaseerd op de septembercirculaire 2021 en wijkt af van het percentage genoemd in de kadernota 2022 (1,9%).

7. Verhoging stelpost loonstijging o.b.v. CAO-bod werkgevers

De verhoging van de stelpost loonstijging is gebaseerd op het CAO-bod van de werkgevers van 7 oktober 2021, met een looptijd van 24 maanden, van 1 januari 2021 tot en met 1 januari 2023. Dit bod houdt in:

- Een salarisverhoging van 2,9% bestaande uit:
 - 1,4% per 1 december 2021 (heel 2022)
 - 1,5% ingaand op 1 juli 2022 (half 2022)
- Een thuiswerkvergoeding van € 2 netto per thuiswerkdag voor 2022

Op basis hiervan wordt de stelpost loonstijging verhoogd met € 265.800.

8. Organisatieplan

In het programma 0 wordt uitgebreid ingegaan op de kosten die de uitvoering van het plan van aanpak 'doorontwikkeling gemeentelijke organisatie' met zich meebrengen.

9. Overige bijstellingen

Het betreft een aantal kleinere bijstellingen die korthedshalve niet nader worden toegelicht.

2.2 Kredietvotingen

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de kredietvotingen die in deze begroting zijn opgenomen.¹ Om herhalingen te voorkomen is er in deze begroting voor gekozen om beleidsontwikkelingen die al zijn vermeld in de kadernota wel opnieuw te benoemen maar niet opnieuw toe te lichten. Daar waar, ten opzichte van de kadernota, bedragen zijn gewijzigd of beleidsontwikkelingen zijn toegevoegd worden die uiteraard wel toegelicht. In de tabel is vermeld in welke paragraaf het betreffende project is vermeld.

Omschrijving	Euro's	Dekking	Toelichting §
Aangekondigde beleidsontwikkelingen kadernota 2022			
Ontwikkelplan personeel	2.816.674	geclaimde reserve	3.1
Archiefwet en digitalisering	77.300	geclaimde reserve	3.1
Wet digitale overheid	12.000	geclaimde reserve	3.1
Modernisering vakapplicaties	25.300	geclaimde reserve	3.1
Datedeuren werken	80.000	geclaimde reserve	3.1
Onderhoud holle wegen	80.000	geclaimde reserve	3.3
Afwaardering wegen	210.000	t.l.v. begrotingsresultaat	3.3
Bomenvervangingsplan	350.000	geclaimde reserve	3.4
Ecologische gazons	10.000	geclaimde reserve	3.4
Uitwerking landschapskader Beekdaelen	35.000	geclaimde reserve	3.4
Groot onderhoud beplanting	70.000	geclaimde reserve	3.4
Aanbrengen kantplanken kunstgrasvelden	90.000	geclaimde reserve	3.5
Led-verlichting hockey	25.000	geclaimde reserve	3.5
Kunstgrasveld hockey	200.000	t.l.v. begrotingsresultaat	3.5
Omgevingswet	36.500	geclaimde reserve	3.7
Overige beleidsontwikkelingen			
Tijdelijke huisvesting	260.000	geclaimde reserve	3.1
Aanpassing infra inzake het onttrekken NABO Terschurenvoetpad	335.000	middelen ProRail	3.3
Brug Stationsstraat over de Geleenbeek	600.000	t.l.v. begrotingsresultaat	3.3
Onderhoud wandel- en fietspaden	30.000	geclaimde reserve	3.3
Transformatie voormalige sportaccommodaties	90.000	geclaimde reserve	3.7
Planontwikkeling gemeentelijke kleine woningbouwlocaties	50.000	geclaimde reserve	3.7
Heroverweging van en een onderzoek naar geschikte bouwlocaties	50.000	geclaimde reserve	3.7
Totaal kredieten	5.532.774		
t.l.v. geclaimde reserve ¹	4.187.774		
Overig	1.345.000		



De aanpassing van de infra inzake het onttrekken van NABO Terschurenvoetpad verloopt budgettair neutraal aangezien de kosten worden gedekt door een bijdrage van ProRail. Uw raad is hierover geïnformeerd via de beeldvormende commissie op 6 oktober 2021.

2.3 Prioritering projecten

In de kadernota 2022 is uitdrukkelijk vastgesteld dat beleidskeuzes moeten worden gemaakt. Dat is noodzakelijk omdat zowel de financiële middelen als de ambtelijke capaciteit te beperkt zijn. Om het maken van de keuzes te vergemakkelijken is een prioriteringsinstrument ontwikkeld. Tijdelijke projecten worden gerant aan de hand van de zogenaamde 'zes p's'.

- P1: poen
- P2: prestatie
- P3: personeel
- P4: planning
- P5: prognose
- P6: publieke waarde

¹ In de tabel is als dekking een aantal malen 'geclaimde reserve' aangegeven. Indien de raad besluit de kredieten te voteren dan wordt die reserve gevoerd vanuit de reserve nog te bestemmen.

De raad heeft bij de vaststelling van de kadernota 2022 besloten om het prioriteringskader, voordat het integraal wordt uitgerold, eerst te testen op elf pilotprojecten. Aan de hand van die pilot kan worden beoordeeld of het instrument werkt. Inmiddels is de uitwerking van het prioriteringskader besproken in de auditcommissie. Die commissie adviseert positief. Na vaststelling van de begroting wordt het prioriteringskader integraal uitgerold.

Zoals in de notitie 'willen en kunnen' aangehaald ontbreekt een strategisch document dat echt richting geeft. Zodra de nieuwe raad na de verkiezingen een dergelijk richtinggevend document vaststelt worden de projecten ook naast dat visiedocument gelegd. Naast de 6 p's wordt dan ook bekeken of een project bijdraagt aan het beleid dat daarin is verwoord (7e p: politiek). Het vorenstaande kan betekenen dat de ranking dan wijzigt. De nieuwe ranking wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd in de begroting 2023 (raadsvergadering in november 2022).-

2.4 Reserves en voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de reserves en voorzieningen van de gemeente Beekdaelen voor het begrotingsjaar 2022. Voor een meerjarig overzicht wordt verwezen naar de bijlage 'staat van reserves en voorzieningen'.

Reserves

Algemene reserve

De algemene reserve van de gemeente bestaat uit een algemeen deel, de reserve herindeling en de reserve nog te bestemmen. De algemene reserves worden nu toegelicht.

- **Algemeen deel**

De algemene reserve is een reserve waaraan de raad geen bestemming heeft gegeven. Het is vrij besteedbaar vermogen van de gemeente met dien verstande dat het als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers heeft.

- **Reserve herindeling**

Deze reserve wordt aangewend om de uitgaven te dekken die voortkomen uit de herindeling (fusiebudget).

- **Reserve nog te bestemmen**

Deze reserve kent weliswaar een bufferfunctie maar hoeft bij een toereikende algemene reserve niet als zodanig te functioneren. De reserve is daarom vrij besteedbaar.

	2022			
	begin	bij	af	eind
Algemene reserves:				
1. algemene reserve	4.325.000	3.900.000	0	8.225.000
2. reserve herindeling	439.848	0	244.271	195.577
3. reserve nog te bestemmen	13.166.091	1.714.141	8.227.774	6.652.458
totaal algemene reserves	17.930.939	5.614.141	8.472.045	15.073.035

De belangrijkste toevoegingen en onttrekkingen worden hieronder toegelicht.

Toevoegingen

De algemene reserve wordt in 2022 verhoogd met € 3,9 miljoen ten laste van de reserve nog te bestemmen om het weerstandvermogen te verhogen. Deze verhoging is gebaseerd op het geactualiseerde risicoprofiel zoals weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen. Het risicoprofiel verslechterd met name doordat in het meerjarig perspectief van de begroting nu nog geen rekening is gehouden met de herijking van het gemeentefonds.

De vermelde toevoeging van € 1,7 miljoen betreft een compensatie die de gemeente in de algemene uitkering ontvangt als tegemoetkoming in fusiekosten. De betreffende compensatie vindt plaats voor uitgaven die de gemeente al eerder heeft gemaakt. Die kosten waren door de gemeente voorgefinancierd. De reserve nog te bestemmen wordt nu alsnog aangevuld.

Voor een nadere onderbouwing van door de raad bestemde middelen wordt verwezen naar bijlage 3 'stand van zaken fusiebudget herindeling'.

Onttrekkingen

De reserve herindeling wordt aangewend ter dekking van de uitgaven voorkomend uit het sociaal statuut en voor kosten die verband houden met harmonisatie van beleid voor sportaccommodaties. De reserve nog te bestemmen neemt af met ruim € 8 miljoen. Een bedrag van € 3,9 miljoen wordt overgeheveld naar de algemene reserve ter verhoging van het weerstandsvermogen. Daarnaast wordt € 4,1 miljoen toegevoegd aan de geclaimde reserve ter dekking van kredieten die in deze begroting worden gevoteerd.

Bestemmingsreserves

Het totaal van de bestemmingsreserve bedraagt per 1 januari 2022 € 60,6 miljoen.

	2022			
	begin	bij	af	eind
Bestemmingsreserves:				
4. bruteringsreserve	51.168.754	0	2.561.770	48.606.984
5. reserve masterplan Schinveld	772.455	0	0	772.455
6. reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren	1.748.938	0	293.755	1.455.183
7. reserve organisatieontwikkeling	436.238	0	0	436.238
8. reserves in afwachting van harmonisatie van beleid	2.096.408	776.000	776.000	2.096.408
9. nog in te zetten reserves mjb 2019 -2022	641.095	0	144.975	496.120
10. reserve landschapsfonds	208.146	0	0	208.146
11. reserve noodfonds corona	466.630	0	0	466.630
12. geclaimde reserve	2.878.187	4.327.774	3.592.536	3.613.425
13. reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen	243.643	0	15.000	228.643
totaal bestemmingsreserves	60.660.494	5.103.774	7.384.036	58.380.232



BEEKDAELEN

Gedurende 2022 nemen de bestemmingsreserves per saldo af met € 2,4 miljoen. De geraamde aanwendungen is groter dan de geraamde toevoegingen. De belangrijkste toevoegingen en aanwendungen worden hieronder toegelicht.

Toevoegingen aan bestemmingsreserves

Aan de reserve harmonisatie van beleid wordt voor € 776.000 toegevoegd voor onderhoud wegen. De geclaimde reserve wordt met € 4,1 miljoen verhoogd ten laste van de reserve nog te bestemmen ter dekking van kredieten.

Aanwendungen van bestemmingsreserves

Om kapitaallasten te dekken wordt de bruteringsreserve voor € 2,6 miljoen aangewend. De reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren wordt voor € 294.000 aangewend ter compensatie van de gemiste renteopbrengsten wegens de afkoop van de belegging APG in 2019. Dit loopt tot 2025. Ten behoeve van het onderhoud wegen wordt de reserve harmonisatie van beleid voor € 776.000 aangewend.

De reserve nog in te zetten meerjarenbegroting (mjb)2019-2022 wordt in 2022 voor € 145.000 aangewend. Dit betreft de reserve duurzame financiën van een voormalige gemeente. De geclaimde reserve wordt voor € 3,4 miljoen aangewend ter dekking van uitgaven die verband houden met diverse kredietvotingen. De reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen wordt voor € 15.000 aangewend ter dekking van de tijdelijke huisvesting.

Voorzieningen

Onderstaand treft u een overzicht aan van de voorzieningen.

	2022			
	begin	bij	af	eind
voorzieningen				
1. voorziening pensioenen wethouders	1.563.856	0	0	1.563.856
2. voorziening openbare verlichting	0	0	0	0
3. voorziening onderhoud gebouwen MOP	2.001.927	878.000	603.913	2.276.014
4. voorziening onderhoud gebouwen niet in MOP	234.969	0	200.000	34.969
5. voorziening riolen	6.022.170	0	317.642	5.704.528
6. voorziening wegen	2.719.148	1.758.109	1.471.781	3.005.476
7. voorziening civiele kunstwerken	-20.463	6.000	6.000	-20.463
8. voorziening Vixia	111.913			111.913
9. voorziening asbestsanering	63.800	0	0	63.800
10. oninbare debiteuren	191.606	83.326	0	274.932
totaal voorzieningen	12.888.926	2.725.435	2.599.336	13.015.025

De belangrijkste toevoegingen en aanwendungen worden hieronder toegelicht.

Toevoegingen aan voorzieningen

Aan diverse voorzieningen worden bedragen toegevoegd die, op grond van onderhoudsplannen, de komende jaren nodig zijn om onderhoud te kunnen plegen aan kapitaalgoederen. Het gaat om de voorziening onderhoud gebouwen, de voorziening wegen en de voorziening (civiele) kunstwerken. Voor oninbaarheid van belastingdebiteuren wordt € 83.000 toegevoegd

Aanwendungen van voorzieningen

Voor onderhoud gebouwen, wegen en civiele kunstwerken wordt respectievelijk € 804.000, € 1,5 miljoen en € 6.000 aangewend. De aanwendungen stoken met de onderhoudsplannen die voor de kapitaalgoederen zijn opgesteld.

Het saldo op de exploitatiebudgetten voor riolering wordt geëgaliseerd door de voorziening riolen voor een bedrag van € 318.000 aan ter wenden.



BEEKDAELEN

2.5 Begroting in één oogopslag

Overzicht baten en lasten (bedragen x € 1.000)						
Dienstjaar	2022			2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
A: Lasten en baten						
Bestuur en ondersteuning	70.034	-20.679	49.356	66.535	-17.294	49.242
Veiligheid	56	-3.240	-3.185	56	-3.344	-3.288
Verkeer, vervoer en waterstaat	70	-4.627	-4.557	70	-4.620	-4.550
Economie en recreatie	251	-2.946	-2.696	251	-2.955	-2.704
Onderwijs, sport en cultuur	1.148	-7.700	-6.553	1.134	-7.603	-6.469
Sociaal domein en volksgezondheid	8.214	-43.149	-34.935	8.154	-42.491	-34.337
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	11.145	-12.235	-1.090	11.146	-11.956	-810
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	90.917	-94.576	-3.659	87.346	-90.261	-2.916
B: Mutaties reserves:						
Bestuur en ondersteuning	11.709	-9.537	2.171	515	-2	513
Veiligheid	24	-3	21	24	-3	21
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.350	-806	544	1.307	-776	531
Economie en recreatie	288	-	288	275	-	275
Onderwijs, sport en cultuur	1.887	-15	1.872	1.629	-15	1.615
Sociaal domein en volksgezondheid	7	-1	7	7	-1	7
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	591	-356	236	33	-26	7
Resultaatbestemming	15.856	-10.718	5.138	3.790	-823	2.967
C: Saldo (A+B)						
Bestuur en ondersteuning	81.743	-30.216	51.527	67.050	-17.296	49.754
Veiligheid	80	-3.244	-3.164	80	-3.347	-3.268
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.420	-5.433	-4.013	1.377	-5.396	-4.019
Economie en recreatie	539	-2.946	-2.407	526	-2.955	-2.429
Onderwijs, sport en cultuur	3.035	-7.715	-4.680	2.763	-7.618	-4.854
Sociaal domein en volksgezondheid	8.221	-43.150	-34.928	8.161	-42.492	-34.330
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	11.736	-12.591	-855	11.179	-11.982	-802
Geraamde resultaat	106.773	-105.294	1.479	91.136	-91.085	51

Overzicht baten en lasten (bedragen x € 1.000)						
Dienstjaar	2024			2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
A: Lasten en baten						
Bestuur en ondersteuning	66.149	-17.078	49.071	66.200	-16.916	49.284
Veiligheid	56	-3.344	-3.288	56	-3.344	-3.288
Verkeer, vervoer en waterstaat	70	-4.620	-4.550	70	-4.622	-4.552
Economie en recreatie	251	-2.924	-2.673	251	-2.916	-2.666
Onderwijs, sport en cultuur	1.140	-7.499	-6.359	1.140	-7.317	-6.178
Sociaal domein en volksgezondheid	8.134	-42.210	-34.077	8.134	-41.687	-33.553
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	11.220	-12.015	-795	11.314	-12.091	-777
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	87.019	-89.690	-2.671	87.163	-88.893	-1.730
B: Mutaties reserves:						
Bestuur en ondersteuning	432	-2	430	201	-2	199
Veiligheid	24	-3	21	24	-3	21
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.307	-776	531	1.307	-776	531
Economie en recreatie	274	-	274	272	-	272
Onderwijs, sport en cultuur	1.520	-15	1.505	1.423	-15	1.408
Sociaal domein en volksgezondheid	7	-1	7	7	-1	7
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	32	-26	7	29	-26	3
Resultaatbestemming	3.597	-823	2.774	3.263	-823	2.440
C: Saldo (A+B)						
Bestuur en ondersteuning	66.581	-17.081	49.500	66.401	-16.918	49.482
Veiligheid	80	-3.347	-3.268	80	-3.347	-3.268
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.377	-5.396	-4.019	1.377	-5.398	-4.021
Economie en recreatie	525	-2.924	-2.399	523	-2.916	-2.393
Onderwijs, sport en cultuur	2.660	-7.514	-4.854	2.563	-7.332	-4.769
Sociaal domein en volksgezondheid	8.141	-42.211	-34.070	8.141	-41.688	-33.547
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	11.253	-12.041	-788	11.342	-12.117	-774
Geraamde resultaat	90.616	-90.513	103	90.427	-89.717	710

2.6 Begroting per taakveld

Uitgaven per taakveld (in duizenden euro's)		2022	2023	2024	2025
0.1	Bestuur	-2.288	-2.184	-2.172	-2.184
0.2	Burgerzaken	-1.283	-1.298	-1.298	-1.298
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-101	-101	-101	-98
0.4	Overhead	-15.433	-12.184	-11.930	-11.800
0.5	Treasury	-103	-61	-42	16
0.61	OZB woningen	-247	-247	-247	-247
0.62	OZB niet-woningen	-59	-59	-59	-59
0.8	Overige baten en lasten	-1.155	-1.150	-1.219	-1.235
0.9	Vennootschapsbelasting	-10	-10	-10	-10
0.10	Mutaties reserves	-10.718	-823	-823	-823
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.510	-2.614	-2.614	-2.614
1.2	Openbare orde en veiligheid	-730	-730	-730	-730
2.1	Verkeer en vervoer	-4.627	-4.620	-4.620	-4.622
3.1	Economische ontwikkeling	-350	-350	-350	-349
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-34	-36	-36	-36
3.4	Economische promotie	-379	-379	-379	-379
4.2	Onderwijshuisvesting	-784	-781	-766	-703
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.760	-1.760	-1.760	-1.760
5.1	Sportbeleid en activering	-786	-696	-696	-696
5.2	Sportaccommodaties	-2.538	-2.536	-2.448	-2.334
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-287	-287	-287	-287
5.4	Musea	-25	-25	-25	-25
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-770	-770	-770	-770
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.184	-2.190	-2.160	-2.153
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.417	-5.153	-5.112	-5.096
6.3	Inkomensregelingen	-9.274	-9.274	-9.274	-9.274
6.4	Begeleide participatie	-5.399	-5.216	-4.998	-4.491
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.106	-1.106	-1.101	-1.096
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.127	-1.127	-1.127	-1.127
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-7.997	-7.997	-7.997	-7.997
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-11.212	-11.034	-11.035	-11.035
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-469	-469	-469	-469
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-255	-255	-255	-255
7.1	Volksgezondheid	-1.643	-1.608	-1.589	-1.589
7.2	Riolering	-4.024	-4.094	-4.158	-4.237
7.3	Afval	-3.742	-3.713	-3.710	-3.710
7.4	Milieubeheer	-719	-719	-719	-719
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-220	-218	-218	-217
8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.375	-1.339	-1.339	-1.339
8.3	Wonen en bouwen	-2.155	-1.873	-1.873	-1.869
Totale uitgaven		-105.294	-91.085	-90.513	-89.717

Inkomsten per taakveld (in duizenden euro's)		2021	2022	2023	2024
0.1	Bestuur	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	474	474	474	474
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	79	79	79	79
0.4	Overhead	49	49	49	49
0.5	Treasury	847	835	836	835
0.61	OZB woningen	5.778	5.778	5.778	5.778
0.62	OZB niet-woningen	1.805	1.805	1.805	1.805
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	60.894	57.445	57.049	57.130
0.8	Overige baten en lasten	107	70	78	49
0.10	Mutaties reserves	15.856	3.790	3.597	3.263
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	56	56	56	56
2.1	Verkeer en vervoer	70	70	70	70
3.1	Economische ontwikkeling	78	78	78	78
3.4	Economische promotie	143	143	143	143
4.2	Onderwijshuisvesting	123	123	123	123
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	492	492	492	492
5.1	Sportbeleid en activering	20	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	224	229	235	235
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	30	30	30
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	442	382	382	382
6.3	Inkomensregelingen	7.645	7.645	7.645	7.645
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	13	13	13	13
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	300	300	300	300
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	82	82	82	82
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	20	20	-	-
7.2	Riolering	5.362	5.448	5.529	5.625
7.3	Afval	4.755	4.726	4.721	4.721
7.4	Milieubeheer	9	9	9	9
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	114	114	114	114
8.1	Ruimte en leefomgeving	11	11	11	11
8.3	Wonen en bouwen	893	838	836	833
Totale inkomsten		106.773	91.136	90.616	90.427
Saldo van baten en lasten		1.479	51	103	710

3 Programma's

De indeling van de programma's is gebaseerd op de hoofdtakvelden die zijn beschreven in het besluit begroten en verantwoorden (BBV). Onderstaand volgen de zeven programma's.

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie en recreatie
4. Onderwijs, sport en cultuur
5. Sociaal domein en volksgezondheid
6. Volkshuisvesting, milieu, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Uw raad heeft in het duale stelsel een kaderstellende, budgetbepalende en controlerende taak.

Doel van de programma's is om de raad te ondersteunen bij het invullen van die taken.

Per programma is antwoord gegeven op de drie **W**-vragen:

- **W**at willen we bereiken
- **W**at gaan we daarvoor doen
- **W**at gaat het kosten

Wat willen we bereiken?

De basis voor de beantwoording van die vraag komt uit het vastgestelde Raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen'. De doelstellingen die zijn vermeld in dat Raadsbreed programma 'zijn overgenomen onder de eerste w- vraag. Voor het toelichten van de effecten van beleid op de programma's worden beleidsindicatoren gebruikt. Alle gemeenten zijn verplicht dit in ieder geval te doen aan de hand van een vaste set beleidsindicatoren. De betreffende beleidsindicatoren zijn in deze begroting vermeld onder de eerste w- vraag 'wat willen we bereiken'. Om een referentiekader te bieden is per beleidsindicator aangeven welke score gemiddeld van toepassing is op andere gemeenten met een inwonersaantal van tussen de 25.000 en 50.000 inwoners in Nederland.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om antwoord te geven op de tweede w- vraag worden projecten en activiteiten benoemd die bijdragen aan de doelstellingen die zijn beschreven onder het kopje 'wat willen we bereiken'. Het te initiëren beleid dat in deze begroting is opgenomen is beperkt. De nadruk ligt op de activiteiten en projecten die waren aangekondigd in de kadernota 2022. Wij verwijzen hierbij dan ook expliciet naar de kadernota 2022. Daarnaast worden middelen voor projecten gevraagd die dienen te worden opgestart om het al ingezette beleid te kunnen continueren. Nadere informatie over die activiteiten en projecten treft u aan onder het kopje 'wat gaan we daarvoor doen' bij de programmabeschrijvingen in deze begroting.

Wat gaat het kosten?

Aan het eind van ieder programma volgt een recapitulatie van de baten en lasten van het betreffende programma.



BEEKDAELEN

3.1 Programma 0: Algemeen bestuur en ondersteuning

Inleiding

Het programma Bestuur en ondersteuning bestaat uit de taakvelden bestuur en dienstverlening,

Bestuur

Middengebied Zuid-Limburg

Sinds 2019 werken negen gemeenten in het groene Middengebied van Zuid-Limburg samen aan de volgende thema's: landschap en landbouw, toerisme, duurzaamheid en vitale samenleving. Gezien de gelijke aard en karakter en de gezamenlijke opgave die de negen plattelandsgemeenten hebben, ligt het voor de hand dat zij op deze thema's samenwerken. In diverse programma's komen wij nog terug op de behaalde successen uit de samenwerking in het middengebied Zuid-Limburg.

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)-gebied Zuid-Limburg

Het afgelopen jaar zijn stappen gezet in Zuid-Limburg om de regionale samenwerking nog verder te versterken. Begin 2021 heeft de regio Zuid-Limburg de status van NOVI-gebied gekregen. Het Rijk verplicht zich hiermee om, samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, Provincie Limburg en vele andere betrokken partijen, de komende jaren de uitdagende opgaven in Zuid-Limburg verder op te pakken. Daarbij staan 3 hoofdopgaven centraal:

- een grensoverschrijdende innovatieve en circulaire economie,
- sterke en gezonde steden,
- het versterken van het unieke Nationaal Landschap als groene long voor Zuid-Limburg.

Zelfsturing

Zoals bekend heeft ons college eind 2019 een aanvraag bij de Provincie Limburg ingediend voor de verdere ontwikkeling van de zelfsturing in de fusiegemeente Beekdaelen. Onlangs hebben wij de provinciale subsidiebeschikking (ad € 705.000) ontvangen met de voorwaarden te investeren in de volgende projecten:

1. Gezond leven en gezond landschap
2. Gezond Beekdaelen
3. Dorpscoördinator
4. Anders participeren (wo. De Koeteleboet)
5. Coöperatieve aanpak
6. Burger initiatieftafel
7. Nieuwe woonvormen

Ontwikkelagenda 2023

Bij de begroting 2021 hebben wij de kaders van de ontwikkelagenda Beekdaelen 2023 omschreven. Wij stippen de kaders onderstaand kort aan:

1. Veerkrachtig Beekdaelen: eigentijdse versterkingen in economie en participatie

Wij willen ons inzetten om de economische schade te beperken, de banen te behouden en de mensen die gebruik moeten maken van de Participatiewetgeving zoveel mogelijk maatwerk te verlenen. Dit doen wij onder meer door het openen van een participatiewinkel en samen met ISD Kompas en de coöperatieve aanpak Beekdaelen de instroom van burgers uit Beekdaelen in de Participatiewet nauwkeurig in de gaten gehouden.

2. Groenvisie Beekdaelen B(l)oeit!

In de gemeenteraad van november 2021 is de groenvisie Beekdaelen B(l)oeit vastgesteld. Inmiddels is een aantal pilots ingang gezet.

3. Van Geuldal tot Geleenbeek

Vanuit 'leven en werken in het landschap' kiest Beekdaelen voor een duidelijk, degelijk en duurzaam ontwikkelingsperspectief, waarin het landschap centraal staat. In een verbinding tussen het Geuldal en het Geleenbeekdal (en in de toekomst uitstrekkend tot Rooder Bach) zoekt de gemeente Beekdaelen de samenhang op tussen duurzaam innovatief ondernemerschap, zelfsturing, een waardevol recreatief netwerk, een beleefbaar plateaulandschap en natuur-inclusieve en streekgebonden landbouw.

4. Grensoverschrijdende samenwerking

In Euregionaal verband kunnen stappen gezet worden voor een gezamenlijke toeristische, recreatieve en economische herontwikkeling. In het najaar 2021 heeft uw raad reeds ingestemd met de aansluiting tot de Euregio Maas-Rijn Nord.

EU-herstelfonds

Graag informeren wij u over een verordening, vanuit het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie, die de werking vastlegt van de faciliteit voor herstel en veerkracht (Recovery and

Resilience Facility, RRF). Vanuit alle gremia waar de gemeente Beekdaelen aan tafel zit sluiten wij ook aan op de grote opgaven vanuit Beekdaelen, die samenhangen met de thema's uit zowel Novi, het Middengebied Zuid-Limburg en de Parkstad regio. Met deze 360 graden oriëntatie proberen wij de opgaven vanuit Beekdaelen (zoals hierboven opgesomd) optimaal aan de orde te stellen.

Dienstverlening

Binnen het taakveld Dienstverlening ligt de focus op het verlenen van producten en diensten via de verschillende dienstverleningskanalen (telefonie, servicebalie, post, e-mail en website). Hierbij gaat het enerzijds om het verstrekken van informatie en anderzijds om het behandelen van aanvragen voor producten en diensten. De wijze waarop deze producten en diensten geleverd worden, verschilt per doelgroep en situatie. Dit gebeurt digitaal waar mogelijk en met maatwerk waar nodig. Zoveel mogelijk vragen worden in de eerste lijn afgehandeld. Bij complexere (aan)vragen worden zaken doorgestuurd naar de backoffice voor vakinhoudelijke behandeling. Dienstverlening maken wij samen in de hele organisatie. Gezamenlijk leveren wij een bijdrage aan het totale dienstverleningsproces, de tijdigheid en kwaliteit van beantwoording van zaken en vragen. De kaders hiervoor zijn vastgelegd in onze dienstverleningsvisie en dienstverleningsconcept.

Naast deze uitvoerende werkzaamheden wordt binnen het taakveld Dienstverlening in projecten en pilots gewerkt aan het optimaliseren van de dienstverlening. Dit is een continue cyclus en meerjarig programma met als doel een klantgerichte en toegankelijke dienstverlening te leveren. Verbeteren, verder ontwikkelen en verrijken van processen, documenten, systemen en vaardigheden van medewerkers staan hierbij centraal. Processen worden onder de loep genomen om te bekijken waar deze efficiënter, digitaler of innovatiever ingericht kunnen worden. Hierbij wordt het principe dat 'dienstverlening van ons allemaal is' steeds belangrijker. Waar in de afgelopen jaren op vakgebieden voornamelijk is gewerkt aan harmonisatie van beleid, regels en processen, is het essentieel dat wij integraal samenwerken. Ook regelen wij hierbij de randvoorwaarden die noodzakelijk zijn vanuit de wetgeving om een betrouwbare dienstverlening en informatievoorziening te leveren. Investerings in het toegankelijk maken van onze dienstverlening en informatie behoren hiertoe met als doel om het zaken doen met de gemeente eenvoudiger, betrouwbaarder en toekomstbestendig te maken.

Global Goals – Algemeen bestuur en ondersteuning:

Bestuur

Binnen het algemeen bestuur en ondersteuning dragen wij bij aan een duurzame ontwikkeling door het omarmen van de Global Goals. Voor wat betreft het algemeen bestuur sluiten wij met name aan bij de Global Goal 3 (goede gezondheid en welzijn), Global Goal 9 (industrie, innovatie en infrastructuur), Global Goal 11 (duurzame steden en gemeenschappen) en Global Goal 17 (partnerschappen om doelstellingen te bereiken).

Dienstverlening

Binnen onze dienstverlening dragen wij bij aan een duurzame ontwikkeling door het omarmen van de global goals en het zijn van een visitekaartje voor onze inwoners. Specifiek wordt bijgedragen aan Global Goal 10: verminderen van ongelijkheid door te werken aan digitale inclusie, Global goal 12: verantwoorde consumptie en producten door te investeren in digitaliseren en Global goal 16: vrede, veiligheid en sterke publieke diensten door open en transparante dienstverlening.

Wat willen we bereiken

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' zijn de volgende doelen verwoord:

- De dienstverlening moet voor iedereen toegankelijk en bereikbaar zijn
- Bewoners moeten kunnen meedenken over dienstverlening
- De gemeente moet duidelijk en tijdig informeren en communiceren
- De gemeente zoekt bij besluitvorming interactie met de bewoner
- De gemeente heeft een positieve houding ten opzichte van bewoners initiatieven



BEEKDAELEN

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Overhead	Omschrijving: De overheadkosten als percentage van de totale lasten. Bron: Waarstaatjegemeente.nl Jaar: 2018	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	14,43 % 14,6%
2.	Formatie	Omschrijving: De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar met peildatum 1 september 2020 per 1.000 inwoners. Bron: Waarstaatjegemeente.nl Jaar: 2018	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	5,85 fte 6,05 fte
3.	Bezetting	Omschrijving: De werkelijke bezetting in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar met peildatum 1 september 2020 per 1.000 inwoners. Bron: Waarstaatjegemeente.nl Jaar: 2018	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	4,98 fte 5,8 fte
4.	Apparaatskosten	Omschrijving: De kosten per inwoner van de apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) per inwoner in euro's Bron: Waarstaatjegemeente.nl Jaar: 2018	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	677 euro 512 euro
5.	Externe inhuur	Omschrijving: De kosten van externe inhuur uitgedrukt als percentage van de loonsom vermeerderd met de totale kosten voor externe inhuur. Bron: Waarstaatjegemeente.nl Jaar: 2018	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	5,83 % 7,76%
6.	Gemiddelde WOZ waarde	Omschrijving: De gemiddelde WOZ-waarde van woningen in euro's Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	228.000 280.000
7.	Nieuwbouw woningen	Omschrijving: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen. Bron: ABF – Systeem Woningvoorraad Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	79,4% 78,3%
8.	Demografische druk	Omschrijving: De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 67 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 67 jaar. Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek Jaar: 2021	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	79,4% 78,3%
9.	Woonlasten éénpersoons-huishouden	Omschrijving: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Bron: COELO, Groningen Jaar: Cijfers Beekdaelen 2021, Cijfers 25-50 dzd 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	873 Geen data 2021 (715 in 2020)
10.	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Omschrijving: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Bron: COELO, Groningen Jaar: Cijfers Beekdaelen 2021, Cijfers 25-50 dzd 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	907 Geen data 2021 (794 in 2020)

Wat gaan we daarvoor doen?

Om herhalingen te voorkomen is er in deze begroting voor gekozen om beleidsontwikkelingen die al zijn vermeld in de kadernota wel opnieuw te benoemen maar niet opnieuw toe te lichten. Het betreft de navolgende projecten:

- Herinrichten van het zaakstelsel en borgen van de archieffunctionaliteit in alle ICT systemen (structureel € 6.300 en eenmalig € 57.300)
- Modernisering vakapplicaties (structureel € 29.600 en eenmalig € 25.300)
- Wet digitale overheid (Wdo) (structureel € 10.000 en eenmalig € 12.000)
- Middengebied Zuid-Limburg (geen extra budget)
- NOVI-gebied Zuid-Limburg (geen extra budget)

Daarnaast is in de kadernota een aantal beleidsontwikkelingen vermeld waarvan de bedragen wijzigen. Het gaat om de volgende projecten:

- **Verhuizing en plaatsingskosten archieven Beekdaelen (structureel € 61.000 en eenmalig € 20.000)**

In de Kadernota is een bedrag ad. € 59.000 structureel opgenomen, bij nader inzien dient dit € 61.000 structureel te zijn en het betreft de jaarlijkse plaatsingskosten.

Daarnaast verhuizen wij alle archieven van Beekdaelen naar één centrale locatie. Op dit moment heeft Beekdaelen immers nog drie officiële archiefbewaarplaatsen: RHCL Sittard-Geleen (archieven voormalige gemeente Schinnen), RHCL Rijckheyt Heerlen (archieven voormalige gemeente Nuth) en het gemeentehuis in Schinveld. Dit is geen ideale situatie voor beheer en onderzoek in archieven. In 2022 worden daarom alle archieven verhuisd naar een nieuwe archiefbewaarplaats in de Christus Koningkerk in Heerlen (RHCL Heerlen). Deze eenmalige verhuiskosten bedragen € 20.000. Dit laatste was niet voorzien in de Kadernota.

- **Plan van aanpak doorontwikkeling gemeentelijke organisatie.**

De gemeente Beekdaelen is per 1 januari 2019 ontstaan en dat betekent dat de interne organisatie nu ruim 2,5 jaar functioneert. De ambtelijke organisatie heeft hard gewerkt om de organisatie vanaf 2019 op te zetten en te laten draaien en dat is –zelfs met alle Covid-19 perikelen– gelukt. Natuurlijk is het ook altijd goed om de focus te leggen op versterkingen en verbeteringen in de organisatie. Op 13 juli jl heeft ons college opdracht gegeven tot het opstellen van een plan van aanpak 'doorontwikkeling gemeentelijke organisatie'. Dwars door de organisatie zijn gesprekken gevoerd met medewerkers en uiteraard is rekening gehouden met de aandachtspunten die in de loop van de 2,5 jaar Beekdaelen naar voren zijn gekomen.

Het opgestelde plan van aanpak is erop gericht om via 5 interventies de interne organisatie een impuls te geven. Deze 5 interventies zijn het organiseren van de juiste span of support in de teams/afdelingen, het vergroten van de kwantiteit personeel, het verhogen van de kwaliteit van het personeel, het verbeteren van de managementinformatie en het versterken van het cultuurtraject.

Onderstaand gaan wij in op elk van deze 5 interventies.

- **Span op support:** Bij de vorming van de nieuwe gemeente Beekdaelen is bewust gekozen voor een 'platte' organisatie. Dit betekent dat er weinig managementlagen aanwezig zijn, de meeste verantwoordelijkheid direct bij de medewerkers ligt en aansturing voor een groot deel binnen teamverband gebeurt. In de komende jaren zetten wij een paar tussenstappen en wordt de organisatie ingericht met meewerkende voormannen/vrouwen met bevoegdheden.
- **Vergroten van kwantiteit:** Voor het beter in balans brengen van de uitvoering van de gemeentelijke taken en de personeelsbezetting dient enerzijds uitvoering te worden gegeven aan de actiepunten uit de vastgestelde notitie 'Balans tussen willen en kunnen' en de in deze begroting voorgestelde prioriteitsaanpak en anderzijds de formatie van de gemeente Beekdaelen te worden uitgebreid.
- **Verhogen van kwaliteit:** Naast het feit dat er voldoende medewerkers dienen te zijn om de gemeentelijke taken uit te voeren is het eveneens essentieel om de juiste kwaliteit te kunnen waarborgen. We zetten meerdere stappen op het terrein van de HR-cyclus en HR-activiteiten op het gebied van in-, door- en uitstroom.
- **Verbeteren managementinformatie:** De inrichting van de planning- en controlcyclus met toegesneden managementrapportages, doelen en prestatie-indicatoren wordt versterkt, waardoor sturing op doelen en afspraken alsmede het afleggen van verantwoording verbeterd wordt. Tevens geven wij prioriteit aan eenduidige vastlegging van processen, procedures en instructies.
- **DNA/Ziel van Beekdaelen:** Naast kwalitatieve en kwantitatieve interventies op het terrein van personeel en processen is arbeidsvreugde misschien wel het allerbelangrijkste onderdeel om een organisatie succesvol te laten zijn. Belangrijkste bouwstenen zijn het kunnen schakelen tussen verschillende rollen al naar gelang de inbreng vanuit de gemeenschap, een goed en rovast samenspel tussen college en ambtelijke organisatie, veel regelruimte en besliskracht dicht bij de medewerkers. In de komende jaren zal derhalve ook veel aandacht worden geschonken aan het verder ontwikkelen van de 'ziel van Beekdaelen'.

De kosten die samenhangen met de uitvoering van bovenbeschreven interventies staan onderstaand in de tabel opgenomen.

Samenvatting financiën	2022	2023	2024	2025	Fte	Eenmalig
A. Span of support	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	728,00
B. Kwantiteit personeel	659,2	646,7	504,2	336,7	8,43	1.307,00
C. Kwaliteit personeel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	631,67
D. managementinformatie	met beschikbare capaciteit				0,00	0,00
E. cultuurtraject	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	150,00
Totale kosten	659,2	646,7	504,2	336,7	8,43	2.816,67



BEEKDAELEN

Met dit plan van aanpak willen wij de volgende doelen bereiken:

- Het ziekteverzuim in Beekdaelen is minder dan in de voorgaande jaren.
- Meer medewerkers maken gebruik van cursussen en trainingen dan in de voorgaande jaren.
- Het functieboek Beekdaelen wordt om de twee jaar geëvalueerd.
- De dienstverlening in Beekdaelen is verbeterd.
- De span of support binnen de afdelingen wordt vergroot en op sommige plekken in de organisatie wordt de formatie verhoogd.
- De (meer dan 100) projecten worden via een systematiek beoordeeld en de projecten die –onder meer- nog niet gestart zijn, nog in de aanloopfase verkeren, waar niet voldoende middelen voorhanden zijn en waar niet voldoende menskracht aanwezig is (bestuurlijk) heroverwogen worden in de periode oktober 2021 tot juni 2022.
- De HR-cyclus wordt in Q1 2022 opgestart.
- Per afdeling bieden we jaarlijks minimaal 2 stageplekken aan studenten, waarbij aantrekkelijke stagecontracten worden geboden. Daarnaast bieden wij jaarlijks minimaal 4 werkervaringsplekken aan.
- Het cultuuraspect wordt de komende twee jaar met coachingstrajecten en ‘doe-activiteiten’ uitgevoerd.

Indien uw raad instemt met de inzet van de financiële middelen zal een transitieteam gevormd worden, waarin bestuur en gemeentelijke organisatie zitting hebben. Op die manier kan monitoring en evaluatie plaatsvinden, zodat bijsturing –indien nodig danwel gewenst- meteen kan plaatsvinden. De transitie wordt daarmee een programma met een looptijd van 2-3 jaar. Op deze wijze wordt geborgd dat er voldoende aandacht beschikbaar blijft voor de implementatie van de maatregelen. Na deze periode vindt een evaluatie plaats en wordt de peilstok nogmaals goed in de organisatie gestoken om te kijken in hoeverre de verwachte effecten zijn opgetreden en de organisatie de juiste doorontwikkeling heeft doorgemaakt; wetende dat een organisatie altijd in beweging blijft en zich continu zelf dient uit te vinden.

• **Marktonderzoek en pilot datagedreven werken (eenmalig werkkrediet van € 80.000,-)**

De noodzaak om meer datagedreven te gaan werken is reeds in de kadernota 2022 vermeld; op dat moment was er nog geen zicht op de hoogte van de financiële claim.

Aangezien de gemeente Beekdaelen –net als andere gemeenten van deze omvang- weinig ervaring heeft met datagedreven werken, willen wij middels marktonderzoek inzicht krijgen in het aanbod van producten en diensten, de kwaliteit (het succes, rendement) hiervan en de bijbehorende kosten. Hierbij is externe ondersteuning noodzakelijk van een partij met expertise en ervaring op het gebied van datagedreven werken. De eenmalige kosten zijn hieromtrent begroot op € 80.000. Zodra de resultaten van dit onderzoek bekend zijn, volgt een voorstel over de benodigde middelen voor de totale invoering van datagedreven werken. Hierbij voeren we een pilot uit om snel tot resultaat te komen en ervaring op te doen met datagedreven werken.

Tenslotte worden in deze begroting beleidsontwikkelingen beschreven die nog niet in de kadernota zijn geland.

• **Tijdelijke huisvesting (€ 260.000 eenmalig)**

Uw raad is medio 2019 geïnformeerd over de tijdelijke herhuisvesting op twee locaties (zijnde Nuth en Schinnen). In september jl heeft ons college ingestemd met het definitieve scenario voor de inrichting van de tijdelijke herhuisvesting op de locaties Nuth en Schinnen, waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden is met de wensen en behoeften van de medewerkers. Gelet op het feit dat er nog geen keuze is gemaakt voor de definitieve huisvesting en de Covid-19 maatregelen dienen de huidige locaties te voldoen aan het vigerende bouwbesluit. Concreet betekent dit dat maatregelen ten behoeve van de ventilatie getroffen dienen te worden. Beide gemeentehuizen in Schinnen en Nuth voldoen niet volledig aan de ventilatie eis kantoorgebouwen.

Daarnaast wordt als opmaat naar een huisvesting op één locatie, die wordt ingericht gebaseerd op het principe van flexwerken, in de tijdelijke herhuisvesting flexibele werkplekken gerealiseerd, die door elke medewerker te gebruiken zijn.

Flexibele werkplekken betekent onder meer dat het meubilair in hoogte verstelbaar moet zijn. Voorgesteld wordt om het meubilair 100% te vervangen. Dit nieuwe meubilair wordt meegenomen wordt maar de definitieve huisvesting.

De totale kosten inclusief aanpassing ventilatie en flexibele werkplekken bedragen € 400.000. Er is uit 2021 een budget beschikbaar van € 140.000. Derhalve wordt een aanvullend budget gevraagd van € 260.000. Dekking van dit budget vindt plaats via aanwending van de geclaimde reserve aangevuld van uit de reserve nog te bestemmen.

Om de voortgang niet belemmeren wordt voorgesteld om het beschikbare restantbudget uit 2021 ad € 140.000 (voortuitlopend op de resultaatbestemming 2021) over te hevelen naar 2022.

• **Van Wet Openbaarheid van Bestuur naar Wet Open Overheid (bedragen via meicirculaire)**

De Wet Open Overheid zal naar verwachting in 2022 in werking treden. De Wet heeft tot doel om overheden transparanter te maken en moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten is en goed te archiveren is. De implementatie van de wet zal vanaf 2022 ter hand genomen worden.

• **Service Balies**

Naar aanleiding van de raadsvergadering van 12 oktober 2021 zal het collegebesluit van 7 september 2021 inzake het niet heropenen van de servicebalies worden ingetrokken. Met inachtneming van de coronamaatregelen zal bekeken worden wanneer de servicebalies in Schinnen en Schinveld heropend kunnen worden. Tevens zal een aanvullend behoefte-onderzoek opgestart worden. Het wederom heropenen van de servicebalies zal financiële consequenties hebben. De financiële middelen –die nodig zijn voor het heropenen- zullen in de komende burap opgenomen en aan u voorgelegd worden.

Wat gaat het programma kosten?

Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
0.1 bestuur	-2.288	-2.184	-2.172	-2.184
0.2 burgerzaken	-1.283	-1.298	-1.298	-1.298
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	-101	-101	-101	-98
0.4 overhead	-15.433	-12.184	-11.930	-11.800
0.5 treasury	-103	-61	-42	16
0.61 OZB-woningen	-247	-247	-247	-247
0.62 OZB niet-woningen	-59	-59	-59	-59
0.64 belastingen overig	-	-	-	-
0.8 overige baten en lasten	-1.155	-1.150	-1.219	-1.235
0.9 vennootschapsbelasting	-10	-10	-10	-10
totale lasten	-20.679	-17.294	-17.078	-16.916
<i>baten per taakveld:</i>				
0.2 burgerzaken	474	474	474	474
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	79	79	79	79
0.4 overhead	49	49	49	49
0.5 treasury	847	835	836	835
0.61 OZB-woningen	5.778	5.778	5.778	5.778
0.62 OZB niet-woningen	1.805	1.805	1.805	1.805
0.7 algemene uitkering	60.894	57.445	57.049	57.130
0.8 overige baten en lasten	107	70	78	49
totale baten	70.034	66.535	66.149	66.200
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	49.356	49.242	49.071	49.284
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-9.537	-2	-2	-2
0.10 Onttrekking reserves	11.709	515	432	201
Saldo resultaatbestemming	2.171	513	430	199
Resultaat programma	51.527	49.754	49.500	49.482



BEEKDAELEN

3.2 Programma 1: Veiligheid

Inleiding

Veiligheid is een actueel maatschappelijk thema. Alle overheidslagen zijn hierbij betrokken. Op lokaal niveau gaat het om het realiseren van een integrale aanpak in het kader van voegsignalering, preventie, handhaving, een gezamenlijke aanpak binnen het Veiligheidshuis Parkstad en een optimale samenwerking met Veiligheidsregio Zuid-Limburg ter bevordering van veiligheid en kwaliteit van de leef- en woonomgeving. Dit gebeurt samen met de burgers en de veiligheidspartners in de samenwerkende regio.

Beekdaelen is voorstander van een preventieve aanpak en zet in nauwe samenwerking met vele betrokken partners, zoals het algemeen maatschappelijk werk, de jeugd- en jongerenwerkers en het onderwijs, in op veiligheid en criminaliteitspreventie. Integrale afstemming vindt plaats door de inbreng van onze expertise bij bespreking van casussen Veilig Thuis, de Interventieteam Beekdaelen en de zogeheten beschermtafels. Dit gebeurt in het kader van voegsignalering en in afstemming met het Veiligheidshuis Parkstad. Ook in 2022 wordt uitvoering gegeven aan de door uw raad vastgestelde Kadernota integrale veiligheid SVBBL 2020-2023. Deze kadernota loopt in tijd en in doelstellingen gelijk op met het beleidsplan van de politie, waar de gemeenten Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf (SVBBL) onder vallen.

Global Goals - Veiligheid:

Vanuit veiligheid wordt met name gewerkt aan GG 16: vrede, veiligheid en rechtvaardigheid en GG 17: partnerschap om doelstellingen te bereiken. De integrale samenwerking binnen de lokale driehoek SVBBL en de drie lokale Interventieteam, alsmede de nauwe samenwerking met organisaties als de politie, het RIEC, Veiligheidsregio, Veilig Thuis en het Veiligheidshuis ter bevordering van de objectieve en subjectieve veiligheid draagt bij aan deze global goals.

Wat willen we bereiken

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' is het volgende doel verwoord:

- Wij geven meer aandacht aan sociale veiligheid.

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Voor dit programma zijn de volgende beleidsindicatoren van toepassing

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Verwijzingen Halt	Omschrijving: Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar. Bron: Bureau Halt Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	12 10
2.	Jongeren met delict voor de rechter	Omschrijving: Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Bron: CBS- Jeugd Jaar: 2015	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1% 2%
3.	Winkeldiefstal	Omschrijving: Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. Bron: CBS – Diefstallen Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	0,1 1,1
4.	Geweldsmisdrijven	Omschrijving: Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.). Bron: CBS – Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	2,1 3,2
5.	Diefstal uit woning	Omschrijving: Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners. Bron: CBS – Diefstallen Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,7 1,4
6.	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Omschrijving: Het aantal vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners. Bron: CBS – Criminaliteit Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	2,7 4,9



BEEKDAELEN

Wat gaan we daarvoor doen?

Lokaal zetten wij in op het terugdringen van jeugdoverlast en het gebruik van lachgas. Dit doen wij door de hotpots te bespreken binnen de drie Interventieteams en zodoende een multi-disciplinaire aanpak te waarborgen. Daarnaast zijn wij in 2021 in samenwerking met de SVBBL-gemeenten, politie en het openbaar ministerie gestart met een ambtelijke werkgroep die zich in regionaal verband gaat richten op jeugdoverlast. De werkgroep is opgericht met als doel de overlastlocaties per gemeente in kaart te brengen, de best practices met elkaar te delen en de verschillende lokale acties en aanpakken regionaal met elkaar af te stemmen om te voorkomen dat een buurtgemeente last krijgt van een zogenoemd waterbedeffect.

Ook in 2022 wordt samengewerkt met en procesregie gevoerd door het Veiligheidshuis Parkstad bij casuïstiek waarbij raakvlak is tussen zorg en veiligheid, zoals personen met verward gedrag en een veiligheidsrisico, radicalisering en polarisatie, nazorg ex-gedetineerden en geweld in afhankelijkheidsrelaties.

In 2022 zetten wij specifiek in op de verdere intensivering van de integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit binnen onze politieregio SVBBL zoals; de #Hennep Aanpak Parkstad, een regiobrede toepassing van de Integrale OndernijningsBeeld(en), de integrale aanpak van Woonwagencentra, de gezamenlijke bespreking en aanpak casussen via de Ondernijningstafel, de inzet van het Keurmerk Veilig Ondernemen en de invoering van een specifiek meldpunt voor Ondernijning. Ten aanzien van de versterking van het ondernijningsbewustzijn bij bestuur, personeel en inwoners, wordt onder meer actiever ingezet op besprekingen van casussen binnen het team OOV-VTH, het in gebruik nemen van applicatie 'Digitale Opsporing' en het activeren van de ondernijningsapp (verbeteren van de informatie-positie). In de komende periode gaat onze aandacht uit naar de aanpak van handhavingssknelpunten binnen de bestuurlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit, waarbij met name ingezet wordt op de integrale aanpak van ondernijning in het buitengebied, de integrale aanpak van de Beekstraat in Schinveld en de controle van bedrijfsgebouwen op drugscriminaliteit.

Op basis van een uitspraak van de Raad van State inzake het vergunningstelsel voor het tegengaan van een onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat, heeft het RIEC-Limburg opdracht gekregen om een zgn. fenomenen-onderzoek uit te voeren. In 2022 wordt beoordeeld of en hoe 'criminogene' branches via een aanwijzingsbesluit exploitatievergunningsplichtig mogen worden gesteld.

In de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden gezamenlijk activiteiten opgepakt die betrekking hebben op rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweerzorg en ondersteuning. In de afgelopen periode heeft de samenwerking zich met name gericht op de COVID-pandemie en de impact die dit virus op de hele samenleving in de regio heeft gehad. Wij verwachten ook in de nasleep van het virus in 2022 hierin gezamenlijk acties te ondernemen. Daarnaast wordt bestuurlijk de dialoog gevoerd over de toekomstige brandweerorganisatie, waarbij voor de periode 2024 – 2030 toegewerkt wordt naar een geactualiseerd brandweer-risicoprofiel en -dekkingsplan, een visie op inrichting van risicobeheersing, alsook een duiding van (de consequenties van) taakdifferentiatie en tweede loopbaanbeleid voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Aanvullend op de bovengenoemde werkzaamheden besteden wij in 2022 ook aandacht aan de volgende activiteiten:

- De implementatie van het Digitaal Opkoper Register in het kader van de aanpak heling. In 2021 zijn wij hier reeds mee gestart.
- Creëren van meer bewustwording bij inwoners op het gebied van cybercriminaliteit middels communicatie- en voorlichtingscampagnes.
- Het lokaal implementeren van de aanpak van mensenhandel, waarvoor wij in 2021 in samenwerking met de andere Zuid-Limburgse gemeenten regionaal beleid hebben opgesteld.
- Het verder stimuleren van de groei van het aantal leden van Burgernet binnen onze gemeente door middel van gerichte communicatiecampagnes en het faciliteren van inwoners die een appgroep in het kader van buurtpreventie willen oprichten.
- In een separaat raadsvoorstel zullen wij in 2022 voorstellen doen met betrekking tot een integrale aanpak met betrekking tot de Beekstraat.

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving:

Er wordt uitvoering gegeven aan het in 2021 door de raad vastgestelde VTH-Beleidsplan en het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma. De raad heeft daarbij gekozen voor de Dienstverleningsvariant.



BEEKDAELEN

Wat gaat het programma kosten?

Veiligheid (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
1.1 crisisbeheersing en brandweer	-2.510	-2.614	-2.614	-2614
1.2 openbare veiligheid	-730	-730	-730	-730
totale lasten	-3.240	-3.344	-3.344	-3.344
<i>baten per taakveld:</i>				
1.1 crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2 openbare veiligheid	56	56	56	56
totale baten	56	56	56	56
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	-3.185	-3.288	-3.288	-3.288
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-3	-3	-3	-3
0.10 Onttrekking reserves	24	24	24	24
Saldo resultaatbestemming	21	21	21	21
Resultaat programma	-3.164	-3.268	-3.268	-3.268



3.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

Het programma verkeer, vervoer en waterstaat bestaat uit de taakvelden: verkeer en vervoer, parkeren en openbaar vervoer.

Binnen dit programma worden alle aspecten die betrekking hebben op mobiliteit en bereikbaarheid opgenomen. Hierbij speelt het aspect van veiligheid en leefbaarheid een grote rol. Vanuit het mobiliteitsplan 2020-2030 wordt invulling gegeven aan de ambities op dit terrein en vanuit contacten met inwoners, scholen en ondernemers wordt invulling gegeven aan verbeteringen.

Op het gebied van Water wordt na vaststelling van het GRP uitvoering gegeven aan de daarin opgenomen projecten en staat het oplossen van wateroverlast problemen hoog op de agenda.

Verkeer

In navolging van het mobiliteitsplan wordt nu het Uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma geeft inzicht in de opgave, prioriteiten en de financiële gevolgen voor de komende 10 jaar. Het programma biedt ook strategische kansen in cofinanciering vanuit de Rijksprogramma's zoals Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV 2030) en Toekomstbeeld Fiets. Deze Rijksprogramma's zetten met 50% cofinanciering zwaar in op het verbeteren van de verkeersveiligheid en realiseren van kwalitatieve fietsvoorzieningen in de komende jaren.

De gebiedsverkenning Westelijke Mijnstreek is afgerond en de gemeente Beekdaelen heeft maximaal ingezet op de volgende onderdelen: onderzoek uitbreiding Leisure Lane naar Geleen en Sittard, gebiedsontwikkeling rondom station Schinnen, stations Schinnen en Nuth opnemen in de OV knooppuntenbundel van de Provincie voor overleg met het Rijk, monitoren verkeerstromen na openstelling van de Buitenring, oplossen knelpunten N276, doorontwikkeling van diverse hubs, enz. In 2022 wordt de raad over de resultaten van de gebiedsverkenning geïnformeerd.

Openbaar Vervoer

De verstrakking van het openbaar vervoer zal zich verder ontwikkelen. Dit gaat ten koste van de landelijke gemeenten en mogelijk nieuwe vormen van vervoer of overstapvoorziening zullen zich in samenwerking met de inwoners ontwikkelen. Samen met de Provincie en Arriva werken wij aan een concept verbeterplan. In de loop van 2022 wordt de raad hierover geïnformeerd.

Via de gebiedsverkenning Westelijke Mijnstreek zijn de stations Schinnen en Nuth in de Openbaar Vervoer knooppuntenbundel van de Provincie opgenomen. Zij gaan met het Rijk in overleg over ontwikkelmogelijkheden en cofinanciering. In de loop van 2022 wordt de raad over de voortgang geïnformeerd.

De deelfietsen van Velocity worden in het 1^e kwartaal 2022 op station Nuth en in Schinveld geïnstalleerd.

Auto

Er komen steeds meer elektrische auto's op de openbare weg en de openbare laadvoorzieningen in de kernen worden steeds meer van belang. Hierop wordt samen met de Parkstad gemeenten beleid ontwikkeld en worden laadpunten aangebracht in de kernen.

Fiets

Beekdaelen is een fietsgemeente bij uitstek met de Beekdaelenroute en de Leisure Lane. De fiets is het vervoermiddel van de toekomst. In dat kader zal dit ook aandacht krijgen in het bovengenoemde Uitvoeringsprogramma.

Global Goals - Verkeer:

Vanuit Verkeer wordt met name gewerkt aan GG 11 om steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam te maken. We bieden daarbij iedereen toegang tot een verkeers- en vervoerssysteem, dat we steeds verder verduurzamen en qua verkeersveiligheid verbeteren.

We stimuleren schone manieren van vervoer zoals lopen, fietsen, voertuigdelen en elektrisch vervoer.

Water

Het thema wateroverlast zal prominent op de agenda blijven staan en is verankerd in het GRP. Nog steeds is de situatie dat er bij hevige regenval in sommige kernen van Beekdaelen wateroverlast kan optreden. Ook in het kader van landschappelijke ontwikkeling dient er aandacht te zijn voor het veranderende klimaat en de consequenties die dat heeft voor waterbeheer en riolering. Die klimaatverandering noopt ons tot een antwoord op de vraag welke de aanwezige wateropgaven en



BEEKDAELEN

opgaven in het kader van de verdroging en hittestress van ons landschap zijn. Wat deze opgaven betreft worden in samenspraak met het Waterschap Limburg, de provincie en de diverse regio's knelpunten in kaart gebracht, beleidsmatig vertaald en in concrete (stimulerings)maatregelen omgezet. Ook de burgers en bedrijven in Beekdaelen hebben een rol in het oplossen van de bovenstaande uitdagingen.

Ieders verantwoordelijkheid is beschreven in het GRP Beekdaelen (2021-2024), welke in 2022 zal worden geëvalueerd.

Global Goals - Water

In 2050 moeten alle gemeenten klimaatbestendig zijn. Dat vraagt van Beekdaelen een actieve inzet waarbij onder meer de dimensionering van de riolering en het omgaan met verharding in de bebouwde omgeving geagendeerd moeten worden. Ook in het buitengebied is waterbeheer van belang. Erosie kan wateroverlast vergroten. Hiervoor bestaat, ook van de kant van de landbouw, aandacht. Het waterbeheer en de versterking van de groen-blauwe structuur van de gemeente biedt kansen voor nieuwe coöperatieve verbanden, gericht op versterking van het landschap in samenhang met andere opgaven, zoals de energietransitie. Het betreft hier de Global Goals 6, 9, 13 en 14.

Wat willen we bereiken

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' zijn de volgende doelen verwoord:

- Wij ontwikkelen vernieuwende vervoersconcepten als vervolg op de eerste fase van elektrisch rijden
- Wij zorgen voor bereikbaarheid voor iedereen
- Wij zorgen voor een goede laadinfrastructuur (in de openbare ruimte)
- Wij zorgen voor een uniform verkeersbeleid met aandacht voor o.a. 30 km/u binnen de bebouwde kom, een gereduceerde rijsnelheid (50 of 60 km/u) net buiten de dorpen.
- Wij zorgen voor een uniforme weginrichting en goede controle en handhaving.
- We willen meer aandacht schenken aan de kwetsbare weggebruikers (voetgangers en fietsers).
- We willen meer veilige fietspaden tussen en binnen de dorpen. Bij de bestaande fietspaden moet de veiligheid verbeterd worden. Hierbij kan gedacht worden aan sociale veiligheid én verkeersveiligheid.
- Wij zorgen voor een goede doorstroming van autoverkeer door de dorpen.
- Wij willen vrachtverkeer en tractoren, zoveel mogelijk weren uit de dorpskernen
- Wij verminderen het sluipverkeer in de dorpen door middel van verkeer beperkende maatregelen
- We willen dorpen autoluw maken.
- Wij gaan voor een verbeterde controle op en handhaving van rijsnelheden, door politie
- Wij willen meer parkeerplaatsen realiseren om overlast door rondrijdende auto's te verminderen. Hierbij hanteren we de vigerende CROW-normen t.a.v. laadpalen voor elektrische voertuigen
- Wij zorgen voor Veilige aanrijroutes en parkeerroutes rond scholen
- We willen beter onderhoud en toegankelijkheid van trottoirs vanwege de verkeersveiligheid van ouderen en mindervaliden (rollators en rolstoelen).
- We zorgen voor een betere gladheidsbestrijding
- We realiseren meer bushaltes en frequentere verbindingen vanuit de dorpen, rechtstreeks naar de omliggende steden;
- We willen de Wensbus laten groeien met de gemeente en deze op meerdere plekken in de gemeente inzetten;
- We gaan meer aandacht geven aan wegen die worden stuk gereden door landbouwverkeer (bietentransport) en onderzoek of kosten verhaald kunnen worden.
- We ondersteunen burgerinitiatief om met vrijwilligers (elektrisch) openbaar vervoer te gaan verzorgen, eventueel met eigen auto's;
- We beperken afstromend water van de plateaus, bijvoorbeeld door retentiebekkens op agrarische grond;
- We stimuleren het afkoppelen van hemelwater van de riolering;
- We verwijderen verharding, zowel in de publieke ruimte (dorpen en wijken) als in tuinen.
- We stimuleren het verwijderen van verharding en het aanleggen van groen;
- We gaan meer groen en blauw aanleggen, zoals vijvers, bomen/struiken, groene daken
- Wij geven meer aandacht aan verkeersveiligheid.

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Voor dit programma zijn geen beleidsindicatoren van toepassing.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verkeer

Om herhalingen te voorkomen is er in deze begroting voor gekozen om beleidsontwikkelingen die al zijn vermeld in de kadernota wel opnieuw te benoemen maar niet opnieuw toe te lichten. Het betreft het navolgende project:

- **Onderhoud holle wegen (eenmalig € 80.000)**

Het onderstaande project is eveneens vermeld in de kadernota. Sinds het opstellen van de kadernota hebben relevante ontwikkelingen plaatsgevonden die nu worden vermeld.

- **Afwaardering wegen (eenmalig € 210.000, kapitaallasten ad € 4.500 t.l.v. begrotingsresultaat)**

In de kadernota is opgenomen dat de reconstructie van de Provinciale Weg Zuid/Altaarstraat te Oirsbeek en de reconstructie van de Holleweg Puth/Schinnen met een voorstel in de Raad van oktober 2021 zouden landen. Dit heeft niet plaatsgevonden en de betreffende voorgenomen reconstructies worden opnieuw beoordeeld.

Het derde project 'Bekerbaan te Schimmert' is opgenomen in de kadernota 2022.

Tenslotte worden in deze begroting beleidsontwikkelingen beschreven die nog niet in de kadernota zijn geland. Onderstaande onderwerpen zijn niet in de kadernota vermeld en wordt derhalve uitgebreid toegelicht:

- **Niet Actief Bewaakte spoorwegovergang Terschurenvoetpad (eenmalig € 335.000)**

Onze gemeente is in het kader van de ontwikkelingen rondom stationsomgeving Nuth met diverse partners in gesprek, waaronder ProRail. Tijdens deze gesprekken is de NABO Terschurenvoetpad ook aan de orde gekomen. In onderling overleg hebben metingen plaatsgevonden waaruit de onveilige situatie bevestigd wordt. Op korte afstand tot de NABO is een veiliger alternatief om de spoorweg over te steken. Om die redenen is door het college besloten tot onttrekking van de NABO Terschurenvoetpad. In de vaststellingsovereenkomst tussen gemeente en ProRail is een bedrag ter compensatie overeengekomen bij sluiting van de Nabo Terschurenvoetpad. De gemeente kan dit bedrag vrij besteden aan maatregelen.

- **Schoolzones en schoolthuisroutes**

Wij verbeteren de verkeersveiligheid rondom de scholen en hebben in fase 1 de schoolzones herkenbaar gemaakt. In de volgende fase werken we samen met de scholen en Veilig Verkeer Nederland aan het verbeteren van de verkeersveiligheid rondom de scholen. Dit onderdeel wordt eind 2022 afgerond.

De verbetering van de schoolthuisroutes op de Mesweg, de Klein Doenraderweg en Oirsbeek worden in 2022 afgerond.

- **Uitvoeringsprogramma mobiliteitsplan 2020-2030**

Het uitvoeringsprogramma 2022-2030 geeft inzicht in de prioritering en financiële consequenties van het beleidsplan mobiliteit, de moties van de raad over 30 en 60 km wegen en de noodzakelijke kwaliteitsverbetering van het fiets- en wandelnetwerk. Het uitvoeringsprogramma zal gestructureerd bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid en de bereikbaarheid van de kernen. Het uitvoeringsprogramma 2022-2030 is dynamisch en wordt jaarlijks afgestemd met het integrale uitvoeringsplan openbare ruimte.

Voor het uitvoeringsprogramma 2022-2025 zijn financiële middelen nodig. Deze zullen met een separaat voorstel aan uw raad worden voorgelegd. Verder wordt gezocht naar cofinanciering voor de gemeentelijke projecten voor verbetering van de verkeersveiligheid en fietsinfrastructuur. De landelijke programma's zoals Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 en het Nationaal Toekomstbeeld Fiets bieden hiervoor mogelijkheden.

- **Bekerbaan en ontwikkeling gemeente Beek**

De rioolvervanging Bekerbaan wordt in 2022 verder voorbereid. Parallel aan deze ontwikkeling is de gemeente Beek gestart met voorbereidingen van de reconstructie van de Haagstraat(Schimmerterweg). Deze weg wordt ingericht als een 60 km weg met vrijliggende fietspaden.

De voormalige gemeente Nuth heeft toegezegd te participeren in dit project ten aanzien van de grondwerving, bestemmingsplanwijziging en realiseren van de infrastructuur. De gemeente Beek neemt de projectkosten tot en met de aanbesteding voor haar rekening, ook op grondgebied van de gemeente Beekdaelen. De uitvoeringskosten zoals grondverwerving en infrastructuur komen voor rekening van de gemeente Beekdaelen.

In het kader van de toezegging is het noodzakelijk en financieel aantrekkelijk om de samenwerking met de gemeente Beek te gebruiken en een verkeerskundige inrichting van het gehele traject Torenstraat - Bekerbaan – Haagstraat te bezien. Het hiervoor benodigde krediet wordt voor nu geraamd op € 150.000. Het gaat hierbij om onderzoekskosten, kleine infrastructurele maatregelen binnen de bebouwde kom, onderzoekskosten voor voorzieningen buiten de bebouwde kom. Verder wordt ook de cofinanciering vanuit de Rijksprogramma's bezien. In 2022 zullen wij de raad over de financiële gevolgen van de toezegging van de voormalige gemeente Nuth in combinatie met het uitvoeringsplan mobiliteit en cofinanciering informeren. Deze ontwikkeling geeft uitvoering aan uw motie verkeersveilige kernen.

- **Zuid-Limburg Bereikbaar**

De regio Parkstad wil samen met de Zuid-Limburgse gemeenten in 2022 starten met de projecten Zuid-Limburg Bereikbaar om het mobiliteitsgedrag van inwoners en bezoekers van Zuid-Limburg te beïnvloeden. De modules die verder worden uitgewerkt zijn werkgeversaanpak, E-mobiliteit, deelmobiliteit en hubs, openbaar vervoer, MaaS, fietsstimulering, parkeren, intelligente verkeersregelinstanties (ivri's), corridor aanpak logistiek, Zero Emissie logistiek en verantwoord op weg. De bijdrage van de gemeente Beekdaelen wordt op basis van inwoners geraamd op € 39.000 en het totale aandeel van alle gemeenten bedraagt 25%. De rest wordt door de provincie (25%) en mogelijk het Rijk (50%) bijgedragen. In 2022 zullen wij u hierover nader informeren.

- **Wandel en fietspaden (incidenteel € 30.000)**

Vooruitlopend op de herijking van het IBOR-beleidskader de fiets- en wandelpaden op een hoger niveau te onderhouden.

- **Nota parkeernormen Beekdaelen**

De nota parkeernormen wordt in 2022 afgerond.

- **Brug Stationsstraat over de Geleenbeek (structureel € 7.500)**

Tijdens de raadsvergadering van 27 oktober 2020 heeft de gemeenteraad van Beekdaelen de harmonisatie van het beleid openbare ruimte vastgesteld voor de disciplines wegen en civiele kunstwerken. Bij de harmonisatie is de raad als volgt geïnformeerd over de civiele kunstwerken: "De Civiele Kunstwerken binnen de gemeente zijn dit jaar geïnventariseerd en op basis van inspecties en plannen van de voormalige gemeenten is gestart een nieuw beheerplan voor de Civiele Kunstwerken op te stellen. De huidige middelen in de begroting zijn naar verwachting toereikend voor het reguliere onderhoud. Eén kunstwerk uitgezonderd, hiervoor wordt onderzocht of vervanging noodzakelijk is."

Het noodzakelijke onderzoek naar brug Stationsstraat over de Geleenbeek te Schinnen is inmiddels uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat dit civiele kunstwerk in slechte staat verkeerd en grootschalige renovatie of vervanging noodzakelijk is. In de kadernota is de noodzakelijke investering voor de brug al opgenomen in hoofdstuk 7.3.2 punt 9.

Voor het vervangen van de brug Stationsstraat over de Geleenbeek wordt voorgesteld een krediet van € 600.000 op te nemen in de begroting 2022. De levensduur voor de nieuwe brug wordt conform de landelijke normen ontworpen op 80 jaar.

Wat gaat het programma kosten?

Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
2.1 verkeer en vervoer	-4.627	-4.620	-4.620	-4622
totale lasten	-4.627	-4.620	-4.620	-4.622
<i>baten per taakveld:</i>				
2.1 verkeer en vervoer	70	70	70	70
totale baten	70	70	70	70
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	-4.557	-4.550	-4.550	-4.552
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-806	-776	-776	-776
0.10 Onttrekking reserves	1.350	1.307	1.307	1307
Saldo resultaatbestemming	544	531	531	531
Resultaat programma	-4.013	-4.019	-4.019	-4.021



BEEKDAELEN

3.4 Programma 3: Economie en recreatie

Inleiding

Het programma Economie & Recreatie bestaat uit de taakvelden economische ontwikkeling (incl. fysieke ondernemersinfrastructuur, ondernemersregelingen, ondernemersloket, economische promotie), vrijetijdseconomie (incl. (openlucht)recreatie) en openbaar groen. Binnen onze economische pijler hebben we in/nabij de A76-zone twee bedrijventerreinen met een regionale uitstraling en twee bedrijventerreinen met een bovenlokale uitstraling waarvan één iets verder weg gelegen. Daarnaast hebben we lokale economieën in onze dorpen, incl. detailhandel en supermarkten in onze grotere kernen, die bijdragen aan de leefbaarheid en tevens zorgen voor werkgelegenheid.

Daarnaast hebben we enkele economische pijlers van betekenis zoals de landbouwsector en de recreatiesector.

Beekdaelen is met haar landelijke en groene karakter van grote waarde binnen het richting noordwest & zuidoost redelijk verstedelijkte Zuid-Limburgse landschap. Het bevindt zich in een unieke situatie om een grote rol te kunnen spelen in het herstel van bodemvitaliteit en biodiversiteit in deze regio. Het is echter belangrijk dat hierover eerst bewustheid bij burgers gaat ontstaan, waarna via de weg van zelfsturing aanpak van deze problematiek mogelijk moet worden gemaakt. Dit is neergelegd in het reeds vastgestelde visiedocument 'Beekdaelen B(l)oeit'.

Economie

Beekdaelen bouwt qua economie aan een aantrekkelijk ondernemersklimaat en streeft daarbij naar de verduurzaming van de economie en de samenleving als geheel. De gemeente heeft circa 4.000 ondernemers, waaronder veel MKB'ers en ZZP'ers. Hoogwaardige bedrijvigheid, kerngebonden detailhandel, recreatie & toerisme en duurzame landbouw zijn relevante economische pijlers. De reeds ingezette energietransitie en de omslag naar circulaire economie bieden aanvullende kansen voor de economische ontwikkeling.

Tot slot kan de gebiedsontwikkeling rondom de A76-zone worden aangegrepen voor de verwezenlijking van diverse economische doelen; zoals lokalisme, groene economie, herleidbare ketens, geografische clusters (samen te brengen in initiatieven als 'van Geul tot Geleenbeek'). Om toekomstbestendig te kunnen worden/zijn moet Beekdaelen zich duurzaam ontwikkelen met aandacht voor en balans tussen mens en milieu en economie (people-planet-profit).

Recreatie

Met betrekking tot Recreatie willen we meer ruimte scheppen voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap in combinatie met extensieve vormen van recreatie. Daarnaast zetten we in op het op een duurzame wijze behouden en met elkaar verbinden van historisch waardevolle cultuurhistorische objecten, landschappen, natuur en vergezichten in het buitengebied, alsook de vergroening van de kernen, door het op duurzame wijze vervlechten van de groenstructuur in het buitengebied en de kernen. Hierbij gaat kwaliteit voor kwantiteit.

In mei 2020 is de visie Vrijtijdseconomie (VTE) Zuid-Limburg 2030 door de raad vastgesteld. Inmiddels is de visie door alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten vastgesteld. De visie VTE verwoordt hoe de 16 Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk willen werken aan een toekomstbestendige toeristisch recreatieve bestemming Zuid-Limburg. De visie VTE biedt Beekdaelen kansen op o.a. het gebied van behoud en ontwikkelen van het landschap, het positioneren van Beekdaelen (extensief toerisme), onontdekte parels op de kaart te zetten en de toeristisch recreatieve infrastructuur verder te optimaliseren (fietsen, wandelen en paarden). De visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg en het uitvoeringsprogramma Middengebied Zuid-Limburg (programmalijn Toerisme van de Toekomst) sluiten op elkaar aan en vormen het kader bij een verdere uitwerking.

Beekdaelen B(l)oeit

Beekdaelen is een groene gemeente tussen de stedelijke zones van Parkstad Limburg en Sittard-Geleen. Het landschap vormt de belangrijkste kernwaarde van de gemeente. Gelet op het belang van deze kernwaarde is het belangrijk dat ieder individu, iedere organisatie en stakeholder zijn verantwoordelijkheid neemt om een bijdrage te leveren aan het beheer en herstel van een harmonieus, klimaat robuust en bio diverse leefomgeving voor de huidige generatie en de generaties na hen. Activatie van participatie is hierbij het sleutelwoord. Dit sluit aan bij de visie van de gemeente Beekdaelen, onder de strategische investeringspijler Governance, om een nieuwe relatie tussen de gemeenschap en de gemeente te creëren. Rode draad hierin is zelfsturing, waarbij de samenleving ook een sturende kracht is in het realiseren van ontwikkelingen in hun eigen leefomgeving.



BEEKDAELEN

32

Global Goals – Economie en recreatie

Om toekomstbestendig te kunnen zijn, moet Beekdaelen zich duurzaam ontwikkelen: met aandacht en balans voor en tussen mensen, milieu en economie (people-profit-planet). Duurzaamheid, waarbij de vrijetijdseconomie met respect voor de mens (de eigen inwoner en de bezoeker) en omgeving wordt ontwikkeld, is een voorwaarde om als sector op de lange termijn levensvatbaar te blijven.

Een duurzame economie en vrijetijdseconomie richt zich onder andere op de volgende Global Goals.

- GG3: Goede gezondheid en welzijn (goede recreatieve voorzieningen en een aantrekkelijk landschap waar ook de eigen inwoners van profiteren, buitenrecreatie, o.a. fietsen en wandelen).
- GG8: Eerlijk werk en economische groei (voldoende werkgelegenheid en een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners).
- GG11: Duurzame steden en gemeenschappen (vitale, gezonde en leefbare kernen met voldoende voorzieningen).
- GG 15: Leven op het land (de instandhouding, bescherming en ontwikkeling van het landschap, erfgoed en cultuur en regionale producten).

Global Goals – Natuur en landschappen

Dit beleidsveld raakt heel veel Global Goals maar de meest relevante en evidente zijn hier opgenomen.

- GG2: Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw. Hier dragen de in de begroting genoemde projecten/initiatieven als verduurzamen agrarische bedrijven, ruimte bieden aan grondgebonden landbouw en vernieuwend initiatief zoals Herenboeren, voedselbossen, nieuwe teelten; stimuleren van korte ketens en streekproducten (GG 8) en agrarisch natuurbeheer (GG 15) aan bij.
- GG11: Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam. Hier dragen de projecten initiatieven als Groene Vingers, landschappelijke en ecologische verbinding tussen bebouwde omgeving en buitengebied, speelnatuur en groene speelplaatsen aan bij.
- GG12: Duurzame consumptie en productie: Bevorderen biologische landbouw, terugdringen chemische bestrijdingsmiddelen, hergebruik groenafval, sluiten grondstoffenkringlopen in het gebied zijn initiatieven/projecten die een nadere uitwerking dienen te krijgen en vervolgens een vertaling in de begroting.

- GG13: Aanpak van klimaatverandering: Het in de begroting opgenomen project m.b.t. verbetering bodem-biodiversiteit draagt bij aan een goed functionerend bodem-watersysteem (GG 15). Verder speelt in dit kader het behoud van bestaande bossen en aanplant van nieuwe bomen en landschapselementen (GG 15).
- GG15: Beschermen en duurzaam gebruik ecosystemen, bossen en biodiversiteit: In de begroting is opgenomen: Herstel bodembiodiversiteit door verhoging van organisch stofgehalte in bodem. Aanleg en herstel van bloem- en kruidenrijke bermen door o.a. ecologisch groenbeheer en maaibeeld.
- GG 4: Tenslotte zorgt de gemeente al sinds vele jaren via natuurorganisaties voor natuureducatie en natuur(werk)dagen voor scholen en vrijwilligersorganisaties.

Global Goals – Openbaar groen

Groen binnen onze leefomgeving levert veelal onbewust een bijdrage aan onze gezondheid, klimaatadaptatie en duurzaamheid.

- GG3: Het creëren en beheren van goede recreatieve voorzieningen en een aantrekkelijk landschap waar ook de eigen inwoners van profiteren, buitenrecreatie, o.a. fietsen en wandelen.
- GG11: Het creëren vitale, gezonde en leefbare kernen met voldoende voorzieningen. Reductie van versteende omgevingen en het creëren van een beter leefbare groene buitenruimte.
- GG13: Kwalitatieve verbetering van de groenstructuur middels op beheergroep afgestemd cyclisch beheer.
- GG15: De instandhouding, bescherming en ontwikkeling van het landschap, erfgoed en cultuur en regionale producten. Verbetering van de bodemkwaliteit door toepassing van bokashi in samenwerking met agrariërs. Verbetering van biodiversiteit door meer aandacht voor ecologische inrichtings- en beheermaatregelen.

Wat willen we bereiken

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' zijn de volgende doelen verwoord:

- We zorgen voor de openbare ruimte
- We ontwikkelen duurzame landbouw
- We stimuleren klimaatadaptatie en waterbeheer
- We gaan de A76-zone door ontwikkelen
- We investeren in duurzaamheid, inclusief de AWACS-problematiek
- We investeren in de dorpseconomieën
- We stimuleren arbeidsparticipatie: iedereen doet mee
- We willen een circulaire economie als uitgangspunt bij ons handelen
- We willen de kwaliteit van landschap en natuur op peil houden
- We gaan voor groene kernen, gezondheidsbevordering en waterbeheer
- We positioneren het landschap als economische motor
- We verbeteren het vestigingsklimaat en de A76/Buitenring-zone



BEEKDAELEN

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Func tiemenging	Omschrijving: De func tiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. Bron: CBS BAG/LISA Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	40,2% 49,9%
2.	Vestigingen (van bedrijven)	Omschrijving: Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Bron: LISA vestigingenregister Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	147,8 152,9
3.	Banen	Omschrijving: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Bron: LISA vestigingenregister Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	507,7 705,2

Wat gaan we daarvoor doen?

Economie

• Verbeteren vestigingsklimaat

In 2022 blijft Beekdaelen werken aan verbetering van onder andere het vestigingsklimaat voor bedrijvigheid via branding, marketing en promotie en ook via SVREZL-doorontwikkeling van de bedrijventerreinen (bewegwijzing, verduurzaming, verkeersveiligheid, etc.) en van de winkelgebieden (transformatie-aanpak leegstand).

• Stichting Streetwise

Samen met Streetwise blijven wij onderzoeken hoe succesvol ondernemerschap in onze kernen kan worden geborgd. Streetwise lost blokkades op die winkelgebieden in de weg staan, zij spreken zowel de taal van de retailondernemers, de vastgoedmarkt, de financiers als die van de overheid. Doordat ze zich opstellen als een verbindende partij weten ze doorgaans uiteenlopende belangen weer samen te brengen om winkelgebieden (in Amstenrade, Hulsberg, Nuth, Oirsbeek, Schimmert, Schinnen, Schinveld) toekomstbestendig te houden/maken bijvoorbeeld door het ondersteunen van nieuw-vestigters in onze kernen.

• Transformatie retail-stratenaanpak

Als alles volgens plan verloopt start uiterlijk in het voorjaar van 2022 de retail-stratenaanpak met transitiecoaches in de Stationstraat in Nuth, waarbinnen wordt gezien of detailhandel hier kan worden gehandhaafd of dat winkel-bestemmingen hier moeten worden omgebouwd tot bijvoorbeeld woonbestemmingen of anderszins. Indien de aanpak succesvol verloopt kan een vergelijkbare aanpak daarna ook worden toegepast in andere retail-aanloopstraten in Beekdaelen.

• Website KoopinBeekdaelen.nl

Deze website betreft een lokale google die in 2020-2021 Beekdaelense bedrijfjes (incl. MKB'ers en ZZP'ers) meer bekendheid heeft proberen te geven. Indien dit een succesvolle formule blijkt te zijn kan worden gezien of richting 2022 nog additionele wensen van de gemeente Beekdaelen kunnen worden gekoppeld aan doorontwikkeling van deze website.

• Een ondernemersvereniging

Sinds 2019 werkt de gemeente Beekdaelen aan het creëren van een koepel voor onze ondernemersverenigingen vanuit de 3 voormalige fusiegemeenten. Wellicht kan deze Business Club Beekdaelen (BCB) in 2022 worden bezegeld als de overkoepelende businessclub voor heel Beekdaelen.

• Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)-projecten

In 2022 zal -indien nog nodig- opvolging worden gegeven aan het regionale ESZL-herstelplan voor de door de Covid-19 pandemie meest getroffen Beekdaelense sectoren/branches. Daarnaast wordt -waar nodig en mogelijk- geparticipeerd in andere ESZL-projecten ter verdere verbetering van ons economisch klimaat met coalitions of the willing/acting.

• Uitvoeringsbeleidsplan economie

Medio 2022 dient te worden gezien of de Covid-19 pandemie (en andere ontwikkelingen) ertoe hebben geleid dat voor Beekdaelen een uitvoeringsbeleidsplan economie moet worden opgesteld.



BEEKDAELEN

Recreatie

• **Vrijtijdseconomie**

Een van de opgaven vanuit de visie “Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg bestemming 2030” en het uitvoeringsprogramma Middengebied Zuid-Limburg is het creëren van een sectorplatform voor de vrijetijdseconomie op schaal van Zuid-Limburg. Wij kunnen bestemming Zuid-Limburg alleen maar toekomstbestendig maken als wij samenwerken binnen ons netwerk van overheid, bedrijfsleven, onderwijs en samenleving.

Momenteel inventariseren wij de wensen en behoeften van onze partners ten aanzien van het platform via diepte-interviews. Wij verwachten eind 2021 de inventarisatie af te ronden en een goed beeld te hebben van de meest gewenste vorm en invulling van het platform. Q1 van 2022 benutten wij voor het uitwerken van een concreet voorstel ten aanzien van het sectorplatform.

Samen met de zestien Zuid-Limburgse gemeenten wordt in 2022 onder supervisie van Visit Zuid-Limburg een promotiecampagne ontwikkeld waarbij het concept ‘Meet the Locals’ over Zuid-Limburg wordt uitgerold. Onderdeel van de campagne zijn een kwalitatief hoogwaardig magazine (1ste oplage 120.000 stuks) en de inzet van digitale media.

• **Toeristisch recreatieve infrastructuur**

Kansen liggen er o.a. op het gebied van het verder optimaliseren van de fiets- en wandelverbindingen. De showcard Leisure Lane in Schinnen is gereed en in gebruik. In Q1 van 2022 wordt (gefaseerd) gestart met de aanleg van de Leisure Lane (recreatieve fietsroute van Schinnen tot aan Simpelveld). Naar verwachting is de volledige Leisure Lane gereed in december 2023. In Q1-Q2 van 2022 wordt gestart met de aanleg van het Knopen Lopen (uniform wandelroutenetwerk Zuid-Limburg).

Beekdaelen B(l)oeit

In 2021 is gestart met de voorbereidingen van de volgende pilotprojecten.

• **Pilot: nieuwe contractvorm t.a.v. groenbeheer**

In Q1 van 2021 heeft de aanbesteding plaatsgevonden m.b.t. de nieuwe contractvorm t.a.v. het groenbeheer, zodat ingespeeld kan worden op lokale initiatieven van bijvoorbeeld groenbeheer en vergroening. In Q2 van 2021 is door de betrokken aannemers de pilot van burgerparticipatie onder de aandacht gebracht bij onze inwoners. In Q4 van 2021 verwachten wij de eerste concrete initiatieven. Diverse initiatieven, zoals de aanleg van bloemrijke bermen en het beheer door vrijwilligers van Sportpark Wijnandsrade zijn reeds opgepakt.

• **Pilot: activatie basisschoolleerlingen**

Met betrekking tot de pijler basisschool heeft in het kader van de Gezonde Groene School in 2021 een eerste inventarisatie plaatsgevonden met de schooldirecties. Diverse initiatieven passende binnen de visie Beekdaelen Bloeit zijn reeds opgestart dan wel in de verkennende fase (o.a. afvalprojecten, ontwikkeling van een moestuin en een tiny forest). In 2021 hebben we met een inventarisatie en behoefteonderzoek in kaart wat er al gebeurt en waar nog behoefte aan is op de 11 basisscholen in Beekdaelen gebracht. De inventarisatie heeft mede tot doel om inzicht te geven in elkaars projecten en activiteiten, om ideeën en ervaringen uit te wisselen en om elkaar te inspireren. Ook kijken we naar het laaghangend fruit: waar kunnen we met een bescheiden inspanning resultaat boeken? We gaan hierbij uit van een bottom-up-benadering. Zonder intrinsieke motivatie van de scholen is het plan niet uitvoerbaar en duurzaam. Bij deze benadering is ook het (integraal) verbinden van expertise van ondernemers, lokale streekproducenten en bewegings-experts, buitenorganisaties e.d. die een bijdrage kunnen leveren aan het programma, van belang. Het behoefteonderzoek geeft inzicht in de initiatieven en activiteiten die de scholen vorm willen geven. Dit kunnen fysieke zaken zijn, zoals vergroening van schoolpleinen, aanleg van natuurspeelplaatsen, bloemenweides, moestuin, eetbare natuur of een Tiny Forest. Dit kunnen ook activiteiten zijn zoals het opzetten van een lesprogramma met IVN, zwerfafvalprojecten, themalessen over streekproducten of buitenlessen.

• **Pilot: ontwikkelen van een plan van aanpak Branding Beekdaelen B(l)oeit**

Beekdaelen B(l)oeit moet gaan leven, zowel intern alsook extern. Beekdaelen B(l)oeit moet in ons DNA gaan zitten. In een plan van aanpak wordt beschreven op welke wijze communicatie rondom Beekdaelen B(l)oeit gaat plaatsvinden. Doelstelling is bekendheid rondom Beekdaelen B(l)oeit te genereren (zowel intern als extern) en vervolgens activatie van onze burgers, ondernemers en stakeholders (enthousiasme/ ambassadeurschap leidt tot acties).



BEEKDAELEN

Natuur en landschappen

In de strategische visie van de gemeente Beekdaelen “leven en werken in het landschap” alsmede in het College uitvoeringsprogramma wordt het landschap als de belangrijke kernwaarde van Beekdaelen gezien, dat moet worden behouden en worden versterkt. Tevens wordt het landschap gezien als een kans op het genereren van recreatieve spin-off alsmede het ontwikkelen van innovatieve vormen van landbouw en landschapsbeheer.

Om herhalingen te voorkomen is er in deze begroting voor gekozen om beleidsontwikkelingen die al zijn vermeld in de kadernota wel opnieuw te benoemen maar niet opnieuw toe te lichten. Het betreft de navolgende projecten:

- Bomenvervangingsplan (eenmalig € 350.000)
- Groot onderhoud beplanting (eenmalig € 70.000)
- Ecologische gazons (eenmalig €10.000)
- Groenonderhoud terrein voormalig kasteel Etzenrade (structureel € 30.000 met € 5.000 afname per jaar)

Daarnaast is in de kadernota een beleidsontwikkeling vermeld waarvan het bedrag wijzigen. Het gaat om het volgende project:

- **Uitwerking landschapskader (eenmalig € 35.000)**

In het voorjaar van 2021 is gestart met het proces om te komen tot een integraal beleid en visie op het gebied van ons landschap: het landschapskader. Dit stelt het landschap als leidend beginsel voor het behouden c.q. ontwikkelen van de juiste activiteit op de juiste plek. Het landschapskader is daarmee voor het buitengebied richtinggevend en visievormend voor de later vast te stellen omgevingsvisie. Het landschapsplan staat niet op zichzelf. Er zijn veel interne en externe stakeholders die betrokken zijn bij het landschap, overlappende thema's en raakvlakken met diverse onderwerpen. Het landschap is uiteindelijk de plek waarin de ruimte gevonden dient te worden voor alle activiteiten. Een voornaam aandachtspunt bij de aanpak van de totstandkoming en de verdere uitrol van het landschapskader is de aandacht voor de strategische investeringspijler Governance, het creëren van een nieuwe relatie tussen gemeenschap en gemeente. We willen met de visie Beekdaelen Bloeit komen tot een vermaatschappelijking van het landschap, niet alleen voor, maar vooral ook met en door de burger.

Het landschapskader zal eind 2021 aangeboden worden aan de Raad ter vaststelling. In 2022 willen we vervolgens samen met stakeholders doorpakken op dit raamwerk: nadere uitwerking op onderdelen en het definiëren van gezamenlijke acties en projecten. Deze nadere uitwerking is opgenomen in de kadernota als PM post. De kosten worden nu begroot op € 35.000.

Tenslotte worden in deze begroting beleidsontwikkelingen beschreven die nog niet in de kadernota zijn geland. Het gaat om de volgende projecten:

- **Landschapsbeheer en onderhoud**

In het College Uitvoeringsprogramma (CUP) zijn middelen voorzien voor het organiseren met belanghebbende partners en stakeholders van vormen van landschapsbeheer en onderhoud en onderzoeken nut, noodzaak en haalbaarheid van een gemeentelijk landschapsfonds. Het proces om te komen tot het landschapskader is lopende. In dit proces wordt tevens met samen met stakeholders ingezet om een concretere uitwerking van dit overall-beleid. Het landschapsbeheer en de haalbaarheid van een landschapsfonds is onderdeel van deze nadere uitwerking.

- **Aanpak leegstaand agrarisch vastgoed**

In het CUP is, als actiepoint, een onderzoek opgenomen naar de mogelijkheden om, via een op handhaving en stimulering van eigen initiatief gericht beleidskader, leegstaand agrarisch vastgoed (loodsen en stallen) te saneren. Momenteel wordt in het kader van de agrarische scan die van uit het Middengebied wordt ingezet, de agrarische sector in de gemeente geïnventariseerd. Hieruit ontstaat inzicht in vraag en aanbod van agrarisch vastgoed. Ondanks leegstand worden er nog steeds verzoeken ingediend voor het realiseren van nieuw stallen en loodsen. Daarnaast ontstaat er door het landschapskader inzicht in (on)mogelijkheden voor agrarische ontwikkeling. De kennis die er in beide trajecten wordt opgedaan kan in 2022 dan ook affectief ingezet worden om invulling te geven aan de totstandkoming van beleid op dit vlak.

• **A76- zone/ Van Geuldal Tot Geleenbeek**

In 2022 zullen de ontwikkeling van de A76 zone alsmede de gebiedsontwikkeling van Geuldal tot Geleenbeek binnen de strategische pijlers Duurzame economische ontwikkeling alsmede Landschap als kans voor lokale en regionale opgaven verder vorm gegeven worden. Dit ter versteviging, positionering en ontwikkeling van het vestigingsklimaat binnen de groene economie.

Dit doen we door enerzijds de voortzetting van de facilitering van particuliere initiatieven en anderzijds door het verbinden van het ondernemers binnen de gemeente.

Wat gaat het programma kosten?

Programma economie en recreatie (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
3.1 economische ontwikkeling	-350	-350	-350	-349
3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-34	-36	-36	-36
3.4 economische promotie	-379	-379	-379	-379
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.184	-2.190	-2.160	-2153
totale lasten	-2.946	-2.955	-2.924	-2.916
<i>baten per taakveld:</i>				
3.1 economische ontwikkeling	78	78	78	78
3.4 economische promotie	143	143	143	143
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	30	30	30
totale baten	251	251	251	251
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	-2.696	-2.704	-2.673	-2.666
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-	-	-	-
0.10 Onttrekking reserves	288	275	274	272
Saldo resultaatbestemming	288	275	274	272
Resultaat programma	-2.407	-2.429	-2.399	-2.393

3.5 Programma 4: Onderwijs, sport en cultuur

Inleiding

Het programma Onderwijs, Sport en Cultuur maakt onderdeel uit van een integrale aanpak in het kader van leefbaarheid, sociale cohesie en welbevinden in de zogeheten groene long van Zuid-Limburg. Het programma bestaat uit de taakvelden: basisonderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingenzaken, sportbeleid en activering, cultuurbeleid in de brede zin (waaronder ook cultureel erfgoed) en sociale cohesie.

Onderwijs

Binnen de Middengebied Zuid-Limburg werken we binnen de programmalijn Vitale Samenleving aan de Gezonde Groene School. Vanaf 2022 geven wij ook uitvoering aan het IHP (Integraal HuisvestingsPlan) Onderwijs in Beekdaelen en willen investeren in een goede samenwerking tussen ketenpartners, die betrokken zijn bij kinderen en jeugdigen. In 2022 (schooljaar 2021/2022) wordt er samen met de scholen en kindpartners verder invulling gegeven aan de 7 strategische thema's zoals benoemd in het IHP. Verder stellen wij in 2022 een Lokaal uitvoeringsplan laaggeletterdheid Beekdaelen op.

Sport

In 2020 is het subsidie- en accommodatiebeleid geharmoniseerd. Voor de twee overgangsjaren 2021 en 2022 zijn hier nog extra middelen mee gemoeid. Daarnaast starten wij in 2021 met het opstellen van de inhoudelijke ambities op het terrein van sport. Verder zal bezien worden in welke mate verdergaande herijking van maatschappelijke voorzieningen aan de orde is. Een voornaam aandachtspunt bij de aanpak van de totstandkoming en de verdere uitrol van nieuw beleid zal de strategische investeringspijler Governance zijn: het creëren van een nieuwe relatie tussen gemeenschap en gemeente.

Cultuur

Inmiddels zijn zowel het beleidskader cultuur als het uitvoeringsprogramma cultuur in de gemeente Beekdaelen vastgesteld. In 2022 worden culturele activiteiten uitgevoerd en tevens wordt bekeken hoe fondsen aangeschreven kunnen worden om additionele middelen te verwerven.

Sociale Cohesie

Het verenigingsleven en bewonersinitiatieven zijn essentieel voor de vitaliteit van dorpen. Maatwerk en het stimuleren van lokale initiatieven zijn hiervoor belangrijke randvoorwaarden (verleggen van geldstromen naar dorpen en kernen). Beekdaelen accepteert verschillen tussen dorpen, verenigingen en bewonersinitiatieven.

In de 1^e helft van 2022 willen wij uw raad het speelruimtebeleid Beekdaelen 2022-2032 voorleggen.

Global Goals – Onderwijs, sport en cultuur

Onderwijs levert met de initiatieven Gezonde Groene School en het integraal Huisvestingsplan een bijdrage aan GG 3 (gezondheid en welzijn) en GG 4 (goed onderwijs). De verdere uitwerking van de Lokale educatieve agenda draagt bij aan GG 4 (goed onderwijs). Waarbij aandacht is binnen alle taakvelden van het primair onderwijs en voorschoolse activiteiten.

Sport en Beweegdaelen draagt bij aan GG 10 (minder ongelijkheid) en GG3 (gezondheid en welzijn). Bij cultuur wordt aan meerdere GG's gewerkt. De belangrijkste zijn: gezondheid en welzijn (3), inclusieve dorpen en steden (11), innovatie (9).

Wat willen we bereiken

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' zijn de volgende doelen verwoord:

- Wij versterken de vitaliteit van de dorpen, wijken en buurten in Beekdaelen, stimuleren dat iedereen mee doet en leggen het eigenaarschap bij de burger.
- Wij zetten in op het versterken van het onderlinge contact van en tussen de inwoners voor een impuls van de sociale cohesie in de kernen van Beekdaelen.
- Wij stimuleren de eigen identiteit, cultuur en sociale cultuur in de dorpen.
- Wij vragen aandacht voor educatie over landschap en natuur.
- Wij stimuleren vitale gezondheid van de bewoners samen met onder meer het JOGG om de gezonde leefstijl van jongeren te bevorderen.
- Wij harmoniseren het beleid met betrekking tot de sportaccommodaties en opschalen van verenigingen.



BEEKDAELEN

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Voor dit programma zijn de volgende beleidsindicatoren van toepassing. Het betreft hier overigens de wettelijk verplichte indicatoren. Zo geeft de gebruikte sportindicator enkel het sporten bij verenigingen en commerciële aanbieders weer. Het spreekt voor zich dat de daadwerkelijke beweegnorm hoger ligt; zeker gezien de reeds jarenlange trend van individualisering in de sport waaronder, fietsen, mountainbiken, wandelen, hardlopen, nordic walking en zwemmen.

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Relatief verzuim	Omschrijving: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners leeftijd 5-18 jaar. Bron: DUO/Ingrado 2019 Jaar: 2018/2019 (schooljaar)	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	17 22
2.	Absoluut verzuim	Omschrijving: Het aantal leerplichtige jongeren, dat niet is ingeschreven op een school en ook niet is vrijgesteld van de inschrijvingsplicht, per 1.000 inwoners. Bron: DUO /Ingrado Jaar:2017	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	0,7 1,2
3.	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)%	Omschrijving: Het <i>percentage van het totaal aantal</i> leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Bron: DUO /Ingrado Jaar:2018-2019 (schooljaar)	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,6% 1,4%
4.	% Niet sporters	Omschrijving: Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM Jaar: 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	53,5% 50,5%



Wat gaan we daarvoor doen?

39

Middengebied - Gezonde Groene School

In het Middengebied werken we binnen de programmalijn Vitale Samenleving aan de Gezonde Groene School, waarin we bekijken hoe we de bijzondere kernkwaliteiten van het groene Middengebied kunnen inzetten en gebruiken in de aanpak van de gezondheidsachterstand van Zuid-Limburg. Doel is om een beweging op gang te brengen waarin *gezond eten uit de groene omgeving en meer bewegen in de groene omgeving* de standaard wordt voor inwoners, jong en oud.

Daarnaast is –zoals reeds aangegeven– Zuid-Limburg begin 2021 door het Rijk aangewezen als ontwikkelgebied in het kader van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De ambities uit het Uitvoeringsprogramma Middengebied zijn onderdeel van het plan van aanpak NOVI Zuid-Limburg in de vorm van een aparte programmalijn 'De groene long'. Het project De Gezonde Groene School heeft hierin bijzonder de aandacht.

Op veel scholen lopen al interessante trajecten en activiteiten met betrekking tot gezondheidsbevordering, sport en bewegen, milieu/duurzaamheid, natuur en omgevingsbewustzijn. We bekijken hoe we aan de bestaande activiteiten in het kader van meer bewegen en gezonde voeding een extra dimensie kunnen toevoegen, door meer en effectiever gebruik te maken van wat het unieke groene landschap van het Middengebied in deze te bieden heeft. Een reeds uitgevoerd behoefteonderzoek geeft inzicht in de initiatieven en activiteiten die de scholen vorm willen geven. Dit kunnen fysieke zaken zijn, zoals vergroening van schoolpleinen, aanleg van natuurspeelplaatsen, bloemenweides, moestuin, eetbare natuur of een Tiny Forest. Maar ook activiteiten zoals het opzetten van een lesprogramma met IVN, zwerfafvalprojecten, themalessen over streekproducten of buitenlessen worden genoemd.

Vanwege de Covid-19 pandemie, meerdere lockdowns en langdurige sluiting van scholen, heeft het project vertraging opgelopen. In 2022 wordt actief werk gemaakt van de in de uitgevoerde inventarisatie genoemde wensen en ambities van scholen met betrekking tot het effectiever inzetten van het groen om ons heen.



BEEKDAELEN

40

Uitwerking Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Na het vaststellen van het IHP in december 2020 wordt er in 2022 verder gewerkt aan de ontwikkeling en realisatie van een kindcentrum in Amstenrade en zullen er ook processtappen gezet worden om te komen tot een nieuwe voorziening in het middengebied (i.c. Jabeek/Bingelrade/Merkelbeek/Doenrade).

Lokale Educatieve Agenda

In 2022 (schooljaar 2021/2022) wordt samen met de scholen en kindpartners verder invulling gegeven aan de 7 strategische thema's zoals benoemd in het IHP. Ook de bestaande geldstromen zijn in kaart gebracht en zullen op een andere wijze ingezet worden.

Een aantal projecten zoals 'Hard voor Taal' wordt in gezamenlijkheid opgepakt zowel in het basisonderwijs als ook bij de voorschoolse voorzieningen. Ook worden er stappen gezet in het opzetten en uitvoeren van het buurttaalproject.

Onderwijsvertraging als gevolg van Covid-19 pandemie

Gemeente Beekdaelen ontvangt vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen.

Dit is voor de periode juli 2021 – juli 2023. De middelen zijn bedoeld voor het inhalen van onderwijsvertragingen als gevolg van de Covid-19 pandemie. In samenwerking met scholen, kinderopvang, buitenschoolse opvang en andere maatschappelijke partners zal samengewerkt worden aan het aansluiten op de behoeften van kinderen en bij interventies die scholen al nemen.

De financiële verwerking zal plaatsvinden in de 2e burap 2021.

Laaggeletterdheid

In maart 2021 is de kerngroep laaggeletterdheid gestart met als doel: het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid/tekort aan basisvaardigheden onder inwoners van Beekdaelen. De kerngroep bestaat uit de drie bibliotheekorganisaties van Beekdaelen, de aanbieder van volwasseneneducatie, Vista college, de drie welzijnsorganisaties van Beekdaelen en de intergemeentelijke sociale dienst Kompas. Deze kerngroep zal voorstellen doen tot (gezamenlijke) acties, interventies en projecten in de vorm van een Lokaal uitvoeringsplan laaggeletterdheid Beekdaelen. De financiële gevolgen van de voorstellen zijn op dit moment nog niet bekend.

Tijdens de Week van Lezen en schrijven in september 2021 hebben de leden van de Kerngroep laaggeletterdheid een samenwerkingsconvenant aanpak laaggeletterdheid in Beekdaelen ondertekend. De belangrijkste doelen van dit convenant zijn (op B1 leesniveau geformuleerd):

1. We zorgen ervoor dat er minder mensen in Beekdaelen moeite hebben met lezen en schrijven;
2. We herkennen mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. We sturen ze door naar lees- en schrijfles;
3. We bekijken onze eigen brieven, e-mails en websites. We passen ze aan als ze te moeilijk zijn.
4. We willen activiteiten organiseren. Zo zorgen we dat meer mensen gaan praten over moeite hebben met lezen en schrijven. Meer mensen gaan hierdoor naar lees- of schrijfles;
5. We moeten goed samenwerken. Dat is belangrijk voor een goede aanpak. We leren van elkaar. We geven elkaar tips.

Sport

In navolging op het Nationaal Sportakkoord is in 2021 een lokaal sportakkoord in Beekdaelen ontwikkeld. Sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke organisaties uit Beekdaelen droegen bij aan de totstandkoming van dit sportakkoord waarin ambities en doelstellingen zijn opgenomen. Zij stellen zich tot doel om meer mensen in Beekdaelen aan het bewegen te krijgen. Gezamenlijk vormen zij nu een kernteam en een drietal werkgroepen. Voorgaande periode heeft met name in het teken gestaan van de opbouw van de structuur. In 2022 zullen initiatieven aangejaagd en gestimuleerd worden, waarvoor een uitvoeringsbudget ter beschikking staat.

Beweegdaelen

In 2020 is het Projectplan Beweegdaelen 2020 – 2024 vastgesteld. Dit plan voorziet in een fasegewijze uitvoering van beweegactiviteiten. In schooljaar 2021/2022 wordt het zogenaamde scenario 3 van het projectplan uitgevoerd.

Cultuur

Het Uitvoeringsprogramma cultuur 2021 – 2024 betreft de concrete vertaling van de door uw raad in december 2020 vastgestelde kadernota 'De kracht van cultuur (en kunst) in Beekdaelen'. Het programma dient aangemerkt te worden als dynamisch werkdocument, waarbij de uitgangspunten van de kadernota in concreet uit te voeren plannen worden vertaald. Met het Uitvoeringsprogramma wordt beoogd dat kunst en cultuur een volwaardig onderdeel van de samenleving wordt. De uitvoering wordt vormgegeven langs drie ontwikkellijnen: Verbinden, Versterken en Vernieuwen

Het betreft een ambitieus programma, waarvan de gestelde ambities niet direct allemaal gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast zijn de financiële middelen voor cultuur beperkt. Gelet hierop zal het programma gefaseerd uitgevoerd moeten worden over de periode 2021-2024 en zal er een prioritering aan de uit de voeren doelen worden gegeven. Haalbaarheid en financiële ruimte zullen doorslaggevend zijn bij de besluitvorming.

Sociale Cohesie

In samenwerking met de huidige speeltuinen, Speeltuinwerk Limburg, de Burgerinitiatieftafel, schoolbesturen en andere ketenpartners, stellen wij het Speelruimtebeleid Beekdaelen 2022-2032 op, dat in de eerste helft van 2022 ter besluitvorming aan uw raad zal worden voorgelegd. De eventuele financiële gevolgen van het nieuwe speelruimtebeleid zullen t.z.t. in het raadsvoorstel worden meegenomen.

De gemeente is in gesprek met diverse partijen om te komen tot realisatie van een alternatieve gemeenschapsvoorziening op maat voor Sweikhuizen, in plaats van het huidige Rector Raevenhuis. Zo nodig zal in 2022 een separaat raadsvoorstel aan u worden voorgelegd. Om herhalingen te voorkomen is er in deze begroting voor gekozen om beleidsontwikkelingen die al zijn vermeld in de kadernota wel opnieuw te benoemen maar niet opnieuw toe te lichten. Het betreft de navolgende projecten:

- Aanbrengen kantplanken kunstgrasvelden (eenmalig € 90.000)
- Kunstgrasveld (eenmalig € 200.000) en LED-verlichting (eenmalig € 25.000) hockey accommodatie

Wat gaat het programma kosten?

Onderwijs, sport en cultuur (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
4.2 onderwijshuisvesting	-784	-781	-766	-703
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.760	-1.760	-1.760	-1760
5.1 sportbeleid en activering	-786	-696	-696	-696
5.2 sportaccommodaties	-2.538	-2.536	-2.448	-2334
5.3 cultuurpresentatie, -presenatie, - participatie	-287	-287	-287	-287
5.4 musea	-25	-25	-25	-25
5.5 cultureel erfgoed	-	-	-	0
5.6 media	-770	-770	-770	-770
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	-750	-748	-747	-742
totale lasten	-7.700	-7.603	-7.499	-7.317
<i>baten per taakveld:</i>				
4.2 onderwijshuisvesting	123	123	123	123
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	492	492	492	492
5.1 sportbeleid en activering	20	-	-	0
5.2 sportaccommodaties	224	229	235	235
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	289	289	289	289
totale baten	1.148	1.134	1.140	1.140
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	-6.553	-6.469	-6.359	-6.178
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-15	-15	-15	-15
0.10 Onttrekking reserves	1.887	1.629	1.520	1423
Saldo resultaatbestemming	1.872	1.615	1.505	1.408
Resultaat programma	-4.680	-4.854	-4.854	-4.769



BEEKDAELEN

3.6 Programma 5: Sociaal domein en volksgezondheid

Inleiding

Het programma 'Sociaal Domein en Volksgezondheid' bevat de taakvelden: Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet, Participatiewet, Volksgezondheid, zelfredzaamheid en burgerparticipatie. Sinds 2015 dragen de gemeenten een grote verantwoordelijkheid voor het sociaal domein.

Wmo

In de periode 2020 t/m 2022 nemen we als pilotgemeente deel aan het provinciale project Samen tegen Eenzaamheid. In 2022 voeren we de aanbevelingen, zoals opgenomen in het samen met de Werkgroep Eenzaamheid opgestelde Plan van Aanpak, verder uit. Dit doen we samen met ketenpartners binnen het sociaal domein en vrijwilligers vanuit de Werkgroep. Daarnaast is Beekdaelen in 2020 voor een periode van 2 jaar geselecteerd als Koplopergemeente cliëntondersteuning. In 2022 geven we samen met betrokken partners dan ook verder vorm en inhoud aan het ingezette traject.

Vanwege het naderen van de einddatum van de afgesloten contracten, wordt gekeken naar de inkoop voor de Wmo waarbij innovatie, het bieden van een sluitend aanbod en werken binnen de bestaande financiële kaders kernbegrippen zijn.

Medio 2021 is de Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen 2021-2022 Parkstad vastgesteld door het college. Hieruit volgen naast diverse regionale opgaven ook een aantal lokale opgaven voor de gemeente Beekdaelen die hieronder verder beschreven worden.

Jeugdwet

Voor de ondersteuning en participatie van kwetsbare burgers en het organiseren van de juiste zorg op het juiste moment verwachten wij van onze partners een actieve bijdrage in de zoektocht naar slimme transformatie-oplossingen. Na de harmonisatiefase staan we aan de start van de ontwikkeling en implementatie van contractmanagement op lokaal Wmo-niveau en subregionaal jeugd-niveau; zeker met het oog op de ontwikkelingen op het terrein van de jeugdzorg en de druk op de financiële budgetten.

Participatiewet

Burgers die een beroep doen op de gemeente voor inkomensondersteuning en (re-) integratie kampen vaak met een afstand tot de arbeidsmarkt door belemmeringen en beperkingen op het sociale, medische of psychologische vlak. In economische moeilijke tijden zien wij deze doelgroep groeien en willen wij –voor specifieke doelgroepen-maatwerk verlenen. Dit gebeurt in het kader van de coöperatieve aanpak, waarbij het toeleiden naar de arbeidsmarkt door inzet van (lokale) werkgevers, organisaties en verenigingen wordt versterkt. De Universiteit van Maastricht onderzoekt de effecten van deze aanpak. Aangestoken door de resultaten, effecten en het enthousiasme willen we dat iedereen die aan de kant staat de gelegenheid krijgt om mee te doen. In samenwerking met onze partners willen wij de aanpak ook naar de doelgroep jongvolwassenen uitbreiden.

Volksgezondheid

Er is een trendbreuk nodig om gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg in te lopen en te veranderen 'van signaalrood naar bronsgroen'. De opgave is zo majeur dat die vraagt om fundamentele keuzes. Keuzes voor meer focus, meer massa, integrale aanpak, sterkere allianties en meer slagkracht. Hiervoor wordt ook aangesloten op de agenda van het Middengebied Zuid-Limburg. Het Middengebied wordt gepromoot en ingezet als gezondheidsoase met concepten rondom gezonde en duurzame voeding op basis van lokale voedselproductie. In dit kader wordt ook in 2022 vanuit Beekdaelen verder gewerkt aan de agenda 'Gezond Landschap'.

Zelfredzaamheid en burgerparticipatie

In de gemeente Beekdaelen heeft iedere inwoners regie over zijn eigen leven en doet iedereen naar vermogen mee aan de samenleving. Om dit te bewerkstelligen is een vitale infrastructuur onmisbaar. Verenigingen en vrijwilligers vervullen hierin een belangrijke rol. Verspreid over Beekdaelen is sprake van een uitgebreid netwerk van algemenen, vrij toegankelijke voorzieningen zoals Hoeskamers, open eettafels en de Wensbus. Als gemeente ondersteunen wij deze voorzieningen zoveel mogelijk. Er is inmiddels een uniforme Regeling Ondersteuning Hoeskamers van kracht.

Ander belangrijk initiatief in het kader van zelfredzaamheid en burgerparticipatie is de Burgerinitiatieftafel die Beekdaelen breed operationeel is. De Burgerinitiatieftafel bestaat volledig uit inwoners van Beekdaelen, die op deze manier actief betrokken worden bij de beoordeling van burgerinitiatieven. Ook de pilot Dorpscoördinator gaat uit van de eigen kracht van inwoners.

Global Goals – Sociaal Domein en volksgezondheid

De voornemens voor het sociale domein en volksgezondheid t.a.v. het bestrijden van eenzaamheid en armoede, activiteiten gericht op de jeugd, het toe leiden van mensen naar werk, gezonde voeding, zelfredzaamheid en burgerparticipatie leveren een bijdrage aan vijf Global Goals. Global Goals 1 t/m 4: einde aan armoede, aan honger, gezondheid en welzijn, goed onderwijs. En verder Global Goal nummer 8: fatsoenlijke banen en economische groei. De vele activiteiten hebben overigens ook nog (positieve) effecten voor andere GG.

Wat willen we bereiken?

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' zijn de volgende doelen verwoord:

- Wij ontwikkelen ontmoetingsplekken en voorzieningen in de dorpen.
- Wij ondersteunen het belang van het verenigingsleven voor de vitaliteit van de dorpen.
- Wij ondersteunen het gegeven dat iedereen de kans moet hebben om maatschappelijk mee te doen.
- Wij activeren zorg in de buurt.
- Wij versterken arbeidsparticipatie; ook voor de meest kwetsbare burgers in onze gemeente.

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Voor dit programma zijn de volgende beleidsindicatoren van toepassing.

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Kinderen in armoede	Omschrijving: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bron: CBS Jeugd Jaar: 2019	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	4 % 4 %
2.	Netto arbeidsparticipatie	Omschrijving: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. Bron: CBS - Arbeidsdeelname Jaar:	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	65,7% 69,0%
3.	% Jeugdwerkloosheid	Omschrijving: Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar) die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV Werkbedrijfs Bron: CBS Jaar: 2019	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1% 1%
4.	Bijstandsuitkeringen	Omschrijving: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder. Bron: CBS – Participatie Wet Jaar: 2 ^{de} halfjaar 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	241,8 304,1
5.	Aantal re-integratievoorzieningen	Omschrijving: Het aantal re-integratie voorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar met bijstandsuitkering Bron: CBS – Participatie Wet Jaar: 4 ^{de} kwartaal 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	11,8 11,9
6.	Jongeren met jeugdhulp	Omschrijving: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd Jaar: 2e helft 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	13,1 10,0
7.	Jongeren met jeugdbescherming	Omschrijving: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd Jaar: 2e helft 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	1,0 1,1

8.	Jongeren met jeugdreclassering	Omschrijving: Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd Jaar: 2e helft 2020	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	Niet bekend 0,3
----	--------------------------------	---	---	------------------------

Wat gaan we daarvoor doen?

Eenzaamheid

In 2022 zetten we de pilot Samen tegen Eenzaamheid voort en voeren we de in het Plan van Aanpak opgenomen aanbevelingen uit. De aanbevolen activiteiten worden vormgegeven langs vier thema's: Herkennen & Vinden, Ondersteunen & Activeren, Kwaliteit & Deskundigheidsbevordering en Verbinden & Afstemmen. De activiteiten variëren van o.a. verder werken aan bewustwording, specifieke ondersteuning van vrijwilligers tot het in kaart brengen van werkzame factoren van bestaande goed lopende initiatieven. De pilot wordt in 2022 geëvalueerd.

Zelfredzaamheid en burgerparticipatie

In 2022 continueren we de pilot Dorpscoördinator en bereiden deze uit. Inmiddels hebben wij van de provincie Limburg subsidie voor de zelfsturingprojecten ontvangen en kan –zoals met uw raad afgesproken- uitgebreid worden naar de kern Nuth. Begin 2022 voeren we een tussenevaluatie uit, eind 2022 vindt de eindevaluatie plaats om te bezien of we het initiatief structureel inbedden in ons beleid en de begroting. De pilot dorpscoördinator is bij uitstek gericht op zelfredzaamheid en burgerparticipatie. De dorpscoördinator fungeert als ogen en oren van de wijk, wijst mensen de weg bij hulp en ondersteuningsvragen, is voor inwoners een verbinder richting vrijwilligersactiviteiten en professionele voorzieningen en ondersteunt inwoners bij het opzetten van burgerinitiatieven.

Daarnaast omvatten de projecten in het kader van de zelfsturingssubsidie van de Provincie Limburg meerdere projecten. Wij willen dit zo integraal mogelijk in Beekdaelen –samen met betrokken partners- in de komende jaren uitvoeren.

Samenwerking instellingen maatschappelijke dienstverlening - Grib

In de gemeente Beekdaelen zijn drie organisaties voor maatschappelijke dienstverlening operationeel, te weten CMWW, MIK&PIW Groep en Meander Maatschappelijke Dienstverlening. In het kader van de gemeentelijke herindeling is de drie instelling gevraagd elkaar op te zoeken, samen te werken en daar waar mogelijk zaken in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit met als doel om te komen tot een uniforme dienstverlening voor Beekdaelen. Dit heeft ertoe geleid dat het aanbod van alle drie de instellingen thans beschikbaar is voor alle inwoners van Beekdaelen, ongeacht waar men woont. Daarnaast wordt de dienstverlening inmiddels aangeboden onder één naam en één logo: Grib (Groeien in Beekdaelen). Het samenwerkingsproces van de drie organisaties is voor de organisaties zelf een complex proces, mede omdat alle drie de organisaties ook in andere gemeenten werkzaam zijn en er dus maatwerk voor Beekdaelen geleverd moet worden. Dit vergt tijd, er worden gaandeweg steeds meer stappen gezet. In 2022 wordt verder gewerkt aan de stip op de horizon, zijnde één uitvoeringsorganisatie voor maatschappelijke dienstverlening in Beekdaelen.

Ook de dienstverlening van de maatschappelijke instellingen is sterk gericht op zelfredzaamheid en burgerparticipatie. De instellingen werken volgens het zogenaamde veerkrachtmodel: de inzet van medewerkers is erop gericht dat mensen sterker worden, zodat zij mee kunnen doen op alle levensgebieden, of dat nu binnen het gezin, onderwijs, werk, zorg voor elkaar of de woon- en leefomgeving is. De veerkracht neemt toe. Door deze inzet neemt het incasservermogen van mensen toe en zijn zij beter in staat moeilijkheden of tegenslagen zelf te hanteren en op te lossen.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

In 2020 is Beekdaelen geselecteerd als Koplopersgemeente cliëntondersteuning en hiervoor is een landelijke financiële bijdrage ontvangen. In de komende periode t/m medio 2022 zal met name geïnvesteerd worden in het –samen met de betrokken partners- ontwikkelen van nieuw beleid en het vergroten van de bekendheid en inzet van de cliëntondersteuners in Beekdaelen. Hierbij zal de focus ook gelegd worden op de ondersteuning van specifieke doelgroepen en de hiervoor noodzakelijke expertise.

Wet Inburgering

De nieuwe Wet Inburgering treedt definitief op 1 januari 2022 in werking. Deze wet maakt het onder meer mogelijk om sneller het inburgeringstraject te doorlopen. Samen met de regio zijn samenwerkingsverbanden opgesteld. Daarnaast hebben wij goede afspraken met onze sociale dienst en het maatschappelijk werk gemaakt voor de uitvoering van deze wet.

Statushouders

Zoals bekend wijst het COA statushouders toe aan gemeenten. Gemeenten moeten hen passende woonruimte aanbieden en wij werken hiertoe samen met de woningcorporaties. De opgave voor



BEEKDAELEN

onze gemeente is om in 2021 51 vergunninghouders te huisvesten. We merken op dat COA laat is met het aanleveren van de zogeheten koppelingen en dat het –gelet op de krapte op de woningmarkt– steeds moeilijker wordt om statushouders te huisvesten. Dit probleem speelt overigens in vrijwel alle gemeenten. Ook voor 2022 zal wederom een flinke krachtsinspanning dienen plaats te vinden om invulling te geven aan deze taakstellingsopgave.

Inkoop Wmo

Binnen de gemeente Beekdaelen hebben wij voor de Wmo in totaal circa 60 zorgaanbieders gecontracteerd voor de producten begeleiding (inclusief dagbesteding) en hulp bij het huishouden. De huidige contracten hebben als einddatum 1 januari 2023 met de mogelijkheid tot een eenmalige verlenging voor de duur van 1 jaar. In de komende periode wordt bekeken in hoeverre en op welke wijze aanbesteding van begeleiding en hulp bij het huishouden optimaal dient plaats te vinden met als doel het verwezenlijken van innovatie en een sluitend aanbod van passende dienstverlening binnen onze gemeente. Dit zal middels een zorgvuldige procedure plaatsvinden waarbij noodzakelijke expertise in huis gehaald zal worden gedurende het proces.



Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen 2021-2022 Parkstad

In 2018 is door alle gemeenteraden van parkstad de nota “Visie Opvang en Beschermd Wonen Parkstad” vastgesteld. Hierin is afgesproken dat de uitwerking van te realiseren doelstellingen, volgend uit deze visie, zal plaatsvinden in de vorm van uitvoeringsagenda's. De eerste uitvoeringsagenda 2019-2020 is inmiddels geëvalueerd. Ook is medio 2021 de nieuwe uitvoeringsagenda 2021-2022 vastgesteld door het college. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. Naast de regionale opgaven in het kader van de aanstaande doordecentralisatie vanaf 2023, leidt de uitvoeringsagenda specifiek voor de gemeente Beekdaelen tot een opgave om te komen tot een nieuw Zorgpension te Nuth. Daarnaast geldt de opgave tot de realisatie van 21 “Skaeve Huse” verdeeld over de Parkstadgemeenten, waarbij gesteld is dat er 1 huisje per 10.000 inwoners gerealiseerd moet worden. Voor de gemeente Beekdaelen betekent dit een opgave van 3 Skaeve Huse. Een regionale projectgroep is van start gegaan om actief tot realisatie van deze opgave te kunnen komen



Onderstaande beleidsontwikkeling heeft gevolgen voor de gemeentefinancien maar is nog niet in de kadernota geland.

45

Jeugdwet (structurele meerkosten € 268.000 en incidenteel € 138.000 voor 2022)

Binnen de gemeente Beekdaelen worden we nog altijd geconfronteerd met een forse stijging aan kosten (ad. € 258.000) op de kostbaardere maatwerkvoorzieningen jeugdzorg. Deze is verder toegelicht in paragraaf 2.1.

Daarnaast is onlangs het regionale transformatieplan jeugd 2023 opgesteld, waarin beschreven wordt hoe de 16 Zuid-Limburgse gemeenten verdere invulling gaan geven aan de gestelde doelen. Dit plan sluit aan op landelijke ontwikkelingen zoals de Norm voor Opdrachtgeverschap en de voorgenomen wijziging van de Jeugdwet, waarmee landelijk gestuurd wordt op het formaliseren en versterken van de regionale samenwerking. Voor de inwerkingtreding van nieuwe meerjarige contracten per 1 januari 2023 dient het hele traject uiterlijk juli 2022 afgerond te zijn. Verwacht wordt dat –bij gelijkblijvende instroom– een besparingspotentieel van ongeveer 5% kan worden gerealiseerd door een strakke sturing, versterkte samenwerking van de toegang, verbeterd in- en uitstroomproces en intensief contractmanagement. Bij de begroting 2021 is reeds als taakstelling een bezuiniging (meerjarig € 300.000) ingeboekt. Deze taakstelling willen wij middels de ingezette beheersmaatregelen en het transformatieplan realiseren.

De totale kosten van de uitwerking van het transformatieplan bedragen voor de gemeente Beekdaelen € 128.000 (2021: € 49.000 2022: € 79.000).

Voor de uitvoeringskosten inkoop is incidenteel voor 2022 €30.000 benodigd. Vanaf 2023 nemen de structurele kosten af met 6.000. De uitvoeringskosten beleid regiosamenwerking vraagt incidenteel voor 2022 €30.000 en structureel €16.000 met ingang van 2023.

Daarnaast wil Beekdaelen als gemeente zich ook verder ontwikkelen en een vooruitstrevende gemeente zijn in het kader van uitvoering van de jeugdwet. Onlangs zijn wij gestart met een arrangementenmonitor. Deze monitor is bedoeld als ondersteuning bij het maken van analyses, beleidsvorming en evaluatie van de transformatie en de wijkgerichte aanpak/sociale wijkteams. In deze monitor worden aan de hand van 10 leefdomeinen, gegevens met betrekking tot aantallen en kosten van gemeentelijke maatwerkvoorzieningen op wijkniveau gepresenteerd en geanalyseerd. Het gaat hierbij dus om een integrale aanpak rondom Wmo, Jeugd, Participatie en gezondheid. Verdere samenwerking met het voorliggend veld, realiseren van out-of-the-box oplossingen, verdere versterking van toegang zijn hierin belangrijke thema's voor 2022.

Wat gaat het programma kosten?

Sociaal domein en volksgezondheid (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	-4.667	-4.405	-4.365	-4354
6.3 inkomensregelingen	-9.274	-9.274	-9.274	-9274
6.4 begeleide participatie	-5.399	-5.216	-4.998	-4491
6.5 arbeidsparticipatie	-1.106	-1.106	-1.101	-1096
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.127	-1.127	-1.127	-1127
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	-7.997	-7.997	-7.997	-7997
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	-11.212	-11.034	-11.035	-11035
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-469	-469	-469	-469
6.82 Geëscaleerde zorg 181	-255	-255	-255	-255
7.1 volksgezondheid	-1.643	-1.608	-1.589	-1589
totale lasten	-43.149	-42.491	-42.210	-41.687
<i>baten per taakveld:</i>				
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	153	93	93	93
6.3 inkomensregelingen	7.645	7.645	7.645	7645
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	13	13	13	13
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	300	300	300	300
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	82	82	82	82
7.1 volksgezondheid	20	20	-	0
totale baten	8.214	8.154	8.134	8.134
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	-34.935	-34.337	-34.077	-33.553
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-1	-1	-1	-1
0.10 Onttrekking reserves	7	7	7	7
Saldo resultaatbestemming	7	7	7	7
Resultaat programma	-34.928	-34.330	-34.070	-33.547



BEEKDAELEN

3.7 Programma 6: Volkshuisvesting, milieu, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Het programma Volkshuisvesting, milieu, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing bestaat uit de taakvelden: ruimtelijke ordening, afval, milieubeheer, begraafplaatsen, grondexploitatie (niet bedrijventerreinen), wonen en bouwen.

Beekdaelen is een forensengemeente. De meeste mensen werken of studeren elders en kiezen voor de dorpen in Beekdaelen als woonplek. Om aantrekkelijk te zijn als woongemeente en als 'groene long' in de regio moet – naast een goede sociale infrastructuur en kracht van de gemeenschap – de 'harde' kant van de dorpen op orde zijn. De dorpen moeten goed en veilig bereikbaar zijn, er is behoefte aan kwalitatief goede huizen voor alle leeftijden en aan een basisniveau aan voorzieningen. In de komende jaren gaan wij de kwaliteit en vitaliteit van alle dorpen uitbouwen in nauwe samenwerking met de woningcorporaties en andere woningeigenaren.

Excellent wonen en Vitale Kernen

Belangrijk aspect hierin vormt het woningaanbod dat de gemeente vitaal moet houden. Het aanbod op de woningmarkt in de dorpen van Beekdaelen wordt (behalve door het spel van vraag en aanbod) medebepaald door de afspraken op regionaal niveau (Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg; subregio's Westelijke Mijnstreek en Parkstad).

In 2020 is de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg geëvalueerd. De aanbevelingen die naar aanleiding van deze evaluatie zijn gedaan worden uitgewerkt. In 2021 heeft dit geleid tot de vaststelling van de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen". Hierdoor is het mogelijk gemaakt, dat voor goede woningbouwplannen geen compensatie nodig is en de bouw van woningen waaraan dringend behoefte bestaat, wordt gestimuleerd.

In de dorpen is behoefte aan enerzijds levensloopbestendig wonen en anderzijds het bevorderen van de doorstroming en woningen voor jongeren. De ambities voor excellent wonen en vitale kernen vragen echter ook om andere opties, bijvoorbeeld het transformeren en herstructureren van de woningvoorraad, verduurzamen, creatieve nieuwe bouw- en woonvormen, het realiseren van tijdelijke woningen of het omzetten van koopwoningen naar huur. Goed wonen in Beekdaelen vraagt om een woningvoorraad van de juiste kwantiteit en kwaliteit, een goed voorzieningenniveau en een goede bereikbaarheid.

Een bijdetijdse visie op wonen

De komende jaren zal de bevolking in Beekdaelen verder in omvang afnemen. Dit zorgt voor een specifieke opgave aangaande de kwaliteit van het woningaanbod ingegeven door de ontgroening en vergrijzing (bijv. meer ouderen- en levensloopbestendige woningen).

Veel mensen willen graag in 'hun' dorp blijven wonen, maar er is van bepaalde typen woningen onvoldoende aanbod en er is te weinig doorstroming in de woningmarkt.

Met het oog hierop is in 2020 door Stec een woonbehoefte- onderzoek per kern uitgevoerd. Dit om toe te werken naar een evenwichtige woningmarkt, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. Dit rapport geeft een duidelijke indicatie van hoe demografie en woningvraag zich per kern naar verwachting ontwikkelen, maar is hiervan nadrukkelijk geen blauwdruk. Alvorens bestuurlijke keuzes te maken met betrekking tot de prioritering en eventuele heroverweging zijn twee woonconferenties georganiseerd om de raad mee te nemen in de opgave op dit beleidsveld. In 2022 zal dit waar nodig verder worden uitgewerkt.

De woonvisies van de 3 voormalige gemeenten hebben een looptijd tot en met 2021. Deze woonvisies die samen met de regio's zijn opgesteld moeten worden geactualiseerd. Het opstellen van een nieuwe woonvisie zal in Parkstadverband plaatsvinden. Samen met maatschappelijke partners als woningcorporaties zal een gemeentelijke woonvisie worden opgesteld waarin de kortetermijnbehoeften en de lange-termijnontwikkelingen met elkaar verbonden worden. Dat wil zeggen met aandacht voor betaalbare (sociale) huur- en koopwoningen voor starters op de woningmarkt, voor levensloopbestendige woningen, voor de specifieke woningbehoefte in de dorpen en voor herbestemming van leegstaande gebouwen en tijdelijke woonconcepten en doelgroepen.



BEEKDAELEN

Global Goals - Volkshuisvesting

Het vakgebied Volkshuisvesting levert een bijdrage aan het verlenen van toegang tot betaalbare en duurzame energie (Global Goal 7) voor iedereen door o.a. in de prestatieafspraken met de corporaties afspraken te maken over de verduurzaming van hun vastgoed zodat ook sociale huurders kunnen profiteren van de energietransitie. Verder wordt een bijdrage geleverd aan het inclusief, veilig veerkrachtig en duurzaam maken van steden en dorpen (Global Goal 11) door in te zetten op een gevarieerd en gespreid aanbod van passende en betaalbare woonruimte voor alle doel- en inkomensgroepen. Ook het verlenen van startersleningen draagt hieraan bij.

Ruimtelijke ordening

We willen de juiste condities creëren in Beekdaelen om goed te leven, werken, wonen en recreëren. Dat is waar het om draait in het programma Ruimtelijke Ordening. Dit is in de strategische visie van Beekdaelen, Leven en werken in het landschap vertaald in verschillende strategische ontwikkelperspectieven:

1. Excellent wonen en vitale kernen Toereikend voorzieningenniveau, Kwalitatief goede woningen, Bereikbaarheid, Leefbaarheid
2. Landschappelijke ontwikkeling: Landschap als kans voor lokale en regionale opgaven. Leefbaar landschap, Recreatief landschap, Cultuur/Erfgoed, Aantrekkelijk landschap
3. Duurzame en economische ontwikkeling Bereikbaarheid bedrijventerreinen, Energietransitie, klimaatadaptatie.

De Omgevingswet, waar onderstaand verder op wordt ingegaan, biedt hiervoor een vernieuwend instrumentarium. Omdat de bestemmingsplannen van de drie oorspronkelijke gemeentes Nuth, Onderbanken en Schinnen verschillend zijn en sommige ook verouderd zal een begin gemaakt moeten worden met de synchronisatie hiervan. Uiteindelijk zal er één gebiedsdekkend Omgevingsplan moeten komen waarin alle regels komen te staan die gaan over de fysieke leefomgeving, dus niet alleen voor een goede ruimtelijke ordening, zoals in het bestemmingsplan nu het geval is. Dat vergt een zorgvuldige afstemming tussen de disciplines Ruimtelijke Ordening, Vergunningen, Toezicht & Handhaving, Grondzaken en alle beleidsvelden, zowel bij het opstellen van het Omgevingsplan als bij het opstellen van het toetsingskader waaraan straks bij ruimtelijke initiatieven of handhavingen verzoeken getoetst wordt. Hiermee wordt beoogd om een dossier eenduidig, efficiënt en zo snel mogelijk te kunnen beoordelen en acties te kunnen ondernemen. Ook hierin zal participatie en zelfsturing van de burger een prominente rol moeten spelen. Hiervoor wordt een kader met richtlijnen opgesteld om hiermee de beoogde 'winst' op juridisch gebied te kunnen behalen. Bij een volledige en zorgvuldige participatie zou minder vaak de gang naar de rechtbank en de Raad van State nodig zijn.

Naast de bovenstaande specifieke opgaves vindt de reguliere uitvoering voor Ruimtelijke Ordening plaats, zoals het beoordelen van ruimtelijke initiatieven, ingediende onderbouwingen en handhavingen verzoeken, publicatie van bestemmingsplannen en overleggen met bestuurders en initiatiefnemers. Het aantal neemt toe en ook de complexiteit ervan.



Omgevingswet

Naar verwachting treedt 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking en gaan gemeentes aan de slag met de instrumenten hieruit. Met de omgevingsvisie stellen we de kaders voor het omgevingsplan.

Voor het eerste halfjaar 2022 betekent dit dat we verder aan de slag gaan met de omgevingsvisie en gaan wij verder met het voorbereiden en implementatie van de omgevingswet. Voor deze instrumenten zijn participatie en zelfsturing essentiële onderdelen, zowel bij de totstandkoming ervan als bij de procedures die moeten leiden tot (wenselijke) ruimtelijke ontwikkelingen. Het moeten maatschappelijke breed gedragen instrumenten worden en daarvoor wordt ook bij burgers actieve interactie gevraagd. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet en de wet is daarin juridisch verankerd (verplicht digitaal loket).



Omgevingsvisie

Als gemeente Beekdaelen willen wij onze inwoners en de samenleving laten zien waar de gemeente voor staat en hoe wij omgaan met het fysieke domein. Met onze visie willen wij iedereen meenemen waar Beekdaelen voor staat en waar wij 'fysiek' ruimte voor willen maken en waarvoor niet. Ook stimuleert het opstellen van de omgevingsvisie het interne proces om fysieke domein integraler te benaderen. De omgevingsvisie bevat de strategische en integrale lange termijnvisie op alle terreinen van de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie gaat verder dan alleen ruimtelijke aspecten. Economische en sociale aspecten worden ook meegenomen. Voor het opstellen van de omgevingsvisie is een termijn van 2,5 jaar uitgetrokken.

In 2021 is het bureau -en veldonderzoek opgestart en afgerond. In deze fase zijn de huidige kernkwaliteiten, visie en beleidstukken, trends en ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven in beeld gebracht. Dit beeld is gevalideerd door diverse partners. 2022 staat in het teken van het bepalen van de koers. Met de inzichten uit bureau- en veldonderzoek bepalen we waar de gemeente naartoe wilt gaan. De vraag die we ons stellen is hoe ziet ons ideale Beekdaelen er "fysiek" in 2030 en in 2040 uit. Deze vraag beantwoorden we niet van achter een bureau maar samen met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Participatie vormt in deze fase een belangrijk speerpunt. Als we weten waar we naartoe gaan is het belangrijk om de koers te bepalen. Hoe ziet de weg daar naartoe uit en welke keuzes moeten we nu maken om de om koers te blijven. Al deze denklijnen vormen de bouwstenen en uitgangspunten en dit vormt de basis van onze omgevingsvisie.

Global Goals – Ruimtelijke ordening

Vrijwel alle Global Goals raken direct of indirect het Ruimtelijke Ordeningsbeleid van de gemeente Beekdaelen maar wij richten ons met name Global Goal 11 (duurzame steden en gemeenschappen). Deze doelstelling is gericht op het inclusief, veilig, verkrachtend en duurzaam maken van onze kernen. Met het ruimtelijke ordening beleid dragen wij bij aan deze doelstelling door in te zetten op het behouden en versterken van het leefklimaat.

Afvalbeleid

Het toekomstige afvalbeleid wordt beschreven in het Grondstoffenplan 2022-2026 (voorheen afvalbeheersplan genoemd). Dit plan wordt, in nauwe samenspraak met de aangesloten gemeenten, opgesteld door het beleidsteam van Rd4. De planning is dit plan uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.

In het Grondstoffenplan zullen de speerpunten met name gericht zijn op het verder terugdringen van de hoeveelheid restafval (maximaal 30 kg restafval per inwoner in 2025. Een en ander conform de zgn. VANG-doelstelling (Van Afval naar Grondstof). Uiteraard besteedt het Grondstoffenplan ook aandacht aan het aspect 'circulaire economie' en het verder reduceren van de hoeveelheid zwerfafval.

Global Goals – Afval

In het hiervoor genoemde Grondstoffenplan zal eveneens aandacht worden geschonken aan de Global Goals. Specifiek zal dit betrekking hebben op het tegengaan van en het zoveel als mogelijk beperken van de afvalproductie via preventie en hergebruik, verantwoord beheer van afvalstoffen en het terugdringen van verontreiniging. Tevens is onze inspanning erop gericht om, middels handhaving en actieve voorlichting, gedragsverandering te stimuleren. Dit past in Global Goal 12 verantwoorde consumptie.



BEEKDAELEN

Milieupark Schinnen

Aangezien de gemeente Beekdaelen voor de beleidslijn van Rd4 heeft gekozen, is het voor de hand liggend en efficiënt om de exploitatie van het park, met ingang van 1/1/2022 over te dragen aan Rd4.

Luchtvaart

De dossiers AWACS/vliegveld Geilenkirchen en Maastricht Aachen Airport blijven aandacht krijgen omdat het vliegen vanaf deze luchthavens het leefklimaat van de burgers aantasten.

AWACS

Uw raad heeft de kaders voor het gemeentelijk beleid met betrekking tot de vliegbasis Geilenkirchen vastgesteld op 9 oktober 2019. Dit bepaalt de koers voor ons college.

Zo blijven wij ons onder andere inspannen om geluidsoverlast en de overige overlast afkomstig van AWACS-basis terug te dringen. Dit blijft een inspanning van lange adem, maar het verleden leert dat de blijvende aandacht in ieder geval onder andere dit thema op de diverse agenda's houdt.

Eén ander onderdeel van het kader heeft betrekking op het actief deelnemen aan de relevante overlegsgremia (zoals de commissie AWACS Limburg).

In het afgelopen jaar is op initiatief van de gemeente Beekdaelen gesproken over het idee om met een aantal onafhankelijke en deskundige personen de ontwikkelingen die te maken hebben met het vliegveld Geilenkirchen te bespreken. Hierbij is het streven de AWACS-problematiek te benaderen buiten gangbare denkkaders en rekening houdend met de geldende en veranderende inzichten over vliegverkeer. Dit idee met de werktitel "commissie van wijze mensen" wordt in overleg met overlegpartners (gemeente Brunssum, ministerie van defensie en provincie) verder vormgegeven maar vergt een gedegen voorbereiding en afstemming. Vanuit de gemeente is de insteek om daarmee voor de leefbaarheid van de burgers in het gebied mogelijk meer te bereiken. Na prioriteit te hebben moeten geven aan andere spelende thematieken in het brede AWACS-dossier in dit lopende jaar, beogen wij in 2022 verder uitvoering te geven aan de totstandkoming van een commissie van wijze mensen.

Naast de hiervoor genoemde commissie van wijze mensen zijn wij met de gemeente Brunssum de provincie en enkele ministeries aan het onderzoeken of er kan worden gekomen tot het instellen van een leefbaarheidsfonds en blijven wij aandacht houden voor mogelijke effecten van aanwezigheid van het vliegverkeer voor de gezondheid burgers. In het bijzonder willen wij daarbij ook de gevolgen van luchtkwaliteit (ultrafijnstof) nader (laten) bestuderen. In vervolgoverleg met landelijke bewindspersonen (alsmede volksvertegenwoordigers in andere overheids-gremia) zullen wij deze zaken aan de orde blijven stellen en proberen tot concrete afspraken hierover te komen. Wij gaan dan ook actief uitvoering geven aan het onder de aandacht brengen van deze problematiek bij de nieuwe tweede kamer.

Maastricht Aachen Airport (MAA)

Het komen tot een nieuw luchtvaartbesluit voor MAA (tevens inhoudende de toekomststrategie voor deze luchthaven) is actueel voor de komende periode. Door wisselingen in het provinciaal bestuur is er weinig vooruitgang geboekt in 2021. De besluitvorming wordt verwacht in de loop van 2022. Hierbij worden de bevindingen van de door de provincie ingeschakelde adviseur van Geel over de ontwikkeling van luchthaven Maastricht Aachen Airport 2021 tot 2030 (rapport "op zoek naar verbinding", januari 2021) betrokken. Op dit rapport hebben wij, in samenwerking met meerdere middengebied gemeenten, een reactie gegeven. In onze raadsinformatiebrief van 27 april 2021 bent u hierover ingelicht.

Het voornemen van de gemeente Beekdaelen is en blijft om samen met andere gemeenten in het middengebied de ervaren overlast van deze luchthaven (en in cumulatie met ander vliegverkeer zoals ook van de vliegbasis Geilenkirchen) tegen te gaan. Wij zullen daarom de vinger aan de pols houden met betrekking tot dit nieuwe luchtvaarbesluit en in overleg met partners bezien welke actie van onze zijde en andere gemeenten hiervoor nodig is.

Global Goals – Luchtvaart

Actieve inzet op dit thema kan leiden tot een vermindering van het aantal vliegbewegingen en daarmee tot een reductie van overlast van luchtverkeer. Dit leidt tot een schonere lucht, een afname van (ultra)fijnstofuitstoot en andere stoffen (bijdrage aan betere luchtkwaliteit) en minder geluidsoverlast. Hiermee stimuleert de gemeente Beekdaelen een leefbare en gezonde omgeving voor onze inwoners. Daarmee draagt de gemeente bij aan Global Goal 3 'Goede gezondheid en welzijn'.

Niet alleen de mens ervaart overlast van de vliegtuigbewegingen maar ook het milieu. Zowel flora als fauna ervaren de negatieve effecten uitstoot van (ultra)fijnstof en andere verontreinigende stoffen en de geluidsoverlast. De gemeente heeft een belangrijke taak om deze overlast te beperken en hierop te handhaven (lucht-, water-, bodemkwaliteit, bescherming biodiversiteit). De gemeente monitort de negatieve effecten (bijv. geluidsmeetstelsel sensornet) en stuurt met het onderzoeksresultaat aan op een verdere reductie. Daarmee draagt de gemeente bij aan Global Goal 13 'Klimaatactie en ook Global Goal 15 'Leven op land'.

Wat willen we bereiken?

In het raadsbreed programma 'Samen maken wij Beekdaelen' is het volgende doel verwoord:

- We willen meer variatie in het woningaanbod

Welke beleidsindicatoren zijn van toepassing?

Voor dit programma zijn de volgende beleidsindicatoren van toepassing.

Nr.	Beleidsindicator	Toelichting	Gemeente	Score
1.	Omvang huishoudelijk restafval	Omschrijving: De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval. (kg per inwoner) Bron: CBS – Statistiek Huishoudelijk afval Jaar: 2017	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	134 kg 153 kg
2.	Hernieuwbare elektriciteit	Omschrijving: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa. Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor Jaar: 2018	Beekdaelen: Gemeente 25-50 dzd inwoners:	11,0% Niet bekend

Wat gaan we daarvoor doen?

Volkshuisvestingsfonds

De Stadsregio Parkstad Limburg heeft mede namens gemeente Beekdaelen een aanvraag ingediend voor een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds. De aanvraag van het deelplan Beekdaelen bestond uit een bijdrage van € 4.885.509 voor de aanpak van 79 particuliere woningen en 14.105 m² openbare ruimte. Het Volkshuisvestingsfonds is bedoeld om te investeren in de woonkwaliteit en verduurzaming van de woningvoorraad in die gebieden waar de leefbaarheid onder druk staat. De particuliere woningvoorraad staat hierin centraal. De aanvraag voor het deelplan Beekdaelen is volledig toegekend.

We gaan vanuit een integrale, Beekdaelen brede benadering de woningmarktprogrammering c.q. de transformatieopgave aanscherpen en verfijnen en, in overleg met provincie en regio, komen tot beleidskeuzes en afspraken aangaande het te ontwikkelen woningaanbod. Daarvoor is door Stec in 2020 een woonbehoefte- onderzoek per kern uitgevoerd. Dit om toe te werken naar een evenwichtige woningmarkt, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. In 2020 zijn naar aanleiding van dit behoefte onderzoek de (potentiele) woningbouwlocaties in Beekdaelen op kwantiteit en kwaliteit beoordeeld. Door de vaststelling van de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen" is even pas op de plaats gemaakt met betrekking tot prioritering en eventuele heroverweging van de diverse locaties.

In de kadernota is een aantal beleidsontwikkelingen vermeld waarvan de bedragen wijzigen. Het gaat om het volgende project:



BEEKDAELEN

52

Omgevingswet (€ 36.500 incidenteel, € 60.000 structureel)

De Omgevingswet was in de kadernota 2022 nog als PM post opgevoerd. Daarna is bekend geworden dat de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022.

De gemeenten krijgen financiële compensatie daarvoor maar pas in 2022 wordt bekend hoeveel.

De financiële gevolgen van het uitstel voor de gemeenten zijn:

- (1) extra implementatiekosten,
- (2) langer overreiden van bestaande koppelingen naast de nieuwe, en
- (3) (indien nodig) tijdelijke alternatieve maatregelen.

Vanuit het ministerie is het volgende aangegeven: "Tijdens een financiële evaluatie in 2022 wordt gekeken welke extra kosten de nieuwe invoeringsdatum met zich meebrengt voor overheden. Het uitgangspunt is dat de Omgevingswet budgetneutraal kan worden ingevoerd in een periode van tien jaar. Het Rijk en de decentrale overheden hebben afgesproken dat zij in interbestuurlijk verband zullen zoeken naar oplossingen voor financiële knelpunten."

Wij achten het daarom noodzakelijk in de huidige begroting de redelijkerwijs te verwachten meerkosten vooruit te ramen.

Deze bestaan op basis van onze huidige informatie uit de volgende onderdelen c.q. inschattingen om de implementatie op correcte wijze te kunnen uitvoeren.

Acties en activiteiten die zijn opgenomen in het college uitvoeringsprogramma

We gaan vanuit een integrale, Beekdaelen brede benadering de woningmarktprogrammering c.q. de transformatieopgave aanscherpen en verfijnen en, in overleg met provincie en regio, komen tot beleidskeuzes en afspraken aangaande het te ontwikkelen woningaanbod.

Daarvoor is door Stec in 2020 een woonbehoefte- onderzoek per kern uitgevoerd. Dit om toe te werken naar een evenwichtige woningmarkt, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. In 2020 zijn naar aanleiding van dit behoefte onderzoek de (potentiele) woningbouwlocaties in Beekdaelen op kwantiteit en kwaliteit beoordeeld. Door de vaststelling van de beleidsregel "Ruim baan voor goede woningbouwplannen" is even pas op de plaats gemaakt met betrekking tot prioritering en eventuele heroverweging van de diverse locaties.

Voortschrijdende ontwikkelingen

Nuinhofwijk

Het herstructureringsplan voor de Nuinhofwijk is als project goedgekeurd voor een bijdrage uit de 3e tranche van de Regiodeal Parkstad Limburg. Ook de VHF-aanvraag (Regeling Herstructurering Volkshuisvesting) met betrekking tot de gewenste planoptimalisaties als vermeld in het bekrachtigde raadsvoorstel van 13 juli 2021 is gehonoreerd.

Met deze toezeggingen is de haalbaarheid van het integrale herstructureringsplan voor de Nuinhofwijk een flinke stap dichterbij.

De volgende stap in het planproces heeft in procedurele zin betrekking op (het opheffen van) de rijksmonumentale status van de wijk. Hiervoor is het noodzakelijk om een zorgvuldige analyse op te stellen van de relevante scenario's voor wat betreft behoud en renovatie danwel sloop en vervangende nieuwbouw. Deze analyse, die onder regie van de gemeente in afstemming met alle betrokken instanties, partijen en bewoners zal plaatsvinden, zal alsdan moeten leiden naar een haalbaar, breed gedragen eindplan voor de Nuinhofwijk.

Dit eindplan hopen wij in de eerste helft van 2022 te kunnen presenteren.

Transformatievisie Wonen en experimenteerwijk Amstenrade

In de subregionale samenwerking met Westelijke Mijnstreek is een Transformatievisie Wonen gemaakt. Aangezien deze visie uitsluitend het grondgebied van de voormalige gemeente Schinnen omvat, is deze visie niet ter vaststelling aan de raad aangeboden. Wel is het gedachtegoed van deze visie verder toegepast in een experimenteerwijk, waarvoor Amstenrade is uitgekozen. Met de experimenteerwijk wordt een ontwerpvisie ontwikkeld die toekomstbestendig is in het licht van de transformatie- en krimpopgave en tegelijkertijd inzet op leefkwaliteit op maat van elk woonmilieu. Ook zonder formele status kan de experimenteerwijk een inspiratiebron zijn voor de aanpak van de transformatieopgave.

Woonwagenlocatie Veeweg

In Schinnen ligt een woonwagenlocatie aan de Veeweg. In de voormalige gemeente Schinnen was er sprake van dat deze mogelijk worden verplaatst. Nadat het benodigde onderzoek is uitgevoerd naar welke maatregelen nodig zijn om deze locatie leefbaar te houden, zijn ook de kosten hiervoor inzichtelijk gemaakt. In 2021 is krediet beschikbaar gesteld om uitvoering te geven aan de renovatie.

Verder wordt onderzocht of de in het verleden vier wegbestemde woonwagenstandplaatsen aan de Veeweg weer worden hersteld. Uit het in 2020 uitgevoerde provinciaal behoefteonderzoek is gebleken, dat in Beekdaelen hieraan nog behoefte bestaat.

Tevens is uit hetzelfde behoefteonderzoek nog een behoefte gebleken voor het realiseren van een nieuwe woonwagenstandplaats voor de spijtoptanten. Op welke wijze hieraan uitvoering wordt gegeven, zal in 2022 verder worden onderzocht (o.a. omvang van de vraag, locatiekeuze, middelen).

Tenslotte worden in deze begroting beleidsontwikkelingen beschreven die nog niet in de kadernota zijn geland.

Transformatie voormalige sportaccommodaties (eenmalig € 90.000)

In diverse kernen zijn er sportaccommodaties die niet meer door verenigingen worden gebruikt. Bij deze transformaties zal per locatie gekeken worden naar een nieuwe functie of invulling en de wijze waarop deze meerwaarde kan bieden voor de kern. Hierbij kan ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen en middels burgerparticipatie zal de omgeving actief worden betrokken.

Planontwikkeling gemeentelijke kleine woningbouwlocaties (eenmalig € 50.000)

In de gemeente zijn er enkele kleine percelen in gemeentelijk eigendom die bestemd zijn voor woningbouw maar die nog niet zijn ontwikkeld. Voor het uitvoeren van de benodigde onderzoeken voor de vergunningen en het starten van de aanbestedingsprocedure voor het op de markt brengen van de kavels is een voorbereidingskrediet nodig. De opbrengsten na ontwikkeling en verkoop van de percelen zullen de kosten van de gemeente dekken en mogelijk inkomsten genereren.

Heroverweging van locaties en een onderzoek naar geschikte bouwlocaties voor woningbouw (eenmalig € 50.000)

In deze studie worden alle woningbouwlocaties per kern inzichtelijk gemaakt.

Hierin wordt ondermeer meegenomen:

- Omvormen van retail (waaronder Stationstraat Nuth, Beekstraat Schinveld, Voormalige Toyota garage Oirsbeek, et)
- Lopende projecten (waaronder Holikiday, Zone 10, voormalige gemeente huis Amstenrade, Hommerterallee en Altaarstraat).

Woningbouwontwikkeling Schimmert III en IV

Voor de inbreidingslocaties Schimmert III en IV is een marktverkenning opgestart om te komen tot een versnelde planontwikkeling, waarbij diverse woningtypologieën zullen worden gerealiseerd, zowel voor de huur als de koop.

Het streven is erop gericht om beide plannen in het 1e kwartaal 2022 in de markt te zetten.

Woningbouwontwikkeling Altaarstraat Schinnen (voormalig zwembad Reuvers)

Voor de ontwikkeling van de woningen aan de Altaarstraat is een tender uitgeschreven. Naar verwachting zullen in 2022 de woningen hierop gerealiseerd worden.

Project Tiny House Beekdaelen

De gemeente Beekdaelen doet onderzoek naar het plaatsen van 10 Tiny Houses op de locatie Op de Bies te Schimmert (voormalige Mavo-locatie). Het fenomeen Tiny Houses is redelijk nieuw in Nederland en zeker in Zuid-Limburg. Bij de uitwerking van dit project komen diverse vragen naar boven en deze moeten zowel juridisch en financieel uitgezocht worden. Beekdaelen vindt het belangrijk om te experimenteren met alternatieve woonvormen én met nieuwe vormen van burgerparticipatie. Op dit moment werken 12 inwoners aan het uitwerken van dit project. Zij krijgen hierbij heel veel vrijheid. De gemeente heeft de rol van procesbegeleider en de vraagbaak voor de deelnemers. Deze werkwijze sluit aan op ons credo 'Samen maken we Beekdaelen'.



BEEKDAELEN

Wat gaat het programma kosten?

Volkhuysvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
<i>lasten per taakveld:</i>				
7.2 riolering	-4.024	-4.094	-4.158	-4237
7.3 afval	-3.742	-3.713	-3.710	-3710
7.4 milieubeheer	-719	-719	-719	-719
7.5 begraafplaatsen en crematoria	-220	-218	-218	-217
8.1 ruimte en leefomgeving	-1.375	-1.339	-1.339	-1339
8.3 wonen en bouwen	-2.155	-1.873	-1.873	-1869
totale lasten	-12.235	-11.956	-12.015	-12.091
<i>baten per taakveld:</i>				
7.2 riolering	5.362	5.448	5.529	5625
7.3 afval	4.755	4.726	4.721	4721
7.4 milieubeheer	9	9	9	9
7.5 begraafplaatsen en crematoria	114	114	114	114
8.1 ruimte en leefomgeving	11	11	11	11
8.3 wonen en bouwen	893	838	836	833
totale baten	11.145	11.146	11.220	11.314
Saldo van baten en lasten bestaand beleid	-1.090	-810	-795	-777
Resultaatbestemming				
0.10 Toevoeging reserves	-356	-26	-26	-26
0.10 Onttrekking reserves	591	33	32	29
Saldo resultaatbestemming	236	7	7	3
Resultaat programma	-855	-802	-788	-774



BEEKDAELEN

4 (Verplichte) paragrafen

Naast de programma's zijn gemeenten verplicht om 7 programma-overstijgende paragrafen in de begroting op te nemen (BBV-verplichting). De informatie over deze onderwerpen is vaak versnipperd in de begroting en jaarrekening opgenomen. De paragrafen zijn eigenlijk dwarsdoorsneden van de verschillende programma's en taakvelden.

De onderwerpen van de paragrafen zijn belangrijk voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragrafen zijn om verschillende redenen opgenomen:

- Het onderwerp heeft een grote financiële impact.
- Het onderwerp heeft een grote politieke betekenis.
- Het onderwerp is van belang voor de uitvoering van de programma's.

4.1 Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale lastendruk, die van belang is voor de integrale afweging tussen beleidswensen enerzijds en de daarvoor te verwerven inkomsten anderzijds. Deze paragraaf bevat tevens het beleid van de gemeente over de lokale heffingen en kwijtschelding.

Overzicht van de lokale belastingen

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de opbouw van de in de begroting geraamde lokale belastingen, heffingen en retributies.

Tabel: Opbrengst van lokale belastingen, heffingen en retributies (in duizenden euro)

Geraamde opbrengst lokale heffingen	2022	2023	2024	2025
Ozb eigenaren woningen	5.778	5.778	5.778	5.778
Ozb eigenaren niet-woningen	1.066	1.066	1.066	1.066
Ozb gebruikers niet-woningen	739	739	739	739
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	4.566	4.537	4.532	4.532
Rioolrechten	4.889	5.031	5.177	5.237
Leges en omgevingsvergunningen	583	583	583	583
Secretarieleges	536	536	536	536
Marktgelden	4	4	4	4
Toeristenbelasting	143	143	143	143
Begrafenisrechten	114	114	114	114
Totaal	18.418	18.530	18.671	18.731

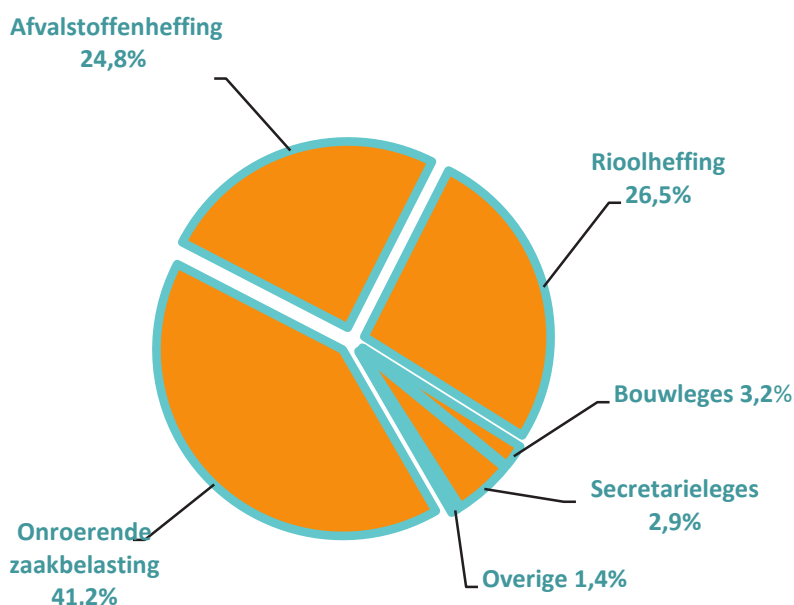
De geraamde opbrengsten ozb, leges en omgevingsvergunningen en secretarieleges zijn geïndexeerd met 3,1%. Daarnaast is de opbrengst afvalstoffenheffing en rioolheffing gebaseerd op de verwachte kosten die worden gemaakt inzake afval en riolering.



BEEKDAELEN

Uit onderstaande grafiek volgt dat het grootste deel van de inkomsten uit lokale heffingen bestaat uit de onroerendezaakbelasting (41,2%), afvalstoffenheffing (24,8%) en rioolrechten (26,5%).

Opbouw lokale belastingen en heffingen



Ontwikkeling van lokale lasten

In onderstaande tabel worden de woonlasten van een gemiddeld huishouden in 2022 afgezet tegen de woonlasten in 2021:

Gemeentelijke woonlasten	2021
OZB	338,43
Afvalstoffenheffing	269,20
Rioolheffing	284,00
Totale woonlasten	891,63

Gemeentelijke woonlasten	2022
OZB	348,92
Afvalstoffenheffing	286,28
Rioolheffing	285,42
Totale woonlasten	920,62

In het vervolg van deze paragraaf worden de ontwikkelingen van de lokale lasten toegelicht.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De onroerendezaakbelasting is een belasting die wordt geheven over, zoals de naam al zegt, onroerende zaken. Deze belasting is van de lokale heffingen de grootste inkomstenbron. Met de opbrengst uit de OZB kan de gemeente onder andere uitgaven op het gebied van veiligheid, onderhoud openbaar groen en voorzieningen bekostigen. Zo draagt de OZB bij aan het voorzieningenniveau binnen de gemeente. Er zijn drie groepen die een aanslag OZB krijgen:

1. Eigenaren van woningen
2. Eigenaren van niet-woningen (bijvoorbeeld bedrijfspand)
3. Gebruikers niet- woningen

Gebruikers van woningen (bijvoorbeeld huurders) ontvangen geen aanslag ozb.

De te betalen ozb wordt berekend als percentage van de WOZ-waarde van de woning of niet-woning. De WOZ-waarde (waardering onroerende zaken) wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Om het tarief (percentage) van de OZB voor het komende belastingjaar te bepalen, wordt de verwachte ozb-opbrengst gedeeld door de totale WOZ-waarde van alle onroerende zaken binnen de gemeente Beekdaelen. De raad kan ervoor kiezen om de opbrengst te verhogen (naast de inflatiecorrectie). Voor 2022 wordt voorgesteld om de opbrengst alleen voor de inflatie te corrigeren en verder geen verhoging toe te passen. Voor 2022 is het inflatiepercentage 3,1 %.



BEEKDAELEN

Afvalstoffenheffing

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de inzameling van het afval van huishoudens. Hiervoor worden kosten gemaakt. Voor de opbrengst uit de afvalstoffenheffing geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mag zijn; de gemeente mag dus niet meer in rekening brengen dan de kosten die zij voor het inzamelen van afval maakt.

De dienstverlening met betrekking tot afvalinzameling wordt uitgevoerd door de combinatie van de GR Rd4 en de NV RWM.

Ook in 2022 zullen net als afgelopen jaren de kosten van afvalinzameling aanzienlijk stijgen met name door autonome prijsontwikkelingen (o.a. verbrandingsbelasting, CAO-stijging).

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	begroting 2022
<i>Kosten taakvelden:</i>	
2.1 Verkeer en vervoer	-61.680
6.3 Inkomensregelingen	-152.998
7.3 Afval	-3.818.062
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	266.272
Netto kosten taakvelden	-3.766.468
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	-156.211
BTW	-643.477
Totale lasten	-4.566.156
Opbrengst heffingen	4.566.156
Dekkingspercentage	100,0%



BEEKDAELEN

Rioolheffing

De gemeente heeft bij wet een zorgplicht voor drie beleidsvelden op het gebied van water. Doel van de rioolheffing is om geld vrij te maken voor onder meer:

- de afvoer van afvalwater;
- de afvoer van regenwater (ook wel hemelwater genoemd);
- het kwaliteitsbeheer van grondwater.

De rioolheffing is een bestemmingsheffing. Dit betekent dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten. Elke gemeente is verplicht een Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) vast te stellen. Het VGRP geeft inzicht in de kosten en de baten voor de instandhouding van het gemeentelijk rioolstelsel en is de basis voor de berekening van het tarief rioolheffing.

De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel (€ 165,00) verhoogd met een bedrag geheven naar het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd. Voor het bedrag per m3 afgevoerd water geldt onderstaande staffeling:

Van 1 m3 tot en met 300m3	€ 120,42
Van 301 m3 tot en met 3.000 m3	€ 120,42 basistarief, vermeerderd met € 108,37 per eenheid van 300m3, waarmee de hoeveelheid van 300m3 wordt overschreden
Van 3.001 m3 tot en met 6.000 m3	€ 1.59,79 basistarief, vermeerderd met € 84,29 per eenheid van 300m3, waarmee de hoeveelheid van 3.000m3 wordt overschreden
Boven de 6.000 m3	€ 1.938,70 basistarief, vermeerderd met € 60,21 per eenheid van 300m3, waarmee de hoeveelheid van 6.000m3 wordt overschreden

Voor een huishouden/bedrijf met een waterverbruik tot en met 300m3 wordt de aanslag € 285,42 (vastrecht € 165,00 en op basis van waterverbruik € 120,42).

De tarieven zijn ten opzichte van 2021 verhoogd met een jaarlijkse stijging van 2,9% om op termijn te komen tot een kostendekkend tarief en geïndexeerd voor inflatiecorrectie met 3,1%. Het vast bedrag per perceel is vervolgens verlaagd met € 15,44 in verband met de uitkomst van een heroverweging van de economische afschrijvingstermijn rioleringen (zie kadernota 2022 pagina 5 en 6). Omdat het vast bedrag per perceel een maandheffing is, heeft er tenslotte afronding (€ 0,18 naar beneden) van het tarief plaatsgevonden tot een door 12 deelbaar getal.

Tarieven rioolheffing 2021 en 2022

	2021	2022
Vast bedrag	€ 170,40	165,00
Bij waterverbruik tot 300 m3 vermeerderd met	€ 113,60	€ 120,42
Bij waterverbruik van 300 m3 tot 3.000 m3 vermeerderd met + per eenheid van 300 m3 waarmee de hoeveelheid van 300 m3 overschreden wordt	€ 113,60	€ 120,42
	€ 102,24	€ 108,37
Bij waterverbruik van 3.000 m3 tot 6.000 m3 vermeerderd met + per eenheid van 300 m3 waarmee de hoeveelheid van 3.000 m3 overschreden wordt	€ 1.033,76 € 79,52	€ 1.095,79 € 84,29
Bij waterverbruik van meer dan 6.000 m3 vermeerderd met + per eenheid van 300 m3 waarmee de hoeveelheid van 3.000 m3 overschreden wordt	€ 1.828,96 € 56,80	€ 1.938,70 € 60,21

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de mate van kostendekkendheid rioolheffing:

Kostendekkendheid rioolheffing	begroting 2022
<i>Kosten taakvelden:</i>	
2.1 Verkeer en vervoer	-102.800
6.3 Inkomensregelingen	-170.444
7.2 Rioleringen	-4.026.842
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	472.884
Netto kosten taakvelden	-3.827.202
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead	-742.109
BTW	-319.886
Totale lasten	-4.889.197
Opbrengst heffingen	4.889.197
Dekkingspercentage	100,0%

Toeristenbelasting

De tarieven toeristenbelasting zijn verhoogd met 3,1% inflatiecorrectie (naar boven afgerond). Onderstaande tabel geeft het verloop van het tarief in de jaren 2020 t/m 2022 weer:

	2020	2021	2022
Campings: per persoon/per overnachting	€ 0,75	€ 0,75	€ 0,80
Overige accommodatie: per persoon/per overnachting)	€ 1,20	€ 1,30	€ 1,35



BEEKDAELEN

Leges

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een groot aantal taken. Een deel van deze taken wordt in de vorm van een dienst door bewoners of bedrijven individueel afgenomen. Om gemeenten tegemoet te komen in de kosten die zijn gerelateerd aan deze taken, betalen afnemers van deze gemeentelijke diensten leges.

Wie de leges betalen, is afhankelijk van het type dienst dat wordt afgenomen. In veel voorkomende gevallen zijn het inwoners die betalen voor een paspoort, een rijbewijs of een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie. Het kunnen echter ook projectontwikkelaars zijn die een aanvraag indienen voor een omgevingsvergunning.

De tarieven voor de diverse diensten zijn opgenomen in de legesverordening, welke jaarlijks door de raad wordt vastgesteld. Om de diensten van de gemeente en de bijbehorende tarieven inzichtelijk weer te geven, is de tarieventabel bij de legesverordening ingedeeld in 3 titels, die weer verder zijn onderverdeeld in hoofdstukken.

Het totaal van de opbrengsten uit de leges mag niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Het is wel mogelijk dat een opbrengst voor een dienst hoger is dan de kosten voor deze dienst, maar dat deze opbrengst een verlies op een andere dienst compenseert (waar dus de opbrengst lager is dan de kosten voor de dienst). Dit wordt kruissubsidiëring genoemd. Kruissubsidiëring tussen de diverse hoofdstukken binnen één titel is toegestaan. Tussen de drie titels is dit ongewenst.

Kwijtscheldingsbeleid

Burgers die niet in staat zijn de gemeentelijke belastingen te betalen, kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding. De gemeenteraad bepaalt voor welke belastingen kwijtschelding mogelijk is en de voorwaarden waaronder kwijtschelding plaatsvindt. De gemeenteraad is hierbij gebonden aan wettelijk voorgeschreven regels. Op enkele onderdelen kan de raad afwijken van de landelijke regels. De raad kan bepalen:

1. voor welke gemeentelijke belastingen kwijtschelding wordt verleend;
2. of daar geheel of gedeeltelijk kwijtschelding voor wordt verleend.
3. Gedeeltelijke kwijtschelding houdt in dat slechts een deel voor kwijtschelding in aanmerking komt (bijvoorbeeld 50% van de aanslag).
4. welke kwijtscheldingsnorm wordt toegepast.

De raad heeft in haar vergadering van 23 december 2019 het geharmoniseerde kwijtscheldingsbeleid vastgesteld.

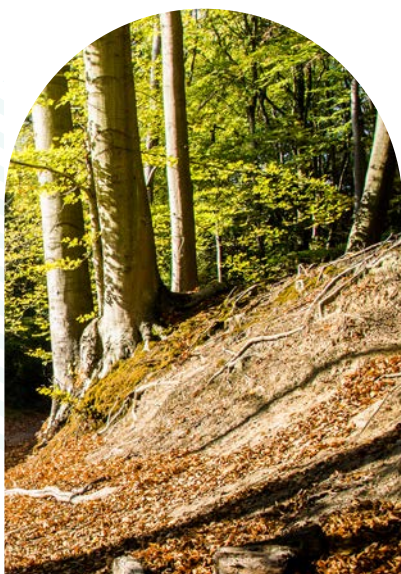
In onderstaande tabel wordt weergegeven voor welke belastingen en in welke mate kwijtschelding wordt verleend:

Rioolheffing	100 %
Afvalstoffenheffing * vast bedrag per perceel	100%
Afvalstoffenheffing * diftar	Max. € 55 per jaar

Bij het vaststellen van het recht op kwijtschelding worden de kosten van levensonderhoud op 100% van de bijstandsnorm gesteld.



BEEKDAELEN



Lijkbezorgingsrechten

Voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen en de tarieven lijkbezorgingsrechten geldt sinds 2021 de geharmoniseerde verordening en tarieventabel. De tarieven 2022 zijn ten opzichte van 2021 verhoogd met 3,1% inflatiecorrectie.

4.2 Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om nog niet afgedekte risico's op te vangen door het vormen van een risicobuffer (weerstandscapaciteit).

Om een goede inschatting te kunnen maken van het weerstandsvermogen is het van belang dat een vorm van risicomangement wordt toegepast. Risicomangement betekent dat risico's die spelen in de organisatie continu en systematisch worden doorlopen met als doel een balans te vinden tussen het nemen en het beheersen van risico's. In het eerste jaar na de fusie is de gemeente gestart met risicomangement. Het beleid is vastgesteld en vormt de basis voor de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn op te vangen c.q. de risico's in financiële zin af te dekken. Het betreft kosten die onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn.

In het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. De gemeente Beekdaelen hanteert de volgende bestanddelen:

Nr	Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
1.	Algemene Reserve	€4.325.000	0
2.	Stille reserves	pm	0
3.	Begrotingsruimte 2022	0	nihil
4.	Onvoorzien	0	€ 50.000
5.	Onbenutte belastingcapaciteit		€ 850.000
	Totaal	€ 4.325.000	€ 900.000

In de tabel maken wij onderscheid in een structurele en een incidentele component van de weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit betreft het vermogen van de gemeente om onverwachte tegenvallers in de begroting op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken. De incidentele weerstandscapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om onverwachte eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van gemeentelijke taken.

1. Algemene reserve

De algemene reserve is het deel van de reserves waar geen claim op ligt. De omvang van die algemene reserve bedraagt voor de gemeente Beekdaelen € 4,3 miljoen. Daarnaast beschikt de gemeente nog over een 'reserve nog te bestemmen'. Die reserve wordt door de gemeente niet gerekend tot het weerstandsvermogen. Toch is ook die reserve 'claimvrij'. Het bedrag in die reserve bedraagt € 13,2 miljoen.

2. Stille reserves

Als activa onder de opbrengstwaarde of niet zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is van belang dat de activa waarin een stille reserve besloten ligt direct verkoopbaar zijn. Niet direct verkoopbare activa blijven voor de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beeld. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij inzetbaar zijn. Gemeenten kennen twee soorten stille reserves. Dit zijn stille reserves in financiële vaste activa (deelnemingen, aandelen) en stille reserves in de materiële vaste activa (bijv. gronden niet ingebracht in de grondexploitatie, panden etc.).

3. Begrotingsruimte

Als de begroting en meerjarenraming sluiten met een positief saldo, is sprake van begrotingsruimte. Die structurele begrotingsruimte fluctueert jaarlijks. Hoewel in de jaren 2023 en 2024 bedraagt het resultaat nagenoeg nihil. Om die reden wordt in de becijfering van de weerstandscapaciteit nu gerekend met een begrotingsresultaat dat nihil is.



BEEKDAELEN

4. De post onvoorziene uitgaven

Het totaalbedrag van de post onvoorzien bedraagt € 50.000 en is naar rato van de lasten verdeeld over de verschillende programma's. Gezien de geringe omvang van het bedrag draagt deze post niet substantieel bij aan de weerstandscapaciteit.

5. Onbenutte belastingcapaciteit

Hieronder wordt verstaan de mogelijkheid die de gemeente heeft om de belastingen te verhogen. Bij tarieven waar kostendekking een rol speelt is van onbenutte belastingcapaciteit sprake voor zover nog geen volledige kostendekking wordt gerealiseerd. Aan de hoogte van de overige tarieven is theoretisch geen bovengrens gesteld. De gemeente kan deze echter niet tot in het oneindige verhogen. Bij deze heffingen zal de raad zelf een grens moeten aangeven. In de gemeente is sprake van onbenutte belastingcapaciteit en daarmee van structurele weerstandscapaciteit.

Risico's

In deze paragraaf worden de geïnventariseerde risico's beschreven. Het betreft risico's die als meest belangrijk worden ervaren. Een deel van deze 23 geïnventariseerde risico's is niet meegenomen in de analyse van het weerstandsvermogen, omdat de effecten van deze risico's nog hoogst onzeker zijn en daarom (nog) niet kunnen worden gekwantificeerd. Desalniettemin is het van belang deze risico's te blijven volgen. Risico's met een lage inschatting van de impact of waaraan nu nog geen financiële gevolgen kunnen worden verbonden kunnen in de nabije toekomst echter wel degelijk relevant worden voor het weerstandsvermogen. Ook risico's die nu geheel zijn afgedekt blijven uiteindelijk risico's en dienen om die reden blijvend te worden gevolgd.

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de belangrijkste risico's

Risico	Risicobeschrijving	Benodigde weerstands-capaciteit
Procedures/claims	Het risico dat de gemeente met (gerechtelijke) procedures en claims wordt geconfronteerd, neemt met name door algemene economische en maatschappelijke ontwikkelingen toe.	€ 90.000
Vervoerskosten	Het risico op een stijging in de kosten van leerlingenvervoer en OMBIBUZZZ-vervoer ten gevolge van een nieuwe aanbesteding.	€ 88.500
Laagconjunctuur en renteontwikkeling	Een daling van de conjunctuur brengt risico's mee voor Beekdaelen, doordat onder meer de bedrijvigheid afneemt, werkloosheid stijgt met als gevolg daling van inkomsten voor de gemeente dalen en grotere (financiële) druk, waardoor de gemeentelijke doelstellingen onvoldoende worden gerealiseerd. Ook speelt het risico op een stijging van de rente bij het afsluiten van leningen.	€ 180.000
Omgevingswet	De omgevingswet bundelt en moderniseert in één wet alle wetten voor de leefomgeving. Bij het voorbereiden op deze omgevingswet worden diverse risico's gezien. De Gemeente Beekdaelen dient rekening te houden met onder meer de risico's op het vlak van het proces, aanwezige kennis en kunde, aansluiting digitale stelsel, betrokkenheid van de omgeving en inhaalslag aangaande de digitalisering van de informatie.	€ 45.000
Open einderegelingen	Op het gebied van de sociale zekerheid zoals bijstandsuitkeringen, bijzondere bijstand en uitkeringen als gevolg van de Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdzorg loopt de gemeente Beekdaelen het risico dat in verband met de open einderegelingen de ontvangen rijksbijdragen onvoldoende zijn. Indien tekorten ontstaan zal de gemeente uit eigen middelen moeten bijpassen. Tevens toepasbaar op andere domeinen.	pm



BEEKDAELEN

Risico	Risicobeschrijving	Benodigde weerstands-capaciteit
Gegevensbescherming	Het risico dat de gemeente Beekdaelen de regels voor gegevensbescherming overtreedt. In dit geval kan de Autoriteit Persoonsgegevens de gemeente een last onder dwangsom opleggen. Of het risico op het verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennisnemen of manipuleren van bepaalde informatie, welke ernstige gevolgen kan hebben voor de bedrijfsvoering, maar ook kan leiden tot imagoschade.	pm
WMO	Het risico op een financieel nadeel voor de gemeente met betrekking tot de eigen bijdrage, het risico op het toenemen van het aantal aanvragen en het risico op een stijging in de kosten voor hulp bij huishouden en begeleiding WMO.	pm
Fusie, aanpassingsvermogen	De vorming van de nieuwe organisatie vereist aanpassingsvermogen en veranderbereidheid. Indien deze onvoldoende aanwezig zijn loopt de gemeente risico dat doelstellingen onvoldoende worden behaald. Een logisch gevolg van de recente fusie is dat processen en systemen nog onvoldoende zijn ingericht, wat risico's kan opleveren voor de gemeente.	pm
Inkoop en aanbesteding	Het risico dat de gemeente Beekdaelen loopt op inkoop- en aanbestedingstrajecten, omdat vereiste kennis en vaardigheid op dit vlak noodzakelijk is.	pm
Herijking en harmonisatie van beleid kapitaalgoederen/ subsidies etc	De voormalige gemeenten beschikten vaak over verouderde onderhoudsplannen. Bovendien zijn de prijzen voor aanbestedingen in die betreffende jaren met meer dan de inflatie gestegen. Het risico is derhalve groot dat het harmoniseren en herijken van beleid tot negatieve gevolgen zal leiden.	€ 3.490.110
Burgers	Het risico dat burgers zich onvoldoende gekend en minder dichtbij voelen met de gemeente en er minder aandacht is voor de burger.	pm
Informatievoorziening	Niet beschikbaar zijn en/of onvoldoende effectief gebruik van bestuurs/managementinformatie, waardoor sturing op doelstellingen wordt belemmerd (van bestuurlijk tot operationeel niveau).	pm
Vergrijzing medewerkersbestand/ arbeidsmarktkrapte	Het risico op onvoldoende capaciteit (kennis en omvang) in huis voor uitvoering van de taken over 5 tot 6 jaar als gevolg van de vergrijzing van het medewerkersbestand, mede in relatie tot de arbeidsmarktkrapte.	€ 77.700
Verbonden partijen	Het risico dat participatie in verbonden partijen niet alleen voordelen oplevert, maar ook financiële en bestuurlijke risico's en onvoldoende grip op verbonden partijen.	pm
Desintegratie	Het risico dat een beëindiging van samenwerking met een aantal gemeenschappelijke regelingen leidt tot desintegratiekosten.	pm
Klimaat	Het risico op een toename in diverse kosten ten gevolge van de klimaat crisis die niet inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Bijvoorbeeld: droogtegevoelige gebieden wat leidt tot schade aan wegen, stikstofcrisis, PFAS, CO2 uitstoot.	pm
Illegale dumpingen	Het risico en de daarbij behorende (opruim- en sanerings-) kosten van illegaal gedumpte partijen drugs- en asbesthoudend afval.	pm
Ondermijning	Aanpak op ondermijning kan risico's opleveren doordat dit leidt tot hogere kosten.	pm
Effecten Covid-19 pandemie	Hoewel in de begroting rekening is gehouden met financiële effecten van de Covid-19 pandemie en het rijk gemeente compenseert voor uitgaven kan niet worden uitgesloten dat de middelen niet toereikend zijn.	€ 100.000

Risico	Risicobeschrijving	Benodigde weerstands-capaciteit
Stelpost jeugd	In de begroting 2022 is een stelpost opgenomen waarbij ervan wordt uitgegaan dat een aantal beheersmaatregelen zal leiden tot een daling van de kosten van de jeugdzorg. Het ingeboekte bedrag bedraagt in 2022 € 250.000. Vanaf het jaar 2023 is een bedrag van € 300.000 opgenomen.	€ 360.000
Herijking gemeentefonds	Naar verwachting leidt de herijking van het gemeentefonds tot structureel forse nadelen.	€ 3.596.400
Aanbesteding groencontracten	De groenbeheercontracten zijn in het kader van de pilot samenwerking tussen burgers, aannemers en gemeente voor de periode van 1 jaar afgesloten en eindigen van rechtswege op 28-02-2022. Dit betekent dat het groenbeheer opnieuw zal worden aanbesteed. De vorm van de aanbesteding en de contractduur zijn afhankelijk van de evaluatie van de pilot die in Q4 van 2021 gaat plaatsvinden. De keuze voor de contractvorm en de duur zijn van invloed op de kosten.	€ 150.000
Onvoldoende budgetten groenexploitatie	Recentelijk is een aanzienlijk aantal projecten afgerond die worden overgedragen aan de discipline groen waarbij geen exploitatiebudget in het project is meegenomen. Mede vanwege het ontbreken van juiste BGT-gegevens is het op dit moment niet mogelijk de kostenstijging in beeld te brengen.	pm
Totaal		8.177.710

In de tabel is voor een aantal risico's becijferd welk bedrag in de weerstandscapaciteit moet worden gestort om het risico te ondervangen. Daartoe is gebruik gemaakt van de formule 'kans * omvang'. Hierna vindt een korte toelichting plaats op de begrippen kans en omvang.

1. Kans

Voor de beoordeling van de kans van optreden van het risico worden 5 klassen gebruikt. Het referentiebeeld dat erbij genoemd staat kan worden gebruikt als hulpmiddel bij het bepalen van de kans. Aan deze referentiebeelden zijn kanspercentages gekoppeld. Bijvoorbeeld als een risico zich eenmaal in de tien jaar voordoet is de kans op optreden 10%. Hetzelfde geldt als een risico zich eenmaal per jaar kan voordoen, dan wordt de kans vastgesteld op 90% (bij 100% is het immers geen risico meer).

Klasse	Referentiebeelden	Kwantitatief
1	< of 1 keer per 10 jaar	10%
2	1 keer per 5-10 jaar	30%
3	1 keer per 2-5 jaar	50%
4	1 keer per 1-2 jaar	70%
5	1 keer per jaar of >	90%

Risicomanagement

Naar de huidige inzichten is de beschikbare weerstandscapaciteit in de begroting niet toereikend om de risico's te kunnen opvangen. Op basis van berekeningen die hebben plaatsgevonden, waarvan de uitkomsten zijn vermeld in paragraaf risico's, bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 8,2 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt afgerond € 4,3 miljoen. De weerstandsratio (die wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit) bedraagt daarmee minder dan 1,0.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is, voor wat betreft de weerstandsratio, als beleidsuitgangspunt vermeld dat het weerstandsvermogen in ieder geval een ratio dient te hebben tussen 1,0 en 1,4 (oordeel 'voldoende'). De ratio bedraagt op dit moment 4,3 miljoen / 8,2 miljoen = 0,52. De weerstandscapaciteit is met name te laag omdat de gemeente er in de begroting voor kiest om een eventueel nadelig effect van de herijking van het gemeentefonds niet mee te nemen in het meerjarig perspectief.

Het vorenstaande betekent dat de huidige weerstandscapaciteit van 4,3 miljoen niet toereikend is. Er dient een bedrag van afgerond € 3,9 miljoen te worden bijgestort vanuit de reserve nog te bestemmen.



BEEKDAELEN

Kengetallen

Geprognostiseerde balans per 31-12 (bedragen x € 1.000)

ACTIVA	2022	2023	2024	2025	2026	PASSIVA	2022	2023	2024	2025	2026
VASTE ACTIVA						VASTE PASSIVA					
Immateriële vaste activa	1.096	1.056	1.015	975	934	Eigen vermogen	78.591	73.453	70.486	67.712	65.272
						Begrote resultaat	-636	1.479	51	103	710
Materiële vaste activa	120.586	115.852	111.164	106.508	102.419	Totaal eigen vermogen	77.955	74.932	70.537	67.815	65.982
Financiële vaste activa	13.386	7.260	6.917	6.754	6.229	Vreemd vermogen					
						Voorzieningen	13.911	14.037	14.250	14.232	13.587
						Lange vreemd vermogen	31.392	28.289	20.804	18.467	16.406
Totaal vaste activa	135.068	124.167	119.097	114.236	109.582	Totaal vaste passiva	45.303	42.326	35.054	32.699	29.993
VLOTTENDE ACTIVA						VLOTTENDE PASSIVA					
Voorraden	959	938	917	896	875	Korte schulden	13.565	8.408	11.548	11.548	13.052
Uitzettingen < 1jaar	7.018	5.437	5.365	5.639	5.569	Overlopende passiva	11.028	7.028	10.371	10.819	9.088
Liquide middelen	832	1.146	1.126	1.104	1.083						
Overlopende activa	3.975	1.006	1.006	1.006	1.006						
Totaal vlottende activa	12.784	8.527	8.414	8.645	8.533	Totaal vlottende passiva	24.593	15.436	21.919	22.367	22.140
Totaal activa	147.851	132.694	127.510	122.881	118.115	Totaal passiva	147.851	132.694	127.510	122.881	118.115



BEEKDAELEN

64

Bij de vernieuwing van het BBV is, op basis van advies van de commissie Depla, voorgeschreven dat er in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen in de begroting. Het betreft de volgende kengetallen:

- 1A Netto schuldquote
- 1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- 2 Solvabiliteitsratio
- 3 Grondexploitatie
- 4 Structurele exploitatieruimte
- 5 Belastingcapaciteit

In de onderstaande tabel zijn de ratio's gepresenteerd voor de jaren 2022 tot en met 2025. Vervolgens worden deze nader toegelicht.

Omschrijving	rekening 2020	begroting 2022	mrj 2023	mrj 2024	mrj 2025
1A Netto schuldquote	-1,80%	35,99%	36,71%	34,86%	32,91%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor vertrekte geldleningen	0,46%	28,89%	29,71%	28,03%	26,69%
2 Solvabiliteitsratio	64,73%	56,47%	55,32%	55,19%	55,86%
3 Structurele exploitatieruimte	4,91%	2,31%	2,62%	2,56%	2,70%
4 Grondexploitatie	2,67%	0,08%	0,09%	0,09%	0,09%
5 Belastingcapaciteit	111,52%	113,52%	113,52%	113,52%	113,52%

1A Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven (netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

3 Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten in de begroting.

4 Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting OZB. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

5 Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Met belastingcapaciteit wordt bedoeld de woonlasten van een meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar uitgedrukt in een percentage. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

Op basis van de cijfers van Coelo bedraagt het landelijk gemiddelde van de woonlasten in Nederland in 2021 € 811. De cijfers over 2022 zijn nog niet bekend.

Uitgedrukt in een percentage ten opzichte van 2021 is dit 113,52 %.

Dit betekent dat de woonlastendruk in de gemeente Beekdaelen ruim 13 % hoger zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde 2021.



BEEKDAELEN

65

Beoordeling onderlinge verhouding tussen de kengetallen

Het is niet mogelijk een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. Daarom dienen ze te worden voorzien van een adequate toelichting. De waarden van de kengetallen kunnen worden ingedeeld in drie categorieën: categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest, en categorie B is neutraal.

Op basis van onderstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Beekdaelen een stabiele financiële positie heeft. Er bevinden zich 5 onderdelen in de categorie A (minst risicovol) en 1 onderdeel in de categorie C (risicovol). Voor het weerstandsvermogen geldt de status uitstekend.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C	Gemeente Beekdaelen	
1A Netto Schuldquote	<90%	90-130%	>130%	35,99%	A
1B Netto Schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%	28,89%	A
2 Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	56,47%	A
3 Structurele exploitatieruimte begroting	>0%	0	<0%	2,31%	A
4 Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%	0,08%	A
5 Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	113,52%	C

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Een groot deel van het gemeentelijk vermogen is geïnvesteerd in kapitaalgoederen. Onderhoud en beheer van deze kapitaalgoederen zijn van belang om kapitaalvernietiging te voorkomen en de veiligheid te waarborgen. De waarde van alleen al de kapitaalgoederen in de openbare ruimte bedragen al ruim € 500.000.000. Met het beheer en onderhoud van onze wegen, bruggen, riolering, openbaar groen, openbare verlichting en gemeentelijke gebouwen is een grote inzet van middelen gemoeid. De lasten van deze kapitaalgoederen zijn onderdeel van de diverse programma's. Deze paragraaf geeft een integraal inzicht in de kaders, ontwikkelingen, onderhoud en kosten over de programma's heen.

Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte

Ten tijde van het opstellen van deze begroting wordt een integraal beleidsplan openbare ruimte (iBor) opgesteld. Momenteel is nog niet bekend welke financiële gevolgen met dit plan zijn gemoeid. Het plan zal begin volgend jaar ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Naar de huidige inzichten bedragen de kosten die nodig zijn om het achterstallig onderhoud terug te dringen € 5,1 miljoen. Een indicatieve risico hieromtrent is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. De verwerking van het achterstallig onderhoud in de gemeentebegroting vindt eveneens plaats in het iBor.

Huidige beleidskaders

Wegen

Kengetallen Beekdaelen	Totaal
Wegen algemeen (km)	378,7
Asfalt (m2)	1.515.680
Elementen (m2)	947.791
Beton (m2)	65.804
Half / onverhard (m2)	10.598
Totaal (m2)	2.539.873

• **Kwaliteit:**

Tijdens de raadsvergadering van 27 oktober 2020 heeft de gemeenteraad van Beekdaelen de harmonisatie van het beleid openbare ruimte vastgesteld voor o.a. wegen. Bij de harmonisatie is vastgesteld dat het onderhoud wordt uitgevoerd conform de CROW-normen op kwaliteitsniveau C – Sober. De verhardingen binnen de gemeente zijn vorig jaar geïnspecteerd en op basis van deze inspectie is een beheerplan wegenonderhoud 2021-2025 opgesteld.

Om de kwaliteit van het gemeentelijk wegen in lengte van jaren te waarborgen zullen delen hiervan, die aan het einde van hun levensduur zijn gekomen, volledig moeten worden vervangen. Hierbij wordt een integrale aanpak nagestreefd. Op dit moment is het GRP hierbij in de lead, waarbij bij de blauwe ader-projecten is besloten om 30% van het investeringsbedrag ten laste te brengen van wegen. In 2022 zal op basis van de beheermodule op basis van de ouderdom van het gemeentelijk wegennet een meerjaren vervangingsoverzicht worden opgesteld.

Civieltechnische kunstwerken

Kengetallen Beekdaelen	Totaal
Kunstwerken	231

• **Kwaliteit:**

Tijdens de raadsvergadering van 27 oktober 2020 heeft de gemeenteraad van Beekdaelen de harmonisatie van het beleid openbare ruimte vastgesteld voor o.a. de civiele kunstwerken. Bij de harmonisatie is vastgesteld dat de civiele kunstwerken onderhouden worden op kwaliteitsniveau C – Sober. De Civiele Kunstwerken binnen de gemeente zijn vorig jaar geïnventariseerd en op basis van inspecties en plannen van de voormalige gemeenten is een nieuw beheerplan voor de Civiele Kunstwerken opgesteld. De huidige middelen in de begroting zijn toereikend voor het reguliere onderhoud, met uitzondering van één kunstwerk; de brug Stationsstraat over de Geleenbeek. Dit is verder opgenomen in programma 2.



BEEKDAELEN

• **Financiën:**

De kosten voor onderhoud zijn opgenomen in de gemeentebegroting. De financiële impact van de investering betreffende de brug Stationsstraat over de Geleenbeek is in programma 2 opgenomen.

Riolering

Kengetallen Beekdaelen	Totaal
Riolen km	326,5
Gemalen stuks	83
Persleidingen km	21
Pompunits stuks	92

• **Kwaliteit:**

Op basis van het dagelijks beheer en onderhoud, bestaande uit reiniging en inspectie en de in het Beleids- en uitvoeringskader vastgestelde doelstellingen wordt de kwaliteit van het rioleringsysteem in beeld gebracht. Aan de hand van de kwaliteitsbeoordeling wordt bepaald of renovatie, vervanging of nader onderzoek benodigd is. Deze cyclus is verankerd in het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP), dat in oktober 2020 door uw raad is vastgesteld. Het GRP heeft een looptijd van 2021 – 2024. Het GRP is een wettelijk verplichte plan waarin een gemeente aangeeft hoe zij haar verplichte watertaken, de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwatermaatregelen invult.

• **Financiën:**

De kosten voor groot onderhoud riolering worden gedekt uit de rioolvoorziening. Klein onderhoud komt ten laste van de exploitatie. In het GRP staat aangegeven wat de kosten van al de maatregelen zijn en hoe die kosten zijn gedekt. De kosten van de voorziene maatregelen en de kostendekking zijn in het kostendekkingsplan inzichtelijk gemaakt.

Openbaar groen

• **Kwaliteit:**

De Raad heeft op 15 december 2021 de in onderstaande tabel vermelde gebiedsfuncties en kwaliteitsniveaus voor het groenbeheer 2022 vastgesteld. Deze gegevens vormen de uitgangspunten voor de nieuw op te stellen contracten die vanaf maart 2022 ingaan.

De lopende contracten eindigen per 28 februari 2021 waarbij tot en met deze datum de kwaliteitsbeelden de vigerende kwaliteitsbeelden worden gehanteerd. In de onderstaande tabel zijn de kwaliteitsbeelden per periode weergegeven.

Gebiedsfunctie	Beeldkwaliteitsniveau per periode	
	01-01-2022 tm 28-02-2022	vanaf 01-03-2022
Centrum/winkelgebied	B	A
Gemeentelijke Begraafplaatsen	A	A
Vijver en waterpartijen	B	B
Sportaccommodaties (excl speelvelden)	B	B
Woonkernen	B	B
Bedrijventerreinen	B	B
Hoofdwegen buitengebied	C	C
Recreatieve wandelepaden/Beekdaelenroute	C	C
Buitengebied	C	C

Het beheer van de bomen wordt uitgevoerd op basis van de voorschriften die zijn opgenomen in het Handboek Bomen 2018. In navolging op de snoei van de risicobomen wordt in 2022 gestart met het reguliere cyclische beheer. Bij de planning/uitvoering is gekozen voor een clustergerichte aanpak waarmee elke cluster 3-jaarlijks wordt gesnoeid.

In het kader van openbaar groen worden de volgende onderwerpen opgepakt onder programma 3:

- Uitwerking landschapskader
- Bomenvervangingsplan
- Ecologische gazons
- Groot onderhoud beplanting
- Groenonderhoud terrein voormalig kasteel Etzenrade



BEEKDAELEN

Openbare verlichting

Kengetallen Beekdaelen	Totalen
Aantal lichtmasten/armaturen/lampen	8098

- **Kwaliteit:**

Afgelopen jaar is het beleidsplan Openbare Verlichting Beekdaelen 2021-2025 vastgesteld en is gestart met het ombouwen van het areaal naar kwalitatief goede Ledverlichting. Het bijbehorende beschikbaar gestelde investeringsbudget is conform het beleidsplan ingezet voor het vervangen van de traditionele verlichting door Ledverlichting. In Q1 2022 wordt het project afgerond en is de beoogde besparing gerealiseerd.

- **Financiën:**

De kosten voor energieverbruik en beheer en onderhoud zijn opgenomen in de gemeentebegroting. Net als de fonds-vorming voor de toekomstige vervangingen na einde levensduur van het areaal.

Gemeentelijke gebouwen

Kengetallen	Beekdaelen
Aantal gemeentelijke gebouwen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is voor het onderhoud	63

- **Beleid/beheer:**

Het beleid voor beheer en onderhoud is gericht op de bouwkundige en technische instandhouding van het in eigendom zijnde vastgoed gedurende de reële levensduur. In de raadsvergadering van 8 oktober 2019 is een nieuw Meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) 2020-2029 vastgesteld door de raad. Dit onderhoudsprogramma voorziet in een planning van het technische en preventieve onderhoud plus de vertaling ervan in benodigde middelen. De gemeente actualiseert iedere 4 jaar dit MJOP. De werkzaamheden die voor 2022 zijn opgenomen in het huidige MJOP worden uitgevoerd. Van de 63 gebouwen zijn 20 gebouwen niet opgenomen in dit MJOP. Het gaat hierbij om gebouwen die op de nominatie staan om te worden verkocht of gesloopt. Maar ook gebouwen waarbij de toekomstige bestemming nog niet duidelijk is. Bij deze gebouwen wordt alleen het klachtenonderhoud uitgevoerd en de eventuele wettelijke verplichtingen.

Voor de verduurzaming van ons eigen maatschappelijk vastgoed is een project opgestart om het vastgoed op een kostenefficiënte wijze in 2040 gemiddeld energieneutraal te maken. Onderdelen van dit project zijn het opstellen van een Duurzaam MJOP wat loopt tot 2040 en een businesscase. Momenteel is gestart met deze businesscase. Voor deze pilot zijn 6 gebouwen opgenomen. De bevindingen van deze pilot worden aan de raad voorgelegd. Na besluitvorming door uw raad starten we met het vervolgtraject om ook alle overige in eigendom zijn de panden te analyseren (2022) en uit werken in het programma "Energie-neutraal Maatschappelijk Vastgoed" in 2040

- **Kwaliteit:**

Het huidige beleid voor bouwkundig en technisch beheer en onderhoud is gebaseerd op de systematiek van NEN 2767 minimaal onderhoudsniveau 3. Deze systematiek betreft een landelijk erkende normering voor bouwkundig en technisch onderhoud. Het maatschappelijk vastgoed van de gemeente Beekdaelen voldoet aan de bovenstaande norm. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

- **Financiën:**

De kosten voor groot, dagelijks en klachten onderhoud worden gedekt uit de Voorziening onderhoud gebouwen MOP. Tot en met 2029 wordt hiervoor jaarlijks een bedrag opgenomen van € 878.000 hetgeen toereikend is.

De kosten voor het klachten onderhoud en wettelijke verplichtingen bij de gebouwen die niet zijn opgenomen in het MJOP worden gedekt uit de Voorziening onderhoud gebouwen niet opgenomen MOP. Het komend jaar wordt hiervoor een bedrag van €200.000 opgenomen hetgeen voorsnog toereikend is.

Indien de gemeente om wat voor reden dan ook besluit gebouwen die niet zijn meegenomen in het MJOP niet af te stoten blijft de onderhoudsplicht op deze gebouwen bestaan. Maar ook door diverse toekomstige ontwikkelingen zoals gebiedsontwikkeling de Gijselaar zullen enkel gebouwen weer in het MJOP moet worden opgenomen waardoor deze voorzieningen moet wordt bijgesteld.

Global Goals – Onderhoud Kapitaalgoederen

Met het op een sobere en doelmatige wijze onderhouden van de gemeentelijke kapitaalgoederen wordt ook een bijdrage geleverd aan de GLOBAL GOALS, door:

- Een bijdrage leveren aan het tegengaan van verdroging (GRP), waardoor voedselzekerheid beter wordt gewaarborgd (GG2);
- Bij te dragen aan een goede en gezonde (openbare) leefomgeving (GG3) door goede fietsnetwerken, groene buitenruimte en sociaal veilige openbare verlichting;
- In de waterketen zorg te dragen voor scheiding van rioolssystemen en afkoppeling van schoon water. Duurzaam gemeentelijk riool- en afvalwaterbeheer (GG6);
- Het aanleggen en onderhouden met ketenpartners van veilige en duurzame infrastructuur (GG9);
- Door bij te dragen aan de toegankelijkheid van openbaar vervoerssystemen voor mensen in kwetsbare situaties (GG11);
- Door toepassing van Circulaire, gifvrije materialen en verspilling tegengaan (GG 12);
- Samen met waterketenpartners water robuuste systemen aan te leggen en te onderhouden en gebiedsgerichte maatregelen te treffen voor waterberging en wateroverlast (GG13)
- Door participatie met bewoners - bedrijven – belangenorganisatie (GG 17)

4.4 Financiering

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. Daarnaast is het doel van deze paragraaf om de financiële positie van de gemeente op basis van het Treasurystatuut te evalueren. De centrale doelstelling van het treasurybeleid is het beheeren van de financiële geldstromen en het beperken van de financiële risico's voor de gemeente. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO). Deze wet regelt, dat de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de gemeente uitsluitend de publieke taak dient en geschiedt binnen de financiële kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

In deze paragraaf zullen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- 1 Risicobeheer
- 2 Gemeentefinanciering
- 3 EMU-saldo

1. Risicobeheer

Een belangrijk onderdeel van de treasuryfunctie is het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's.

In het Treasurystatuut wordt onderscheid gemaakt in de volgende financiële risico's:

- renterisico
- kredietrisico
- intern liquiditeitsrisico
- valutarisico

In dit hoofdstuk worden bovenstaande risico's nader toegelicht met de bijbehorende beheersingsmaatregelen.

1.1 Renterisico

De gemeente kan zowel op de kortlopende als op de langlopende schulden renterisico lopen. Renterisico ontstaat door fluctuaties in de rentelasten (bijvoorbeeld door renteherziening of herfinanciering). De overheid heeft in de wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) twee instrumenten gedefinieerd om de renterisico's die de gemeente loopt te beperken, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet heeft tot doel beperking van renterisico op de kortlopende schuld en de renterisiconorm beperkt de renterisico's op de langlopende schulden.



BEEKDAELEN

Kasgeldlimiet (renterisico kortlopende schuld)

Het is voor gemeenten aantrekkelijk om financieringsbehoefte op te vangen met het aantrekken van kort geld, omdat de rente op kort geld lager is dan op langlopende leningen. Echter veel kort geld aantrekken, brengt hogere (rente)risico's met zich mee, omdat in de regel de rente op kort geld sterker aan fluctuaties onderhevig is.

De kasgeldlimiet is een door de wet FIDO voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van dit renterisico op de korte schuld. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal van het jaar 2022.

De kasgeldlimiet ziet er voor het jaar 2022 als volgt uit:

(Bedragen * € 1000)							
Overzicht liquiditeitspositie							
Ultimo	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	Begrotingstotaal	Perc. Regeling 8,5%	Ruimte KGL	
K3-2020	2.267	24.728	-22.461	106.503	9.053	-31.514	
K4-2020	6.838	17.102	-10.264	106.503	9.053	-19.317	
K1-2021	1.210	9.341	-8.131	106.503	9.053	-17.184	
K2-2021	1.002	5.655	-4.653	106.503	9.053	-13.706	
		Gemiddelde	-11.377				
		Variabelen	Bedragen				
		Kasgeldlimiet (KGL)	9.053				
		Ruimte onder de KGL	20.430				
		Onderschrijding van de	-20.430				
		Begrotingstotaal 2022	106.503				
		Percentage regeling	8,5%				
		Kasgeldlimiet (KGL)	9053				

Renterisiconorm (renterisico van de vaste schuld)

In de wet FIDO is de renterisiconorm opgenomen als instrument om het (rente)risico op de langlopende leningenportefeuille te beperken. Met de renterisiconorm wordt getracht een optimale opbouw van de langlopende leningenportefeuille te bereiken door spreiding van de looptijden en renteherzieningen. In de volgende tabel wordt het renterisico voor 4 jaren (2022-2025) in kaart gebracht en wordt berekend als percentage (20%) van het begrotingstotaal van het jaar 2022.

Tabel Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld (bedragen * € 1.000)					
Stap	Variabelen	2022	2023	2024	2025
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	8.103	6.685	1.537	1.261
3	Renterisico (1+2)	8.103	6.685	1.537	1.261
4	Renterisico	21.301	21.301	21.301	21.301
5a = 4 > 3	Ruimte onder renterisiconorm	13.198	14.616	19.764	20.040
5b = 3 > 4	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal 2022	106.503	-	-	-
4b	Percentage ministeriële regeling	20%			
4 = (4a x 4b/100) Renterisiconorm		21.301			

1.2 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico, dat een geldnemer niet of niet-tijdig aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Bij het verstrekken van leningen, uit hoofde van de publieke taak, worden zekerheden of garanties geëist.

1.3 Intern liquiditeitsrisico

Het intern liquiditeitsrisico is het risico, dat de gemeente loopt naar aanleiding van wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjarig investeringsplanning, waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. Het intern liquiditeitsrisico wordt beperkt door monitoring en planning van de treasury activiteiten op de korte en lange termijn in de P&C-cyclus (begroting, burap en jaarrekening).

1.4 Valutarisico

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

2. Gemeentefinanciering

Financieringsbehoefte

De gemeente Beekdaelen maakt gebruik van de zogenaamde totaalfinanciering. In deze begroting is rekening gehouden met een financieringsbehoefte van € 16 miljoen.

Volgens opgave van de BNG per 10 september 2021 bedraagt het rentepercentage 0,38% voor een langlopende geldlening met een looptijd van 20 jaren.

In deze (meer)jaren begroting is rekening gehouden met de rentelasten voor de benodigde financiering. Afhankelijk van de voortgang van de realisatie van de investeringen zal in het jaar 2022 een lening worden aangetrokken om in de financieringsbehoefte te voorzien. Een bijstelling van de rentelasten zal middels de tussentijdse rapportages plaatsvinden.

Leningenportefeuille

In 2021 zijn geen langlopende geldleningen aangetrokken. Een overzicht van de lening portefeuille per 01-01-2022 treft u op de volgende pagina aan. De laatste 3 leningen in het overzicht zijn doorgeleende leningen aan woningstichtingen.

Leningportefeuille per 01-01-2022 (bedragen * € 1000)						
Geldgever	Oorspr.	Ingang	Afloop	Rente	Schuld	Weging
T.b.v. gemeente:						
BNG	4.538	26-09-2001	26-09-2026	5,45	908	4%
BNG	2.269	18-12-2001	26-09-2026	5,16	454	2%
BNG	2.000	01-08-2002	01-08-2022	2,35	100	0%
BNG	3.000	11-12-2002	01-06-2027	4,84	720	4%
BNG	3.000	02-06-2003	02-06-2023	4,13	300	1%
BNG	3.000	08-12-2003	08-12-2028	4,87	840	4%
BNG	3.000	02-01-2006	02-01-2026	3,62	750	4%
BNG	3.000	23-02-2006	23-02-2031	3,79	1.200	6%
BNG	3.000	23-06-2006	23-06-2026	0,56	750	4%
BNG	3.000	01-11-2007	01-11-2027	3,98	900	4%
BNG	5.000	31-07-2017	31-07-2022	0,23	5.000	25%
BNG	5.000	03-09-2018	04-09-2023	0,30	5.000	25%
NWB	3.176	15-11-1999	15-11-2024	5,74	381	2%
NWB	3.000	01-10-2004	01-10-2024	1,19	450	2%
NWB	3.000	01-02-2005	03-02-2025	3,88	600	3%
Subtotaal t.b.v. gemeente	48.983				18.353	
T.b.v. woningstichtingen:						
BNG	935	03-05-2010	01-05-2040	4,45	721	4%
BNG	625	02-08-2011	01-03-2022	3,98	315	2%
BNG	1.978	02-08-2011	01-07-2022	4,10	1.004	5%
Subtotaal t.b.v. woningstichtingen	3.538				2.040	
Totaal	52.521				20.392	100%

Rente begroting 2022

De gemeente trekt zowel kortlopende als langlopende leningen aan om te voldoen aan haar financieringsbehoefte. Er zijn hierbij twee soorten financiering te onderscheiden:

1. Projectfinanciering: er wordt een externe lening aangetrokken ten behoeve van de financiering van één specifiek project, één specifieke activiteit.
2. Totaalfinanciering: er wordt een lening aangetrokken om aan de financieringsbehoefte te voldoen, maar er staat geen specifieke activiteit tegenover. De lening maakt deel uit van de totaalfinanciering van de gemeente.

Om een volledig beeld te krijgen van de exploitatie van de verschillende taakvelden, dienen alle baten en lasten, voor zover mogelijk, toegerekend te worden aan de activiteiten binnen een taakveld



BEEKDAELEN

(projecten, investeringen, etc.). Hieronder vallen ook de kosten (rentelasten) van de leningen. Deze kosten zijn immers aangetrokken om de verschillende activiteiten (al dan niet direct) te financieren.

De rentelasten van projectfinanciering kunnen redelijk eenvoudig toegerekend worden aan het taakveld, waarop de activiteit betrekking heeft. Bij de totaalfinanciering is er geen direct verband tussen de lening en de activiteit. Om de rentelasten van de leningen toch evenredig toe te kunnen rekenen aan de diverse activiteiten, is een verdeelsleutel opgesteld: het omslagrentepercentage. Op basis van dit percentage wordt de rente van de totaalfinanciering doorbelast aan taakvelden, waaronder de diverse activiteiten vallen.

Dit percentage is bij de begroting berekend en komt voor de jaren 2022 en 2023 uit op 0,20%. Voor de jaren 2024 en 2025 bedraagt het percentage 0,1%. Doorbelasting van rente aan de taakvelden vindt plaats vanaf een omslagpercentage groter dan 0,5%.

3. EMU-saldo

In de volgende tabel is het EMU-saldo voor de jaren 2022-2025 weergegeven.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld, dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken.

De begroting van de gemeente Beekdaelen is opgesteld conform een stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.



BEEKDAELEN

72

Tabel EMU-saldo (bedragen * € 1000)				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-3.659	-2.916	-2.671	-1.730
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.484	2.330	2.366	2.379
Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	2.405	2.466	2.524	2.583
Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	12.281	5.851	5.975	4.991
Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	2.282	2.255	2.546	3.232
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-13.332	-6.226	-6.302	-4.990

4.5 Verbonden partijen

De gemeente Beekdaelen heeft een deel van de uitvoering van het gemeentelijk beleid en taken ondergebracht bij zogenaamde verbonden partijen. Deze partijen spelen dan ook een belangrijke rol bij de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen. De gemeente blijft daarbij wel verantwoordelijk voor de uitvoering en het realiseren van het beleid en het behalen van de gemeentelijke doelstellingen. In deze paragraaf besteden wij aandacht aan deze verbonden partijen.

Wat zijn verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft.

- Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij, bijvoorbeeld door een zetel in het bestuur en/of door stemrecht.
- Van een financieel belang is sprake als de gemeentemiddelen aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van die partij of wanneer financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

Wanneer aan beide voorwaarden is voldaan, is er conform de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) sprake van een verbonden partij. Voorbeelden zijn BV-en, NV-en, corporaties, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Waarom samenwerkingsverbanden

De gemeente kan diverse redenen hebben om samen te werken. Zo kan een gemeente samenwerken om bijvoorbeeld schaal- en efficiencyvoordelen te bereiken, kennis te delen, complexe en specialistische taken te laten uitvoeren, risico's te spreiden of om een maatschappelijk initiatief te ondersteunen. Ook uitbreiding van het aantal taken en de complexiteit ervan zijn overwegingen om samenwerking te zoeken en verbanden aan te gaan. Op een groot aantal terreinen, zoals sociale zaken, gezondheidszorg, brandweer en veiligheid, het sociaal domein (WMO, jeugdzorg en participatie), hebben gemeenten nadrukkelijk de samenwerking gezocht. Dit is vaak in de vorm van een gemeenschappelijke regeling.

Aan de andere kant brengt samenwerken ook risico's met zich mee. Ondanks dat de gemeente een deel van de uitvoering van haar beleid bij een partner heeft ondergebracht, blijft zij wel verantwoordelijk voor het uitgevoerde beleid. Daardoor kan de gemeente aanzienlijke maatschappelijke, financiële en fiscale risico's lopen wanneer een partij in financiële problemen komt of zijn taken niet goed uitvoert. Het is daarom van belang dat deze verbonden partijen goed functioneren en de doelstellingen binnen de gegeven financiële én beleidsinhoudelijke kaders realiseren. Vanuit gemeentelijk perspectief is de noodzaak om de verbonden partijen goed te monitoren en zo nodig bij te sturen dan ook groot. Voor de gemeenteraad is informatie over de verbonden partijen om twee redenen van belang:

- De partijen voeren taken uit die in het verlengde van de gemeentelijke doelstellingen liggen;
- Het functioneren van de partijen heeft consequenties voor de gemeentelijke begroting.

Grip op verbonden partijen

De behoefte om grip op verbonden partijen te hebben én te houden neemt steeds meer toe. Dat geldt ook voor het versterken van de onderlinge samenwerking. Sinds begin 2021 hebben wij daarom officieel ingestemd met het op het gebied van monitoring en sturing van verbonden partijen hanteren van de gezamenlijke werkwijze 'Samen Grip Op Verbonden Partijen'. Centrale rol in deze werkwijze is weggelegd voor de regionale ambtelijke werkgroep 'Samen Grip Op Verbonden Partijen'. Deze werkgroep - bestaande uit ambtenaren van de Parkstad-gemeenten en de Middengebied-gemeenten - coördineert de vorengenoemde werkwijze waaronder valt de toepassing van het zogenaamde 'adoptiemodel'. In dit model worden de verbonden partijen (veelal gemeenschappelijke regelingen) verdeeld binnen de ambtelijke werkgroep en adopteren één of twee van de deelnemende gemeenten één of meer verbonden partijen. Hierdoor specialiseren zich deze adoptiegemeenten op ambtelijk niveau als het ware in een of meerdere verbonden partijen op zowel financieel als inhoudelijk gebied. Via de per verbonden partij in het leven geroepen 'ambtelijke subwerkgroepen oftewel 'adoptiegroepen' overleggen de adoptiegemeenten met de andere deelnemers uit Parkstad Limburg en het Middengebied aan een verbonden partij over hetgeen er speelt en welke acties nodig zijn om meer grip en sturing te krijgen. De vorengenoemde ambtelijke werkgroep rapporteert periodiek aan het 'Bestuurlijk overleg Samen Grip Op Verbonden Partijen' waarin de portefeuillehouders financiën van de Parkstadgemeenten en de gemeenten in het Middengebied zijn vertegenwoordigd. Op deze wijze wordt de bestuurlijke aanhaking geborgd. Door deze werkwijze worden reeds aan de voorkant ambtelijk de krachten gebundeld om meer invloed en grip op de eventuele risico's van verbonden partijen te krijgen. Daarbij geldt met name voor gemeenschappelijke regelingen dat deze immers moeten worden gezien als 'verlengd lokaal bestuur'. Vorengenoemde werkwijze is geïmplementeerd binnen onze gemeentelijke organisatie en zal in de komende jaren via de regionale ambtelijke werkgroep en subwerkgroepen verder worden doorontwikkeld.

Overzicht van verbonden partijen

Type	Naam
Gemeenschappelijke Regelingen	WOZL (Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg)
	WSP Parkstad (Werkgeversservicepunt Parkstad Limburg)
	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
	GGD Zuid-Limburg
	ISD-Kompas
	Omnibuzz
	RUD Zuid-Limburg (regionale uitvoeringsdienst)
	BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen)
	Het Gegevenshuis
	Reinigingsdiensten Rd4
	Stadsregio Parkstad Limburg
	PIT (Parkstad-IT)



BEEKDAELEN

	Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad voor opvang en beschermd wonen i.h.k.v. de WMO 2015
	Centrumregeling inkoop Jeugdzorg Regio Zuid-Limburg
	GR subsidiëring antidiscriminatievoorziening Limburg
Vennootschappen en coöperaties	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
	Enexis Holding NV
	CSV Amsterdam B.V.
	Publiekbelang Elektriciteitsproductie B.V.
	RWM NV
	Rd4 NV
	Watermaatschappij Limburg N.V.
	Nazorg Limburg B.V.
	IBA-Parkstad B.V.
	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg B.V.

Onderstaande tabel vertoont de gemeentelijke bijdragen 2022-2025 per verbonden partij (bedragen in euro's):

Naam GR	2022	2023	2024	2025
WOZL	3.839.000	3.713.000	3.564.000	3.430.000
WSP Parkstad	417.000	379.000	337.000	275.000
VrZL	2.327.000	2.431.000	2.413.000	2.413.000
GGD	1.765.000	1.764.000	1.764.000	1.764.000
Kompas	10.221.000	10.221.000	10.221.000	10.221.000
Omnibuzz	730.000	730.000	730.000	730.000
RUD	543.000	543.000	543.000	543.000
BsGW	478.000	478.000	478.000	478.000
Gegevenshuis	446.000	446.000	446.000	446.000
Rd4	2.117.000	2.117.000	2.117.000	2.117.000
Parkstad Limburg	439.000	451.000	439.000	451.000
PITT	823.000	823.000	823.000	823.000
Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad voor opvang en beschermd wonen i.h.k.v. de WMO 2015	0	0	0	0
Centrumregeling inkoop Jeugdzorg Regio Zuid-Limburg	140.000	103.000	103.000	103.000
GR subsidiëring antidiscriminatievoorziening Limburg	30.000	30.000	30.000	30.000
RWM N.V.	1.084.000	1.084.000	1.084.000	1.084.000

Detailinformatie per verbonden partij

Voor een actueel overzicht van het openbaar belang, de gemeentelijke visie op de verbonden partij, de actuele beleidsvoornemens omtrent de partij, de verwachte ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentelijke belang en de financiële positie verwijzen wij naar de bijlage "Toelichting op de verbonden partijen"

4.6 Grondbeleid

Algemeen

De gemeente Beekdaelen heeft nog geen vastgesteld grondbeleid.

Voor veel activiteiten die de gemeente ontplooit, is grond nodig. Het gaat dan om plannen op het gebied van wonen, werkgelegenheid, natuur, landschap en recreatie die consequenties hebben voor het grondgebruik in de gemeente. Dit betekent in veel gevallen dan een wijziging van het bestaande grondgebruik.

Met het grondbeleid probeert de gemeente die veranderingen in het grondgebruik te sturen. In de toekomstige omgevingsvisie worden de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. Maar ook op het gebied van Wonen is er de nodige beweging qua beleid. Voor de uitvoering van het beleid uit deze visie reikt de nota Grondbeleid het instrumentarium aan. Bij grondbeleid gaat het daarbij vooral om het mogelijk maken of actief realiseren van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen bijv. woningbouw. Door in de grondmarkt te interveniëren kan de gemeente het bereiken van haar eigen doelstellingen veilig stellen. Daarmee is het grondbeleid geen doel op zich maar een middel om haar doelen te realiseren.

Dat kan de gemeente bijv. via het publiekrecht, zoals door middel van een exploitatieplan, maar ook via de privaatrechtelijke weg door het zelf aan- en verkopen van grond. Het grondbeleid is niet alleen een ondersteunend instrument voor het verwezenlijken van diverse ruimtelijke en sectorale beleidsdoelen. Soms neemt de gemeente de actieve rol op zich door middel van grondexploitaties, zodat ze zelf kan sturen om de gemeentelijke doelen te realiseren. Dan is het zaak om de financiële risico's beperkt te houden. De nota grondbeleid begint dus al met de keuze tussen een actieve of een passieve of faciliterende rol.

Omdat zowel de Omgevingsvisie nog niet gereed is en de doelstellingen op het terrein van het Grondbeleid nog niet helder zijn, is het van belang dit te volgen en daarbij aan te sluiten. Ook biedt de nieuwe Omgevingswet (beoogde inwerkingtreding per 1-1-2022) een gewijzigd instrumentarium daarvoor. Daar zal de gemeente rekening mee moeten houden als kader bij het formuleren van de thema's op het gebied van grondbeleid en ruimtelijke ontwikkeling. Maar ook het vastgoedbeleid zal daarbij een rol spelen.

Vooruitlopend op de vaststelling van dit beleid worden alvast beleidsuitgangspunten met betrekking tot de uitgifte van groen- en reststroken vastgelegd. Dit teneinde ook hier te komen een harmonisatie van werkwijzen en processen bij de afhandeling van verzoeken met betrekking tot de verkoop van gemeentegrond. Het betreft een collegebevoegdheid.

Beschouwing actuele stand van zaken grondexploitatiecomplexen

Het staat macro gezien vast dat de netto-inkomsten uit de bouwgrondexploitatie niet meer zo fors zijn. Als gevolg van de krimp en vergrijzing/ontgroening ligt er een gewijzigde vraag. Er is een grotere behoefte te bespeuren aan eenpersoonshuishoudens/kleine huishoudens en senioren- en levensloopbestendige woningen. De gemeente Beekdaelen wil daarop inspelen.

De ontwikkeling van bedrijventerreinen komt langzaam weer op gang. Het is niet eenvoudig om te kwantificeren wat de financiële consequenties voor de gemeenten zijn

Korte beschouwing actuele stand van zaken grondexploitaties

Revitalisering De Horsel

Op de zichtlocatie van bedrijventerrein De Horsel zijn nog gronden te koop. Gelet op de situering van de Buitenring met aansluitingen zal de begrenzing van deze bouwkvavels nog bekeken worden. Centrum Schimmert

De initiële ontwikkeling betrof het realiseren van 89 woningen met de daarbij behorende infrastructuur. In het college uitvoeringsprogramma 2019-2023 is een integrale, Beekdaelen brede aanscherping en verfijning van de woningmarktprogrammering c.q. transformatieopgave aangekondigd. Mede op basis hiervan dient te worden gekomen tot nadere beleidskeuzes en afspraken aangaande het te ontwikkelen woningaanbod. De ontwikkeling 'Centrum Schimmert' wordt, rekening houdend met eerder gemaakte afspraken, mede in dit verband gezien. Hierbij blijkt dat de woningbouw typologieën zoals opgenomen in het bestemmingsplan niet geheel aansluiten op de behoefte in de markt. Getracht wordt tot een gefaseerde afbouw te komen.

Centrum Schimmert IV

Het betreft hier de realisering van maximaal 10 woningen op basis van het vigerende bestemmingsplan. Er wordt gewerkt aan een Programma van Eisen om te komen tot een stedenbouwkundige uitwerking en uiteindelijk uitgifte van de bouw kavels.

Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

Tijdelijke woningen Amstenrade

Het doel van deze ontwikkeling is het bieden van een alternatief voor de nog steeds groeiende vraag naar goedkope huurwoningen onder starters en/of alleenstaanden eventueel met een kind. Deze doelgroep heeft moeite om een passende reguliere huur- of koopwoning te vinden. De gemeente heeft een grondpositie verworven in 2019 en gaat de ontwikkeling verder verkennen. In het college uitvoeringsprogramma 2019-2023 is een integrale, Beekdaelen brede aanscherping en verfijning van de woningmarktprogrammering c.q. transformatieopgave aangekondigd. Mede op basis hiervan dient te worden gekomen tot nadere beleidskeuzes en afspraken aangaande het te ontwikkelen woningaanbod. De ontwikkeling 'tijdelijke woningen Amstenrade' zal, rekening houdend met eerder gemaakte afspraken, mede in dit verband worden gezien.

Global Goals – Grondbeleid

Relatie Grondbeleid met Global Goals

GG11 Duurzame steden en gemeenschappen: Grondbeleid heeft een ondersteunende rol in het realiseren van deze GG. GG15 Leven op het land: Grondbeleid heeft een ondersteunende rol in het realiseren van deze GG.



4.7 Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoeringsparagraaf van deze begroting geeft inzicht in de beleidsvoornemens omtrent onze bedrijfsvoering, die gericht is op het adequaat uitvoeren van de programma's uit deze begroting en de continuïteit van de gemeentelijke organisatie. Hoe beter de gemeentelijke organisatie op orde is, des te beter de organisatie gesteld staat voor haar publieke taak.

Personeel en organisatie

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het proces van een intensivering van het verzuimbeleid en het optimaliseren van verzuimgerelateerde processen loopt in 2022 onverminderd door. Ook houden we voortdurend aandacht voor het Coronaproof kunnen werken op de kantoren. Vanwege de voortdurende Covid-19 pandemie en de op handen zijnde interne verbouwing en verhuizing vanwege de overgang van drie naar twee gemeentehuizen, zal een risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E), waarbij onderzocht wordt of we veilig en gezond kunnen werken, uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 uitgevoerd worden. In 2022 zetten we verder, in samenwerking met onze Arbodienst, op het gehele Arbobeleid en op het terugdringen van verzuim en het bevorderen van vitaliteit en werkplezier.

Informatisering & automatisering

In 2022 bouwen we verder aan onze informatiehuishouding. Sommige actiepunten nemen meerdere jaren in beslag. De belangrijkste actiepunten in 2022 zijn:

- Invoeren ICT-aanpassingen als gevolg van de Wet digitale overheid om ervoor te zorgen dat inwoners en ondernemers veilig en betrouwbaar kunnen inloggen en zaken kunnen doen met de overheid waarbij informatieveiligheid en privacybescherming steviger worden verankerd;
- Het toegankelijk en gebruiksvriendelijker maken van website en applicaties die onze inwoners uitnodigen om snel en makkelijk hun zaken te regelen met de gemeente (project Digoetankelijkheid);
- Optimaliseren van het informatie- en archiefbeheer (Archiefwet, Interbestuurlijk Toezicht) en realiseren van duurzame toegankelijkheid van digitale overheidsinformatie (meerjarentraject);
- Invoeren ICT-aanpassingen als gevolg van de Wet open overheid (Woo) en aansluiten op het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) om ervoor te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is;
- Verder invoeren van ICT-aanpassingen t.b.v. de Omgevingswet met de nieuwe applicaties voor Vergunningen, Toezicht, Handhaving en Ruimtelijke ordening inclusief aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet;
- Aanbesteden en implementeren van een applicatie voor het gewaarmerkt digitaal anonimiseren van digitale documenten die gedeeld/gepubliceerd dienen te worden;
- Aanbesteden en implementeren van de gemeentelijke website en enkele andere bedrijfsapplicaties waarvoor eveneens het contract expireert;

- Aansluiten op 'MijnOverheid'. Dit draagt bij aan het creëren van één overheid waarmee onze inwoners en ondernemers hun zaken kunnen regelen;
- Invoeren van MS365 (inclusief integratie van Outlook, Office, Teams, bestandsuitwisseling en samenwerking);
- ICT-aanpassingen voor het realiseren van een toekomstgerichte gemeentelijke informatiehuishouding volgens het landelijk programma Common Ground die de flexibiliteit biedt om beter en sneller aan te passen is op ontwikkelingen en die verbetering van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering mogelijk maakt;
- Moderniseren van bedrijfsapplicaties inclusief de verplichte maatregelen in het kader van o.a. de voornoemde wet- en regelgeving, en aanpassingen vanuit het landelijk programma Common Ground;
- Migratie Werk en Inkomen van de voormalige gemeente Onderbanken van ISD-BOL naar ISD-Kompas;
- Invoeren data gedreven werken (meerjarig traject).

Planning en control

Centrale doelstelling van alle activiteiten die in het kader van de planning en control cyclus worden uitgevoerd is het 'in control' raken, zijn en blijven van de organisatie. We zijn als gemeente in control als we een redelijke mate van zekerheid hebben over het bereiken van:

- De strategische ambities;
- De programmadoelen en effecten;
- Effectiviteit en efficiëntie in de bedrijfsprocessen;
- Betrouwbaarheid van de financiële informatievoorzorging;
- Naleving van relevante wet- en regelgeving.

Wat willen we uiteindelijk bereiken?

- Een planning en control waarin risicomanagement volledig is geïntegreerd.
- Een planning en control die invulling geeft aan de informatiebehoefte van zowel raad, college als lijnmanagement van de organisatie.
- Een planning en control die niet instrumenteel is maar primair ten dienste staat van de realisatie van de prestaties en de beoogde maatschappelijke effecten.

In het verlengde hiervan is in 2021 overgegaan naar de aanbesteding van een P&C module wat hierin ondersteunt. De implementatie van deze module vindt eind 2021 en begin 2022 binnen de gemeente Beekdaelen plaats. Het doel is de jaarrekening 2021 als eerste document in deze module te gaan opstellen.

Procesbeheersing

Wij achten het van belang dat de gemeente in control is. Concreet betekent dit dat de vooraf vastgestelde doelstellingen met betrekking tot werkprocessen, projecten of beleid tijdig en met de overeengekomen kwaliteit en inzet worden gerealiseerd.

Om als organisatie in control te zijn (en te blijven) worden de naar verwachting meest risicovolle processen inclusief de risico's in workshop verband beschreven. Ook worden beheersmaatregelen geïnventariseerd en geïmplementeerd die de kans op risico's verkleinen. Daarbij wordt niet alleen de financiële beheersing van de administratieve processen betrokken. Ook juridische, informatie- en privacy aspecten worden betrokken in dit traject. Op deze wijze krijgt elk van de vier 'control-disciplines' uit de gemeente aandacht, en wordt de integraliteit en de kwaliteit van de interne beheersing gemaximaliseerd. Tevens maakt deze werkwijze control efficiënter doordat dit grotendeels verschuift naar de voorfase van het proces, in plaats van dat dit achteraf plaatsvindt.

Rechtmatigheidsverantwoording

De gemeenteraad stelt, middels het controleprotocol, het normenkader voor de rechtmatigheidstoets vast. Tot en met boekjaar 2021 vindt de toets op rechtmatig handelen door het college door de accountant plaats en rapporteert deze middels zijn verslag van bevindingen hierover.

Naar verwachting wordt het college van burgemeester en wethouders vanaf boekjaar 2022 zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en toetst de accountant of de rechtmatigheidsverantwoording van het college een getrouw beeld van de werkelijkheid weergeeft. De rechtmatigheidsverantwoording stelt, nog meer dan voorheen, eisen aan onze interne beheersing. Daarom richten we ons in 2022 op:

- Een verdere uitrol van onze procesgerichte aanpak, die eind 2019 is gestart, met als doel de optimalisatie van de interne beheersing in de bedrijfsprocessen
- Een verdere doorontwikkeling van de 2e en 3e verdedigingslinie, zoals geschetst in onze visie op control, om het totale controlgebied, kwalitatief en kwantitatief, in onze organisatie te borgen.
- Regelmatig, in overleg met onze accountant, beoordelen of we op de juiste weg zijn en zo nodig bijsturen.

Informatiebeveiliging

Gemeenten beschikken over een schat aan (vertrouwelijke) informatie over zowel de inwoners als bedrijven, en hebben daarmee ook een grote verantwoordelijkheid om hun informatievoorziening te beschermen. Daar hoort uiteraard een passende beveiliging bij.

De afgelopen jaren is door de organisatie hard gewerkt om te groeien naar een voldoende niveau van informatiebeveiliging. Door risicomanagement toe te passen zijn we erin geslaagd om een balans te vinden tussen risico's, maatregelen, kosten en werkbaarheid. De resultaten van de jaarlijkse ENSIA-verantwoording bevestigen dat positieve beeld.

Maar we zijn er nog niet. De ontwikkelingen op het gebied van digitaal werken hebben geleid tot een toename van de kwetsbaarheid. Cybercriminaliteit is een fenomeen dat steeds grotere vormen aanneemt. Dit vereist dat er continue aandacht moet zijn voor de digitale weerbaarheid en de ontwikkelingen op ICT-gebied.

Ook in 2022 zal onze gemeente de ingeslagen weg blijven volgen door het iBewustzijn te blijven verhogen en alert te blijven op alle ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging.

Gegevensbescherming

Door de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) in 2018 zijn organisaties steeds bewuster geworden van het belang van gegevens-bescherming. De afgelopen jaren heeft de gemeente veel energie gestoken het borgen van de AVG in de organisatie, om de vertrouwelijke gegevens van burgers en bedrijven te beschermen en ook aantoonbaar te voldoen aan de privacywetgeving.

Net als in 2021 zal ook 2022 in het teken staan van het verder implementeren van de AVG en het continueren van bewustwording op het gebied van gegevensbescherming, o.a. door workshops, e-learning en actieve voorlichting.

Communicatie

Gemeentelijke communicatie (in het verlengde van overheidscommunicatie) maakt de verbinding tussen het gemeentebestuur, de gemeentelijke organisatie en de samenleving. Goede communicatie zorgt voor een sterke binding met de Beekdaelense bevolking en dat mensen kunnen beschikken over de juiste informatie en weten wat speelt in Beekdaelen. Als gemeente hebben we oog en oor voor onze inwoners, bedrijven en instellingen en zoeken actief het gesprek op over gemeentebrede thema's en maatschappelijk relevante onderwerpen.

Waar mogelijk doen we dit door zichtbaar te zijn in de samenleving, bijvoorbeeld tijdens informatiebijeenkomsten, maatschappelijke initiatieven of actief in gesprek te gaan met bijvoorbeeld bewoners(-initiatieven), buurtleden, maatschappelijke middenveld en ondernemers. Bij veel projecten en thema's werken we ook samen met ketenpartners en andere overheden, daarbij valt onder andere te denken aan (buur)gemeenten, Waterschap Limburg, Veiligheidsregio, Woningstichtingen of Provincie en dergelijke.

Als gemeente communiceren we op een open transparante manier. Communicatie naar en met de Beekdaelense gemeenschap is begrijpelijk, toegankelijk en eenduidig. We kiezen per thema en doelgroep een uitgebalanceerde middelenmix. Vragen en behoeften van onze inwoners zijn een relevant onderdeel in onze communicatie.

Als gemeente streven we ook het komende jaar naar verdergaande innovatie en digitalisering van onze communicatie en dienstverlening. Ontwikkelingen en behoeften uit de samenleving zijn hierbij een belangrijk gegeven, waar mogelijk sluiten we hierop aan. Dit doen we onder andere door het monitoren van al onze mediakanalen. We reageren niet alleen langs traditionele kanalen maar steeds meer ook digitaal. Als gemeente nemen we onze inwoners, ondernemers en instellingen mee in de besluitvormingsprocessen, projecten en wettelijke taken.

Communicatie met pers en media pakken we proactief op om de regie zo veel als mogelijk in eigen hand te houden.

4.8 Duurzaamheid

Algemeen

Steeds dringender blijkt dat de kwaliteit van onze leefomgeving onder druk staat. Dit heeft vooral te maken met de gevolgen van klimaatverandering. In Beekdaelen werken we aan een groene, toekomstbestendige gemeente waar mensen ook in de toekomst gezond en veilig kunnen wonen en werken. Beekdaelen ziet de transitie naar een klimaatvriendelijke gemeente als absolute kerntaak en daarom verdient dit onderwerp een aparte paragraaf in onze begroting.

In 2020 heeft de gemeenteraad unaniem de Duurzaamheidsvisie 'Beekdaelers samen aan zet!' vastgesteld. Deze visie kwam tot stand in samenwerking én samenspraak met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Zoals de titel van onze visie al aangeeft, is het realiseren van deze ambities niet alleen een gemeentelijke, maar met name een brede maatschappelijke opgave. Iedereen in Beekdaelen krijgt hier de komende tijd mee te maken en de consequenties zijn voor iedereen voelbaar.

In de visie staan de ambities van de raad op hoofdlijnen. Deze zijn:

1. De Beekdaelers centraal te stellen.
2. In 2040 energieneutraal te zijn.
3. Beekdaelen groen en klimaatbestendig te maken.
4. De grondstofkringlopen te sluiten.

In het Strategisch Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2025 zijn deze vier ambities doorvertaald naar 25 doelstellingen die recht doen aan het DNA van Beekdaelen. Beekdaelen is een landelijk gelegen, groene gemeente. We zetten in op kleinschaligheid en innovaties die recht doen aan onze identiteit.

Duurzaamheid loopt als rode draad door de hele gemeentelijke organisatie. Dat betekent dat iedereen in de organisatie vanuit haar of zijn taakveld bijdraagt aan een duurzaam Beekdaelen. Duurzaamheid stopt niet bij onze gemeentegrenzen. Afhankelijk van het onderwerp werken we in regioverband samen aan een duurzamer Beekdaelen. Met de regio Parkstad werken we bijvoorbeeld aan gebiedsgebonden opgaven en de Regionale Energiestrategie en in de regio Zuid-Limburg zijn we aan de slag met het NOVI-gebied.

Global Goals – Duurzaamheid

Het duurzaamheidsbeleid draagt met name bij aan de volgende goals:

GG 7: inwoners actief informeren over energie, werken aan de Regionale Energie Strategie en de Transitievisie Warmte, een plan maken om het gemeentelijke vastgoed energieneutraal te maken en duurzaamheidsleningen te verstrekken aan bedrijven en organisaties.

GG 12: Samen met de Duurzaamheidstafel en de Denktank Duurzaam Beekdaelen bevorderen van verantwoorde consumptie en productie.

GG 13: In Oirsbeek-Amstenrade en Schimmert realiseren we twee robuuste blauwe aders, we voeren andere projecten uit om wateroverlast tegen te gaan en water vast te houden, samen met inwoners voeren we risicodialogen over de aanpak van klimaatadaptatie.

De Beekdaeler staat centraal

In Beekdaelen vinden wij het belangrijk dat iedereen mee kan doen bij het halen van onze duurzaamheidsambities. Dat geldt vóór, tijdens én na de uitvoering. Dus of het nu gaat om meedenken over beleid, het organiseren van duurzaamheidsinitiatieven of het mee profiteren van projecten: Beekdaelers staan centraal op het gebied van duurzaamheid binnen onze gemeente. Door inwoners te stimuleren en te faciliteren willen we zo veel mogelijk impact creëren en innovatieve ideeën een kans geven.

Op dit moment organiseert Beekdaelen verschillende vormen van participatie om inwoners te betrekken bij de realisatie van onze ambities.

De Duurzaamheidstafel is een groep inwoners die beslist over subsidieaanvragen voor duurzaamheidsinitiatieven. Verschillende duurzaamheidsinitiatieven zijn al ondersteund door de Duurzaamheidstafel; denk aan activiteiten voor het oprichten van een energiecoöperatie of het organiseren van workshops voor scholieren.

De Denktank Duurzaam Beekdaelen is een groep inwoners die eens per kwartaal bijeenkomt om een advies te vormen over relevant beleid op het gebied van duurzaamheid. Zo heeft de Denktank eerder geadviseerd over de Regionale Energiestrategie, de Transitievisie Warmte, het Grondstoffenplan en over de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.

Via de Stimuleringslening Duurzaamheidsprojecten worden maatschappelijke organisaties en bedrijven gestimuleerd duurzame investeringen te doen. Zij kunnen een lening aangaan om CO₂ te verminderen, biodiversiteit te verbeteren of de bebouwde omgeving klimaatbestendiger te maken.

Tot slot stimuleren en faciliteren we inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven door verbindingen te leggen, te helpen bij vragen of door mee te denken. Op deze manier faciliteren wij onder andere de Beekdaelense energiecoöperatie ImpulZ.

Kortom: door op verschillende niveaus en op verschillende wijzen Beekdaelers centraal te stellen bij het thema duurzaamheid, willen we samen zo veel mogelijk impact creëren.

“Samen maken we Beekdaelen”.

In de looptijd van het Strategische uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2025 besteden we met name aandacht aan het invullen van onze faciliterende rol. Zo gaat Beekdaelen actief aan de slag met het betrekken van onze inwoners bij het maken van belangrijke keuzes. Vraagstukken zoals waar gaan we grootschalige energie opwekken en hoe halen we Beekdaelen van het aardgas af lenen zich hier heel goed voor. Ook besteden we meer aandacht aan het faciliteren en etaleren van goede initiatieven van onze inwoners. Dit doen we door het oprichten van diverse platforms.

Acties in 2022:

- Opstellen van een communicatiekalender Duurzaamheid
- Uitbreiden van de informatievoorziening op ons Digitaal energieloket
- Promoten van de WoonWijzerWinkel
- Adviezen vragen aan de Denktank Duurzaam Beekdaelen
- Beslissingen vragen aan de Duurzaamheidstafel
- Ondersteunen van de Beekdaelense energiecoöperatie ImpulZ
- Verstrekken Duurzaamheidsleningen aan bedrijven en maatschappelijke organisaties

Energietransitie

Het streven is dat Beekdaelen in 2040 energieneutraal is. Dit betekent dat we de energie die we met zijn alleen in Beekdaelen gebruiken ook een duurzame manier opwekken binnen de gemeente. In ons energiebeleid hanteren we de principes van “Trias Energetica”. Dit houdt in dat we in zetten op het zoveel als mogelijk besparen van energie. Wat we niet gebruiken hoeven we ook niet op te wekken. Het restant energieverbruik wekken we duurzaam op en hierin ligt voor ons een grote uitdaging. Ons landschap heeft maar een beperkte draagkracht voor grootschalige energieopwekking.

Energiebesparing en lokale opwek:

Uit het “Energieprofiel van Beekdaelen (PALET 2.0)” blijkt dat we jaarlijks 2.770 TJ aan energie verbruiken. Ons energieverbruik willen we graag reduceren. In 2040 willen wij ons energieverbruik terugbrengen naar 1.849 TJ. Dit is een energiereductie van 33%, 1,65% per jaar. Een deel van deze doelstelling wordt ingevuld door landelijke ontwikkelingen en innovaties. In Beekdaelen gaan we samen met diverse actoren programmatisch aan de slag om deze doelstelling te realiseren onder de vlag van Parkstad Limburg Energietransitie (PALET).

Acties in 2022:

- Continueren van het Zonnepanelenproject Parkstad
- Uitwerken Uitvoeringsprogramma verduurzamen gemeentelijk vastgoed
- Openbare verlichting voorzien van LED armaturen

Grootschalige energieopwekking

Nederland moet in 2030 35TWh aan duurzame energie opwekken op het land. Om daar invulling aan te geven, worden er regionale afspraken gemaakt, deze afspraken leggen we vast in een Regionale Energie Strategie (RES). Beekdaelen is onderdeel van de RES-regio Parkstad. In de RES 1.0 zijn een aantal locaties (zoekgebieden) aangemerkt die potentie hebben voor grootschalige energieopwekking. De komende tijd wordt de potentie, richting RES 2.0, verder verkend. Ook wordt er naar andere locaties gezocht, de zonneladder van de provincie is daarin leidend. Parallel hieraan wordt er gewerkt aan een Omgevingsprogramma Energiek Landschap. In dit document wordt beschreven hoe Beekdaelen initiatieven inzake energieopwekking gaat toetsen.

Acties in 2022:

- Uitwerken haalbaarheid zoekgebieden RES 1.0
- Opstellen Landschappelijk verdiepingsonderzoek Zon en Wind
- Opstellen Omgevingsprogramma Energiek Landschap
- Opstellen Regionale Energiestrategie 2.0

Beekdaelen van het gas af

Nederland is in 2050 van het aardgas af, zo ook Beekdaelen. In de Transitievisie Warmte (TVW) wordt een eerste technische analyse gegeven van wijken die –vanuit technisch oogpunt– kansrijk zijn om voor 2030 van het aardgas te gaan. Deze TVW wordt om de vijf jaar herijkt. Na vaststelling van de TVW 1.0 vindt er een verdere (technische en maatschappelijke) verdieping plaats, waarna wordt overgegaan op een Wijkuitvoeringsplannen (WUP). In het WUP wordt het concreet; we gaan dan met alle betrokken partijen kijken wat haalbaar en wenselijk is in de desbetreffende wijk. Gezien de stappen om te komen tot een WUP, kan het nog een paar jaar duren voordat daadwerkelijk wordt gestart met een WUP. De eerste TVW wordt eind 2021 ter besluitvorming aangeboden.



BEEKDAELEN

Acties in 2022:

- Opstellen van de Transitievisie Warmte Beekdaelen
- Uitwerken aanpak Wijkuitvoeringsplannen

Klimaatadaptatie

Ondanks alle inspanningen om de uitstoot van broeikasgassen te beperken, is klimaatverandering al niet meer te stoppen en merkbaar. Beekdaelen gaat zich voorbereiden op extremere weersomstandigheden, zoals zware regenval en periodes met langdurige droogte en hoge temperaturen. Het voorkomen en het beperken van de overlast staat voorop. Gelukkig zijn we als groene gemeente al wat weerbaarder voor de gevolgen van klimaatverandering. Die weerbaarheid willen we behouden en vergroten. Dat doen we vooral door in te zetten op het versterken van natuurwaarden. Een gezonde bodem is in staat veel water op te nemen en vast te houden.

Verbetering bodemvitaliteit

In 2020-2021 is door de HAS een onderzoek gestart naar de toepassing van Bokashi in de landbouw in Beekdaelen. De eerste studieopdracht is afgerond en een lokale afvalverwerker heeft een vergunning gekregen voor de productie van Bokashi op basis van een pilot. In 2022 zal afhankelijk van de onderzoeksresultaten uit de 2^e studieopdracht verdere invulling worden gegeven aan de toepassing van Bokashi. Naast de toepassing in de landbouw wordt Bokashi ook bij de nieuwaanleg en renovatie van perken toegepast als bodemafdekking en bodemverbetering.

Beekdaelen gaat voor robuuste watersystemen

De afgelopen jaren nemen de extremen in het weer toe. De verwachting is dat dit de komende jaren nog verder zal toenemen. We moeten rekening houden met extreme neerslag, toename van warme dagen en langdurige droge perioden. Willen we droge voeten en een leefbare omgeving behouden dan zullen we aanpassingen moeten doorvoeren aan het watersysteem, de waterketen, de omgeving, maar ook veranderingen moeten accepteren. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geeft Beekdaelen aan welke inspanningen voor de komende periode nodig zijn om het water op de juiste plek te krijgen.

Acties in 2022:

- Opstellen Klimaatadaptatieplan
- Uitvoeren stresstesten en risicodialoog (wateroverlast)
- Uitvoeren projecten uit het Gemeentelijk Riolerings Plan

Circulaire economie

In de circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Samen met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners, kennisinstellingen en andere overheden werkt Beekdaelen aan een duurzame economie voor de toekomst. Wij kunnen niet alles proactief oppakken en we hebben niet overal grip op. Wij maken de keuze om actief aan de slag te gaan met het optimaliseren van de afvalketen, de landbouwketen en de voedselketen. Op deze gebieden stimuleren wij initiatieven en jagen we innovatie aan. Voor overige onderwerpen haakt de gemeente aan bij landelijke ontwikkelen en koppelkansen in de regio.

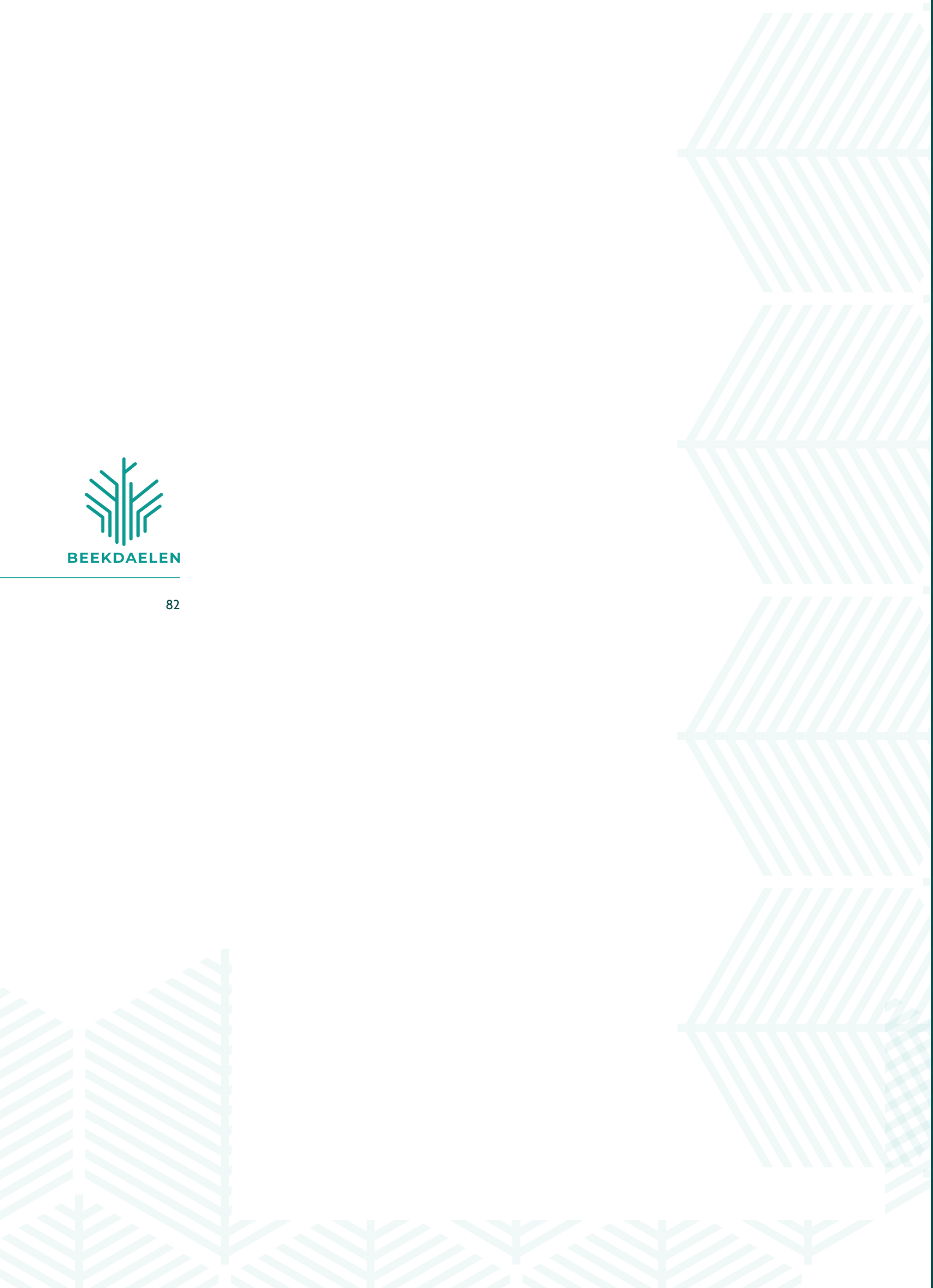
Van afval naar grondstoffen

Grondstoffen worden schaarser, de prijzen stijgen en afval belandt (deels) in ons milieu. Beekdaelen zet zich in om de beschikbare grondstoffen zo lang mogelijk in de keten houden en om reststromen zo hoogwaardig mogelijk hergebruiken. Samen met RD4 stellen we haalbare doelstellingen op. Deze brengen we samen in het Grondstoffenplan. Dit plan gaat, in navolging van het eerdere Afvalbeheersplan, nog meer in op het verkrijgen van herbruikbare afvalstromen. Daarom is het woord afval vervangen door grondstoffen.

Acties in 2022:

- Vaststellen Grondstoffenplan

**BEEKDAELEN**





BEEKDAELEN

PROGRAMMABEGROTING

2022

BIJLAGEN

Bijlage 1

Overzicht baten en lasten cf. BBV



1

Overzicht baten en lasten cf BBV (bedragen x € 1.000)						
Dienstjaar	2022			2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	330	-4.748	-4.419	348	-4.716	-4.368
Veiligheid	56	-3.240	-3.185	56	-3.344	-3.288
Verkeer, vervoer en waterstaat	70	-4.627	-4.557	70	-4.620	-4.550
Economie en recreatie	251	-2.946	-2.696	251	-2.955	-2.704
Onderwijs, sport en cultuur	1.148	-7.700	-6.553	1.134	-7.603	-6.469
Sociaal domein en volksgezondheid	8.214	-43.149	-34.935	8.154	-42.491	-34.337
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	11.145	-12.235	-1.090	11.146	-11.956	-810
Subtotaal programma's	21.213	-78.646	-57.433	21.158	-77.684	-56.526
Lokale heffingen	7.583	-	7.583	7.583	-	7.583
Algemene uitkeringen	60.894	-	60.894	57.445	-	57.445
Dividend	993	-	993	993	-	993
Saldo financieringsfunctie	185	-437	-252	118	-334	-215
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-50	-50	-	-50	-50
Algemene dekkingsmiddelen	69.655	-487	69.168	66.139	-384	65.755
Geraamde kosten overhead	49	-15.433	-15.384	49	-12.184	-12.135
Vennootschapsbelasting	-	-10	-10	-	-10	-10
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	90.917	-94.576	-3.659	87.346	-90.261	-2.916
Bestuur en ondersteuning	11.709	-9.537	2.171	515	-2	513
Veiligheid	24	-3	21	24	-3	21
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.350	-806	544	1.307	-776	531
Economie en recreatie	288	-	288	275	-	275
Onderwijs, sport en cultuur	1.887	-15	1.872	1.629	-15	1.615
Sociaal domein en volksgezondheid	7	-1	7	7	-1	7
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	591	-356	236	33	-26	7
Resultaatbestemming	15.856	-10.718	5.138	3.790	-823	2.967
Bestuur en ondersteuning	81.743	-30.216	51.527	67.050	-17.296	49.754
Veiligheid	80	-3.244	-3.164	80	-3.347	-3.268
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.420	-5.433	-4.013	1.377	-5.396	-4.019
Economie en recreatie	539	-2.946	-2.407	526	-2.955	-2.429
Onderwijs, sport en cultuur	3.035	-7.715	-4.680	2.763	-7.618	-4.854
Sociaal domein en volksgezondheid	8.221	-43.150	-34.928	8.161	-42.492	-34.330
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	11.736	-12.591	-855	11.179	-11.982	-802
Geraamde resultaat	106.773	-105.294	1.479	91.136	-91.085	51

Overzicht baten en lasten cf BBV (bedragen x € 1.000)						
Dienstjaar	2024			2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	358	-4.828	-4.470	331	-4.854	-4.523
Veiligheid	56	-3.344	-3.288	56	-3.344	-3.288
Verkeer, vervoer en waterstaat	70	-4.620	-4.550	70	-4.622	-4.552
Economie en recreatie	251	-2.924	-2.673	251	-2.916	-2.666
Onderwijs, sport en cultuur	1.140	-7.499	-6.359	1.140	-7.317	-6.178
Sociaal domein en volksgezondheid	8.134	-42.210	-34.077	8.134	-41.687	-33.553
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	11.220	-12.015	-795	11.314	-12.091	-777
Subtotaal programma's	21.229	-77.440	-56.212	21.295	-76.831	-55.536
Lokale heffingen	7.583	-	7.583	7.583	-	7.583
Algemene uitkeringen	57.049	-	57.049	57.130	-	57.130
Dividend	993	-	993	993	-	993
Saldo financieringsfunctie	117	-260	-144	114	-202	-88
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-50	-50	-	-50	-50
Algemene dekkingsmiddelen	65.741	-310	65.431	65.820	-252	65.568
Geraamde kosten overhead	49	-11.930	-11.881	49	-11.800	-11.751
Vennootschapsbelasting	-	-10	-10	-	-10	-10
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	87.019	-89.690	-2.671	87.163	-88.893	-1.730
Bestuur en ondersteuning	432	-2	430	201	-2	199
Veiligheid	24	-3	21	24	-3	21
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.307	-776	531	1.307	-776	531
Economie en recreatie	274	-	274	272	-	272
Onderwijs, sport en cultuur	1.520	-15	1.505	1.423	-15	1.408
Sociaal domein en volksgezondheid	7	-1	7	7	-1	7
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	32	-26	7	29	-26	3
Resultaatbestemming	3.597	-823	2.774	3.263	-823	2.440
Bestuur en ondersteuning	66.581	-17.081	49.500	66.401	-16.918	49.482
Veiligheid	80	-3.347	-3.268	80	-3.347	-3.268
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.377	-5.396	-4.019	1.377	-5.398	-4.021
Economie en recreatie	525	-2.924	-2.399	523	-2.916	-2.393
Onderwijs, sport en cultuur	2.660	-7.514	-4.854	2.563	-7.332	-4.769
Sociaal domein en volksgezondheid	8.141	-42.211	-34.070	8.141	-41.688	-33.547
Volksgezondheid, RO en stedelijke vernieuwing	11.253	-12.041	-788	11.342	-12.117	-774
Geraamde resultaat	90.616	-90.513	103	90.427	-89.717	710

Bijlage 2

Staat van reserves en voorzieningen

	2022				2023			
	begin	bij	af	eind	begin	bij	af	eind
Algemene reserves:								
1. algemene reserve	4.325.000	3.900.000	0	8.225.000	8.225.000	0	0	8.225.000
2. reserve herindeling	439.848	0	244.271	195.577	195.577	0	20.715	174.862
3. reserve nog te bestemmen	13.166.091	1.714.141	8.227.774	6.652.458	6.652.458	47.186	0	6.699.644
totaal algemene reserves	17.930.939	5.614.141	8.472.045	15.073.035	15.073.035	47.186	20.715	15.099.506
	2022				2023			
	begin	bij	af	eind	begin	bij	af	eind
Bestemmingsreserves:								
4. bruteringsreserve	51.168.754	0	2.561.770	48.606.984	48.606.984	0	2.546.581	46.060.403
5. reserve masterplan Schinveld	772.455	0	0	772.455	772.455	0	0	772.455
6. reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren	1.748.938	0	293.755	1.455.183	1.455.183	0	218.728	1.236.455
7. reserve organisatieontwikkeling	436.238	0	0	436.238	436.238	0	0	436.238
8. reserves in afwachting van harmonisatie van beleid	2.096.408	776.000	776.000	2.096.408	2.096.408	776.000	776.000	2.096.408
9. nog in te zetten reserves mjb 2019-2022	641.095	0	144.975	496.120	496.120	0	0	496.120
10. reserve landschapsfonds	208.146	0	0	208.146	208.146	0	0	208.146
11. reserve noodfonds corona	466.630	0	0	466.630	466.630	0	0	466.630
12. geclaimde reserve	2.878.187	4.327.774	3.592.536	3.613.425	3.613.425	0	214.105	3.399.320
13. reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen	243.643	0	15.000	228.643	228.643	0	15.000	213.643
totaal bestemmingsreserves	60.660.494	5.103.774	7.384.036	58.380.232	58.380.232	776.000	3.770.414	55.385.818
totaal reserves	78.591.433	10.717.915	15.856.081	73.453.267	73.453.267	823.186	3.791.129	70.485.324

	2024				2025			
	begin	bij	af	eind	begin	bij	af	eind
Algemene reserves:								
1. algemene reserve	8.225.000	0	0	8.225.000	8.225.000	0	0	8.225.000
2. reserve herindeling	174.862	0	14.804	160.058	160.058	0	0	160.058
3. reserve nog te bestemmen	6.699.644	47.186	0	6.746.830	6.746.830	47.186	0	6.794.016
totaal algemene reserves	15.099.506	47.186	14.804	15.131.888	15.131.888	47.186	0	15.179.074
Bestemmingsreserves:								
4. bruteringsreserve	46.060.403	0	2.432.673	43.627.730	43.627.730	0	2.332.462	41.295.268
5. reserve masterplan Schinveld	772.455	0	0	772.455	772.455	0	0	772.455
6. reserve niet bestede middelen voorgaande dienstjaren	1.236.455	0	218.728	1.017.727	1.017.727	0	0	1.017.727
7. reserve organisatieontwikkeling	436.238	0	0	436.238	436.238	0	0	436.238
8. reserves in afwachting van harmonisatie van beleid	2.096.408	776.000	776.000	2.096.408	2.096.408	776.000	776.000	2.096.408
9. nog in te zetten reserves mjb 2019 -2022	496.120	0	0	496.120	496.120	0	0	496.120
10. reserve landschapsfonds	208.146	0	0	208.146	208.146	0	0	208.146
11. reserve noodfonds corona	466.630	0	0	466.630	466.630	0	0	466.630
12. gedclaimde reserve	3.399.320	0	140.803	3.258.517	3.258.517	0	140.803	3.117.714
13. reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen	213.643	0	15.000	198.643	198.643	0	15.000	183.643
totaal bestemmingsreserves	55.385.818	776.000	3.583.204	52.578.614	52.578.614	776.000	3.264.265	50.090.349
totaal reserves	70.485.324	823.186	3.598.008	67.710.502	67.710.502	823.186	3.264.265	65.269.423

	2022				2023			
	begin	bij	af	eind	begin	bij	af	eind
voorzieningen								
voorziening pensioenen								
1. wethouders	1.563.856	0	0	1.563.856	1.563.856	0	0	1.563.856
2. voorziening openbare verlichting	0	0	0	0	0	0	0	0
voorziening onderhoud								
3. gebouwen MOP	2.001.927	878.000	603.913	2.276.014	2.276.014	878.000	777.320	2.376.694
voorziening onderhoud								
4. gebouwen niet in MOP	234.969	0	200.000	34.969	34.969	0	0	34.969
5. voorziening riolen	6.022.170	0	317.642	5.704.528	5.704.528	0	256.618	5.447.910
6. voorziening wegen	2.719.148	1.758.109	1.471.781	3.005.476	3.005.476	1.758.109	1.471.781	3.291.804
7. voorziening civiele kunstwerken	-20.463	6.000	6.000	-20.463	-20.463	6.000	6.000	-20.463
8. voorziening Vixia	111.913			111.913	111.913			111.913
9. voorziening asbestsanering	63.800	0	0	63.800	63.800	0	0	63.800
10. oninbare debiteuren	191.606	83.326	0	274.932	274.932	83.326	0	358.258
totaal voorzieningen	12.888.926	2.725.435	2.599.336	13.015.025	13.015.025	2.725.435	2.511.719	13.228.741

voorzieningen
voorziening pensioenen
1. wethouders
2. voorziening openbare verlichting
voorziening onderhoud
3. gebouwen MOP
voorziening onderhoud
4. gebouwen niet in MOP
5. voorziening riolen
6. voorziening wegen
7. voorziening civiele kunstwerken
8. voorziening Vixia
9. voorziening asbestsanering
10. oninbare debiteuren
totaal voorzieningen

2024				
begin	bij	af	eind	
1.563.856	0	0	1.563.856	
0	0	0	0	
2.376.694	878.000	1.068.316	2.186.378	
34.969	0	0	34.969	
5.447.910	0	198.070	5.249.840	
3.291.804	1.758.109	1.471.781	3.578.132	
-20.463	6.000	6.000	-20.463	
111.913			111.913	
63.800	0	0	63.800	
358.258	83.326	0	441.584	
13.228.741	2.725.435	2.744.167	13.210.009	

2025				
begin	bij	af	eind	
1.563.856	0	0	1.563.856	
0	0	0	0	
2.186.378	878.000	1.753.884	1.310.494	
34.969	0	0	34.969	
5.249.840	0	138.664	5.111.176	
3.578.132	1.758.109	1.471.781	3.864.460	
-20.463	6.000	6.000	-20.463	
111.913			111.913	
63.800	0	0	63.800	
441.584	83.326	0	524.910	
13.210.009	2.725.435	3.370.329	12.565.115	

Bijlage 3

Stand van zaken fusiebudget herindeling

Baten

1 Frictiekostenvergoeding rijk conform kadernota 2021	10.418.468
1A Actualisering frictiekostenvergoeding rijk obv septembercirculaire 2020	12.873
1C Actualisering rekening 2020	4.813
2 Bijdrage provincie Limburg	250.000
A Subtotaal	10.686.154

via algemene reserve

		Realisatie	Claims	Restant gevoteerd
3 Voorbereidingskosten krediet I	1.000.000	1.000.000	0	0
4 Voorbereidingskosten krediet II	2.115.000	2.115.000	0	0
5 Krediet personele fricties	1.200.000	1.200.000	0	0
6 Aanvullend krediet personele fricties (deels verschoven naar reserve herind)	4.798	4.798	0	0
7 ICT	556.300	533.831	0	22.469
8 Herinrichting raadszaal Nuth	94.350	99.231	0	-4.881
9 Voorbereidingskrediet III (€ 60.000 naar pilot bodemvitaliteit)	786.000	475.129	310.871	0
10 Pilot bodemvitaliteit (beleidsontwikkelingen 2021)	60.000	14.925	45.075	0

via reserve herindeling

11 Aanvullend krediet personele fricties (vrn Onderbanken)	145.202	0	145.202	0
12 Begroting 2019: Werkkrediet sociaal statuut	1.000.000	1.000.000	0	0
13 Harmonisatie van beleid (kadernota 2020)	750.000	647.936	102.064	0
14 Begroting 2020: Werkkrediet sociaal statuut	600.000	552.054	47.946	0
15 Begroting 2020: doorontwikkeling/ zelfsturing	200.000	85.515	114.485	0
16 Tweede burap 2019: implementatie harmonisatie afval	45.000	45.000	0	0
17 Tweede burap 2019: aanschaf komborden	100.000	100.000	0	0
18 Raadsvergadering 10 maart 2020: leerplicht/ RMC	96.000	40.000	56.000	0
19 Eerste burap 2020: Frictiekosten personeel	443.265	443.265	0	0
20 Kadernota 2021: Harmonisatiebudget	875.000	768.055	106.945	0
21 kadernota 2021: sociaal statuut (correctie in begroting 2021)	300.000	0	300.000	0
22 begroting 2021: extra medewerker RWM	60.500	0	60.500	0
23 begroting 2021: lagere huurinkomsten sportaccommodaties	94.681	0	94.681	0

B Subtotaal lasten	10.526.096	9.124.739	1.383.769	17.588
--------------------	------------	-----------	-----------	--------

4/- B Restant fusiemiddelen

160.058



Bijlage 4

Specificatie algemene uitkering gemeentefonds

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
1c Waarde niet-woningen eigenaren	-451.586,50	-451.586,50	-451.586,50	-451.586,50
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	-319.768,03	-319.768,03	-319.768,03	-319.768,03
1a Waarde woningen eigenaren	-2.941.009,39	-2.941.009,39	-2.941.009,39	-2.941.009,39
Subtotaal	-3.712.363,93	-3.712.363,93	-3.712.363,93	-3.712.363,93
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
1e OZB waarde niet-woningen	92.646,69	92.646,69	92.646,69	92.646,69
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	897.354,81	897.354,81	897.354,81	897.354,81
3a Eén-ouder-huishoudens	1.164.720,06	875.421,78	875.490,00	875.490,00
2 Inwoners	5.827.641,60	5.832.332,00	5.834.136,00	5.835.940,00
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	957.828,68	958.876,32	958.304,88	957.733,44
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	85.988,95	85.988,95	85.988,95	85.988,95
7 Lage inkomens	149.792,28	149.792,28	149.792,28	149.792,28
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	2.229.550,96	2.207.217,05	2.205.041,26	2.203.057,44
12 Minderheden	210.424,50	210.424,50	210.424,50	210.424,50
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	235.544,40	235.544,40	235.544,40	235.544,40
3b Huishoudens	1.529.018,73	1.529.018,73	1.529.018,73	1.529.018,73
3c Eenpersoonshuishoudens	254.363,62	250.418,11	249.979,72	249.590,04
8b Loonkostensubsidie	68.500,25	68.500,25	68.500,25	68.500,25
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	4.988.010,44	3.932.757,23	3.933.044,28	3.933.044,28
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	190.031,28	130.534,48	130.546,39	130.546,39
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	-1.796.397,52	-1.233.932,71	-1.234.043,15	-1.234.043,15
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	-1.446.248,87	-994.537,89	-995.844,42	-996.650,60
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	784.180,23	538.648,48	538.701,92	538.701,92
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	593.255,46	407.501,22	407.540,49	407.540,49
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	105.640,72	73.281,82	74.238,00	75.800,59
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	227.616,38	158.789,11	161.639,30	165.630,22
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	3.105.618,84	2.276.038,26	2.275.159,32	2.274.141,60
11c-2 Wajong (wajongeren)	392.522,35	397.526,60	399.562,79	399.840,53
3i-2 Medicijngebruik met drempel	2.777.320,39	2.802.897,83	2.814.597,03	2.826.263,05
8e Re-integratie klassiek	357.976,50	325.507,53	325.367,21	325.367,21
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	111.840,74	112.030,94	112.231,55	112.384,34
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	985,15	985,15	985,15	985,15
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	197,22	197,22	197,22	197,22



BEEKDAELEN

3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	14.658,56	14.649,60	14.649,60	14.649,60
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	64.490,58	64.451,10	64.451,10	64.451,10
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	54.578,34	54.544,95	54.544,95	54.544,95
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	76.325,07	76.271,54	76.271,54	76.271,54
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	216.694,97	216.547,09	216.547,09	216.547,09
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	119.021,45	118.940,45	118.940,45	118.940,45
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	162.402,97	162.149,07	163.223,84	165.253,25
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	499.870,41	530.538,63	554.510,17	574.584,78
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	262.564,12	269.231,38	279.004,26	289.117,82
3j Bedden	11.582,95	11.582,95	11.582,95	11.582,95
13 Klantenpotentieel lokaal	1.190.020,00	1.191.054,80	1.190.537,40	1.190.020,00
14 Klantenpotentieel regionaal	120.640,80	118.686,90	118.686,90	118.686,90
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	-116.762,80	-80.204,30	-80.212,55	-80.212,55
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	-176.572,15	-121.286,79	-121.298,98	-121.298,98
38 Bedrijfsvestigingen	272.137,20	272.137,20	272.137,20	272.137,20
29 Historische woningen in bewoonde oorden 1930	16.291,41	16.291,41	16.291,41	16.291,41
31a ISV (a) stadsvernieuwing	5.925,91	5.925,91	5.925,91	5.925,91
31b ISV (b) herstructurering	1.941,78	1.941,78	1.941,78	1.941,78
36 Kernen	108.937,08	108.937,08	108.937,08	108.937,08
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	178.539,60	178.539,60	178.539,60	178.539,60
36a Kernen met 500 of meer adressen	421.633,45	421.801,73	421.701,77	421.612,17
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	5.637,32	5.637,32	5.637,32	5.637,32
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	12.868,27	12.868,27	12.868,27	12.868,27
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	496.005,80	494.149,37	494.402,52	494.655,67
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	57.951,14	57.951,14	57.951,14	57.951,14
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	753.835,56	753.835,56	753.835,56	753.835,56
21 Oppervlakte bebouwing	165.331,97	165.331,97	165.331,97	165.331,97
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	73.031,06	73.031,06	73.031,06	73.031,06
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	557.530,24	557.530,24	557.530,24	557.530,24
19 Oppervlakte binnenwater	684	684	684	684
16 Oppervlakte land	321.619,17	321.619,17	321.619,17	321.619,17
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	210.575,59	210.575,59	210.575,59	210.575,59
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	960.724,72	960.724,72	960.724,72	960.724,72
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	855.455,97	855.455,97	855.455,97	855.455,97
39 Vast bedrag	296.566,18	301.748,93	306.881,33	311.919,36
Subtotaal	32.368.663,52	30.725.636,52	30.779.587,87	30.831.174,85
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Jaren	2022	2023	2024	2025
Uitkeringsfactor	1,754	1,73	1,724	1,736
Subtotaal (B x C (=uf))	56.774.635,81	53.155.351,18	53.064.009,49	53.522.919,54

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
45 Herindeling	1.666.955,00	0	0	0
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	5.335,00	5.335,00	5.335,00	5.335,00
Subtotaal	1.672.290,00	5.335,00	5.335,00	5.335,00
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
71 Brede impuls combinatiefuncties/ buurtspoorcoaches (DU)	134.250,00	134.250,00	134.250,00	134.250,00
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	43.292,00	43.292,00	43.292,00	43.292,00
103 Gezond in de stad (DU)	36.027,00	0	0	0
183 Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	0	0	0	0
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	56.190,00	56.190,00	56.190,00	56.190,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	118.821,00	118.821,00	118.821,00	118.821,00
266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	0	0	0	0
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	61.935,00	61.935,00	61.935,00	61.935,00
383 Inburgering (IU)	123.281,00	123.228,00	118.960,00	114.208,00
385 Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
387 Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivm Covid-19 (DU) (compensatie Covid-19)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	8.000,00	8.000,00	8.000,00	n.v.t.
395 Cultuurmiddelen (DU) (compensatie Covid-19)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
397 Jeugd aan zet (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
403 Heroriëntatie zelfstandigen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	581.796,00	545.716,00	541.448,00	528.696,00
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
260 Participatie (IU)	4.774.382,00	4.672.149,00	4.494.106,00	4.272.980,00
261 Voogdij/18+ (IU)	648.582,00	648.582,00	648.582,00	648.582,00
Subtotaal	5.422.964,00	5.320.731,00	5.142.688,00	4.921.562,00
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker				
Aanvullingen v/d gebruiker	2022	2023	2024	2025
Gemeenteposten:				
BCF, onderschrijding plafond	155.000,00	155.000,00	155.000,00	155.000,00
Stelpost nog te ontvangen rijksmiddelen Jeugd m.i.v. 2023	0	1.975.000,00	1.853.000,00	1.709.000,00
Subtotaal	155.000,00	2.130.000,00	2.008.000,00	1.864.000,00
Totaal	60.894.321,88	57.444.769,25	57.049.116,56	57.130.148,61

Bijlage 5

Toelichting op Verbonden Partijen

Gemeenschappelijke Regelingen

Naam	WOZL
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en Beekdaelen.
Doel	WOZL heeft tot doel om te voorzien in en het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor ingezetenen die uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid is staat zijn. Verder heeft de GR tot doel uitvoering geven aan de door de deelnemende gemeenten opgedragen werkzaamheden in het kader van de Participatiewet.
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid zowel lid van het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 3.839.000 (incl. doorbet. Rijkssubsidie WSW).
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 216.000 respectievelijk € 1.199.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 12.684.000 respectievelijk € 9.611.000
Ontwikkelingen	Er worden vervolgstappen gezet om de organisatie en bedrijfsvoering verder te optimaliseren.

Naam	WSP Parkstad
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal en Beekdaelen.
Doel	Het WSP Parkstad zorgt voor de eenduidige, integrale en professionele aanpak van werkgeversdienstverlening met uniformiteit en bundeling van krachten in Parkstad. Het WSP Parkstad ontwikkelt gezamenlijke expertise in de werkgeversbenadering, biedt werkgeversarrangementen en zorgt voor uitstroom naar werk van cliënten WSW en Participatiewet.
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid zowel lid van het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 417.000
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 1.508.000 respectievelijk € 2.777.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 3.731.000 respectievelijk € 1.748.000
Ontwikkelingen	De resultaten van de uitstroom blijven voorsnag achter ten opzichte van de prognoses.

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Doel	De gemeenschappelijke regeling is verantwoordelijk voor de professionalisering, efficiency, uniformering en bestuurlijk geconcentreerde aansturing van alle diensten betrokken bij incident- en rampenbestrijding in de regio. De Veiligheidsregio bestaat uit de volgende onderdelen: - Brandweer - GHOR - MCC - Bevolkingszorg - Burgernet - Programmabureau
Bestuurlijk belang	De Burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 2.327.000
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 7.616.000 respectievelijk € 8.448.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 43.414.000 respectievelijk € 44.856.000

Ontwikkelingen	De VRZL is een hulpverleningsorganisatie én netwerkorganisatie in één. De organisatie is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Samen met de partners op het terrein van openbare orde en veiligheid worden risico's in kaart gebracht en voorbereidingen op maat getroffen, adviezen gegeven om onveiligheid te voorkomen, worden branden, incidenten en crises bestreden als ze zich toch voordoen, wordt ingezet om leed en schade zo veel mogelijk te beperken en verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. Het motto daarbij is: 'Samen Veilig'. Samen met de gemeenten en de crisispartners staat er een krachtige crisisorganisatie, kan er snel hulp geboden worden en beschikt men over voldoende slagkracht.
----------------	---

Naam	GGD Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Doel	De GGD Zuid Limburg heeft als doelstelling het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 1.765.000.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 2.041.000 respectievelijk € 2.330.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 29.264.000 respectievelijk € 49.184.000
Ontwikkelingen	In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het onze ambitie is om de achterstand ten opzichte van de rest van het land binnen tien jaar met 25 procent in te lopen en zo daadwerkelijk een Trendbreuk te realiseren. Om de trend daadwerkelijk te kunnen breken, is een aantal fundamentele keuzes gemaakt die tot een nieuwe aanpak moeten leiden, zoals: commitment om meerjarig werk te maken van de Trendbreuk, het smeden van allianties op zowel provinciaal- als rijksoverheidsniveau en focus en massa maken. De focus wordt gelegd op de periode vanaf de kindertijd en zwangerschap tot en met de periode waarin mensen jong volwassen zijn. De Trendbreuk is breder dan de focus op deze cyclus, want op andere beleidsterreinen liggen eveneens kansen om de gezondheidsachterstand in te lopen. De GGD is een belangrijke partner in de realisatie van het gezondheidsbeleid.



BEEKDAELEN

12

Naam	ISD-Kompas
Vestigingsplaats	Nuth
Betrokkenen	De gemeenten Voerendaal, Simpelveld en Beekdaelen
Doel	De kerntaak is de uitvoering onder te verdelen naar de 3 beleidsproducten Werk, Inkomen en Zorg.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en twee gemeenteraadsleden. In het Dagelijks Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 10.221.000 (incl. doorbetaling rijksmiddelen Participatiewet).
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 200.000 respectievelijk € 200.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 1.246.000 respectievelijk € 3.510.000
Ontwikkelingen	In de raadvergadering van 17 december 2019 is besloten voor voortzetting/uitbreiding van deelname in GR Kompas en uittreding uit GR ISD-BOL per 1 januari 2022. Per 1 januari 2021 is sociale zaken van voormalig Schinnen ondergebracht bij ISD-Kompas.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Geleen
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten behalve de gemeente Genneep.
Doel	GR Omnibuzz draagt zorg voor het individueel en collectief vervoer voor inwoners van de gemeente met een beperking in het kader van de Wmo (regiotaxi, doelgroepenvervoer).
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 730.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 957.000 respectievelijk € 4.072.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 2.479.000 respectievelijk € 4.517.000

Ontwikkelingen	Omnibuzz is bezig met het doorontwikkelen van een klantportaal om niet alleen de klant meer gemak te verschaffen maar ook efficiënter te kunnen werken. In 2019 is het vervoer nieuw aanbesteed voor een periode van acht jaar hetgeen vervoerders en medewerkers meer zekerheid verschaft.
----------------	---

Naam	RUD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg en de Provincie Limburg.
Doel	GR RUD behartigt de belangen van de deelnemers ter zake van de uitvoering van taken van vergunningverlening en het toezicht op de handhaving van het omgevingsrecht.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de provincie door een gedeputeerde.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 543.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 1.153.000 respectievelijk € 1.499.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 2.856.000 respectievelijk € 2.332.000
Ontwikkelingen	Binnen de reguliere werkzaamheden zijn o.a. asbest(sanering), informatieplicht bedrijven omtrent energiebesparing, Omgevingswet en PFAS-problematiek belangrijke aandachtspunten voor de RUD. Risicovolle bedrijven krijgen extra aandacht en afvalverwerkers (PMD opslagproblematiek).

Naam	BsGW
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert, het Waterschap Peel en Maasvallei en het Waterschap Roer en Overmaas.
Doel	De BsGW is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. BsGW staat, net als alle andere belastingorganen, voor wat betreft de uitvoering van de WOZ onder toezicht van de (landelijke) Waarderingskamer.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de waterschappen door een DB-lid.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 478.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 605.000 respectievelijk - € 889.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 6.753.000 respectievelijk € 2.754.000
Ontwikkelingen	De hoge proceskosten ("no cure no pay" bureaus) zijn de voornaamste veroorzaker van negatieve resultaten voor BsGW. Gezocht wordt naar mogelijkheden om deze kosten zo veel mogelijk te beperken. De BsGW is samen met Het Gegevenshuis aan de slag om het bepalen van de woz-waarden op gebruiksoppervlakte in goede banen te leiden.

Naam	Het Gegevenshuis
Vestigingsplaats	Landgraaf
Betrokkenen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.
Doel	GR Het Gegevenshuis heeft tot doel het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (basis-) registraties en geometrie teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het stelsel van basisregistraties, daarmee samenhangend beeldmateriaal en raadpleegsysteem.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 446.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 342.000 respectievelijk € 183.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 2.441.000 respectievelijk € 2.049.000
Ontwikkelingen	In 2020 werd gewerkt aan een professioneler bedrijfsvoering waardoor meer aandacht besteed kon worden aan de administratieve organisatie en interne controle, privacy, archief en informatiemanagement.

Naam	Reinigingsdiensten Rd4
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal en Beekdaelen.
Doel	Het uitvoeren van alle activiteiten die te maken hebben met de verwijdering van huishoudelijke afvalstromen (basispakket) en het uitvoeren van alle overige dienstverlening zoals bijvoorbeeld straatreiniging, gladheidbestrijding etc. (pluspakket).
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 2.117.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 2.134.000 respectievelijk € 3.040.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 38.193.000 respectievelijk € 41.315.000
Ontwikkelingen	We zien een vrij sterke kostenstijging als gevolg van stijgende overheidsheffingen (zoals verbrandings-belasting). Dat heeft in 2019/2020 geleid tot een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten. Rd4 blijft zich sterk maken voor verduurzaming van de bedrijfsvoering en consolidatie van de sociale werkgelegenheid in de regio. Met ingang van 1 januari 2020 wordt er in samenwerking tussen Rd4 en RWM huishoudelijk afval ingezameld.

Naam	Stadsregio Parkstad Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen.
Doel	Op basis van de regionale agenda een structuurversterkende bijdrage leveren aan de evenwichtige ontwikkelingen van het samenwerkingsverband.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de WGR Stadsregio Parkstad Limburg bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur beide gevormd door de Burgemeesters van de samenwerkende gemeenten. Binnen de GR zijn bestuurscommissies gevormd door de leden van de Colleges van B&W van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 439.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 5.933.000 respectievelijk € 6.264.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 38.223.000 respectievelijk € 24.116.000
Ontwikkelingen	De Raad heeft in haar vergadering van 17 december 2019 besloten deelnemer te blijven van GR Parkstad Limburg.

Naam	Parkstad-IT (PIT)
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal, Beekdaelen en brandweer Zuid-Limburg.
Doel	Parkstad IT behartigt de gemeenschappelijke belangen van deze organisaties op IT-gebied.
Bestuurlijk belang	Lichte gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumgemeente Heerlen.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 823.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0.
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Ontwikkelingen	Vanuit de DVO en de beheerorganisatie inzake automatisering wordt gekoerst op een bredere samenwerking op het gebied van shared services (SSC ZL).

Naam	Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad voor opvang en beschermd wonen i.h.k.v. de WMO 2015
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal, Simpelveld en Beekdaelen
Doel	Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad is verantwoordelijk voor de opvang en beschermd wonen i.h.k.v. de WMO 2015.
Bestuurlijk belang	Lichte gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumgemeente Heerlen.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is nihil



BEEKDAELEN

Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Ontwikkelingen	Begin 2018 is Parkstad breed de toekomstvisie maatschappelijke opvang en beschermd wonen vastgesteld. In 2019 is gestart met de eerste uitvoeringsagenda als voorbereiding op de verdere decentralisatie opvang en beschermd wonen. Uitgangspunt hierbij is dat elke gemeente verantwoordelijk is en de financiële middelen ontvangt voor het beschermd wonen en maatschappelijke opvang van haar inwoners en dat deze zorg zoveel mogelijk in de eigen omgeving moet worden geleverd. Dit betekent dat de centrumgemeente constructie wordt herzien en dat er nieuwe afspraken over financiering en verantwoordelijkheden worden gemaakt. Deze verdere decentralisatie is door het Rijk uitgesteld naar 2021.

Naam	Centrumregeling inkoop Jeugdzorg Regio Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Alle Zuid-Limburgse gemeenten
Doel	Naar aanleiding van de drie decentralisaties verzorgt de gemeente Maastricht voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten de inkoop van de gespecialiseerde jeugdzorg. Tevens neemt Maastricht het contractbeheer en de monitoring van de contractafspraken voor haar rekening. De deelnemende gemeenten behouden hun eigen bestuurlijke structuur, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, gericht op een goede dienstverlening aan de eigen bevolking en ruimte voor het behoud van eigen identiteit in de uitvoering van de jeugdzorgtaken.
Bestuurlijk belang	Lichte gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumgemeente Maastricht. Jaarlijks vindt er een bestuurlijk overleg plaats.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 140.000.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Ontwikkelingen	De gemeente Maastricht is bezig met een kwaliteitsslag met betrekking tot de dienstverlening aan de gemeenten.

Naam	GR subsidiëring antidiscriminatievoorziening Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten waarbij de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente voor de Zuid-Limburgse gemeenten en Roermond voor de Noord- en Midden Limburgse gemeenten.
Doel	Het bieden van toegang tot een antidiscriminatie-voorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten.
Bestuurlijk belang	De centrumgemeenten dragen zorg voor de (tussentijdse) rapportages en doen jaarlijks verslag van de in het vorige jaar geregistreerde klachten.
Financieel belang	Bijdrage 2022 gemeente Beekdaelen is € 30.000 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 0 respectievelijk € 0
Ontwikkelingen	Er zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.

Vennootschappen en coöperaties

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Betrokkenen	Aandeelhouders van de BNG zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Doel	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamd dividend over 2022 is € 13.500 .
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 4.887 mln. respectievelijk € 5.097 mln.
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 144.802 mln. respectievelijk € 155.262 mln.
Ontwikkelingen	Continuïteit.

Naam	Enexis Holding NV
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamd dividend over 2022 is € 630.000.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 4.112 mln. respectievelijk € 4.116 mln.
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 4.146 mln. respectievelijk € 4.635 mln.
Ontwikkelingen	Enexis werkt samen met provincies en gemeenten op het gebied van duurzaamheid hetgeen resulteert in een aantal gezamenlijke projecten. Enexis gaat een afwegingsleidraad opzetten die gemeenten kan ondersteunen in hun regierol in de wijkgerichte aanpak om aardgas te vervangen voor andere energiebronnen. Enexis ziet het duurzaam gebruik van de bestaande netwerken als een efficiënt middel om de energietransitie te versnellen.

Naam	CSV Amsterdam B.V.
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	De BV is ontstaan bij de verkoop van de aandelen Essent aan RWE en heeft een tijdelijk karakter en dient in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Totaal geraamd exploitatieresultaat 2022 is - € 100.000.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 452.000 respectievelijk € 393.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 83.000 respectievelijk € 27.000
Ontwikkelingen	De verwachting is dat de vennootschap in 2022 zal worden ontbonden.

Naam	Publiekbelang Elektriciteitsproductie B.V.
Vestigingsplaats	's Hertogenbosch
Betrokkenen	Gemeenten en provincies.
Doel	De BV is ontstaan bij de verkoop van de aandelen Essent aan RWE en heeft een tijdelijk karakter en dient in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Geraamd exploitatieresultaat 2022 is nihil.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 1.6 mln. respectievelijk € 1.6 mln.
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 455.000 respectievelijk € 20.000
Ontwikkelingen	Aanvankelijk werd ervan uitgegaan dat deze vennootschap medio 2016 geliquideerd zou kunnen worden. Dit tijdstip is opgeschoven omdat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van de aandelen Essent/EPZ aan RWE zijn afgesloten. Daarnaast dient de vennootschap zorg te dragen voor de afhandeling van een aantal verplichtingen in verband met het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borsele uit 2009.

Naam	RWM NV
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De gemeenten Beek, Stein, Sittard-Geleen en Beekdaelen.
Doel	Inzameling, verwerking, transporteren, en vermarkten van afvalstoffen, alsmede aanverwante taken op het gebied van straatreiniging en de gladheidbestrijding en, in het algemeen, het verrichten van diensten op het gebied van beheer van openbare ruimten voor elke als aandeelhouder aangesloten gemeente.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De geraamde bijdrage 2022 is 1.084.000. Het geraamde dividend 2022 is nihil.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 5.454.000 respectievelijk € 5.910.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 4.572.000 respectievelijk € 3.411.000



BEEKDAELEN

Ontwikkelingen	In de raadvergadering van 26 november 2019 heeft de Raad besloten voor een samenwerking tussen Rd4 en RWM betreffende het inzamelen van huishoudelijk afval.
----------------	--

Naam	Rd4 NV
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal en Beekdaelen.
Doel	Rd4 NV zorgt voor de inzameling en verwerking van bedrijfsmatige afvalstromen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2022 is nihil.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 812.000 respectievelijk € 884.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 4.020.000 respectievelijk € 5.843.000
Ontwikkelingen	In de raadvergadering van 26 november 2019 heeft de Raad besloten voor een samenwerking tussen Rd4 en RWM betreffende het inzamelen van huishoudelijk afval

Naam	WML NV
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Limburgse gemeenten en Provincie Limburg.
Doel	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater van topkwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids-) instellingen in Limburg tegen een aanvaardbaar en stabiel drinkwater-tarief.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2022 is nihil.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 215 mln. respectievelijk € 221 mln.
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 395 mln. respectievelijk 397 mln.
Ontwikkelingen	Geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.

Naam	Nazorg Limburg B.V.
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Betrokkenen	Limburgse gemeenten.
Doel	'Eeuwigdurende' nazorg van voormalige stortplaatsen in Limburg. Nazorg is het onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieubeschermdende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen. Doel is het voorkomen van negatieve effecten van de locatie naar de omgeving (bodem, lucht en water).
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2022 is nihil.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 5.493.000 respectievelijk € 5.641.000.
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 28.883.000 respectievelijk 32.285.000.
Ontwikkelingen	Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Uitgangspunt daarbij is dat nieuwe activiteiten het beleid van de overheid moeten ondersteunen. Op een drietal locaties worden de mogelijkheden onderzocht om zonnepanelen te plaatsen.

Naam	IBA-Parkstad B.V.
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen, Provincie Limburg, semipublieke en private partijen.
Doel	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het resultaat over 2020 is nog niet bekend. Er is in 2020 geen dividend uitgekeerd.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	€ 693.000 respectievelijk € 1.595.000
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	€ 15.165.000 respectievelijk € 14.136.000

Ontwikkelingen	In 2019 en 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor het programma voor het expojaar 2020/2021.
----------------	---

Naam	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg B.V.
Vestigingsplaats	Kerkrade
Betrokkenen	De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen,
Doel	De WoonWijzerWinkel stimuleert particuliere woningeigenaren om energie te besparen, duurzame energie op te wekken, duurzame materialen te gebruiken, wooncomfort te optimaliseren en de levensloopbestendigheid van woningen te vergroten. Burgers worden objectief geadviseerd en ontzorgd.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	Het geraamde dividend 2022 is nihil.
Eigen vermogen (begin – eind 2020)	1 ^e jaarrekening (1 juni 2020 – 31 dec.2021) medio 2022 gereed
Vreemd vermogen (begin – eind 2020)	1 ^e jaarrekening (1 juni 2020 – 31 dec.2021) medio 2022 gereed
Ontwikkelingen	WoonWijzerWinkel Zuid Limburg B.V. is eind 2019 opgericht. De vennootschap geeft advies over het verbeteren van wooncomfort, besparen op de energierekening of slim investeren in de woning. Wat zijn de juiste oplossingen en waar kan men het beste mee beginnen?



BEEKDAELEN

Bijlage 6

Overzicht van Incidentele baten en lasten

bedragen x € 1.000

		2022	2023	2024	2025
Incidentele lasten					
1 ESZL/Middengebied Zuid Limburg (2020)	U	90,0	0,0	0,0	0,0
2 software publiek	U	11,1	0,0	0,0	0,0
3 advieskosten personeel (fusie en CAO)	U	25,0	0,0	0,0	0,0
4 beheerkosten belegging obligaties ASR	U	2,0	0,0	0,0	0,0
5 afscheid raad installatie/inwerken nieuwe raad	U	10,0	0,0	0,0	0,0
6 personele lasten (via dekking reserve herindeling)	U	217,6	0,0	0,0	0,0
7 afschrijvingslasten (via dekking aanwending geclaimde reserve)	U	3.237,0	49,0	49,0	49,0
8 uitvoeringskosten jeugdhulp	U	138,0	0,0	0,0	0,0
9 VTA bomen	U	0,0	25,0	0,0	0,0
10 inzameling en verwerking afval	U	25,0	0,0	0,0	0,0
11 uitgaven decentralisatie-uitkering gezondheid in de stad	U	36,0	0,0	0,0	0,0
12 uitgaven decentralisatie-uitkering versterken omgevingsdiensten	U	8,0	8,0	8,0	0,0
13 lagere energielasten agv verduurzamen gemeentelijke gebouwen	U	-21,5	-21,5	-21,5	-21,5
14 duurzame financiën	U	145,0	0,0	0,0	0,0
15 afschrijvingslasten (via dekking aanwending bruteringsreserve)	U	2.652,0	2.637,0	2.523,0	2.423,0
16 uitgaven planmatig onderhoud wegen (via dekking reserve inafwachting van harmonisatie beleid)	U	776,0	776,0	776,0	776,0
17 onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen (via dekking reserve onderwijshuisv asielzoekerskinderen)	U	15,0	15,0	15,0	15,0
Toevoeging aan reserve					
18 algemene reserve : aanvulling weerstandsvermogen vanuit reserve nog te bestemmen	U	3.900,0	0,0	0,0	0,0
19 geclaimde reserve : aanvulling vanuit reserve nog te bestemmen ivm dekking gevoteerde kediten	U	4.107,8	0,0	0,0	0,0
20 reserve nog te bestemmen : rijksbijdrage herindeling	U	1.667,0	0,0	0,0	0,0
21 reserve nog te bestemmen : lagere energielasten verduurzamen gem. gebouwen	U	21,5	21,5	21,5	21,5
22 reserve nog te bestemmen : terugbetalen duurzaamheidsleningen	U	25,6	25,6	25,6	25,6
Totaal incidentele lasten		17.088,0	3.535,6	3.396,6	3.288,6
Incidentele baten					
23 renteopbrengst belegging ASR	I	12,8	0,0	0,0	0,0
24 rijksbijdrage herindeling	I	1.667,0	0,0	0,0	0,0
25 decentralisatie-uitkering gezondheid in de stad	I	36,0	0,0	0,0	0,0
26 decentralisatie-uitkering versterken omgevingsdiensten	I	8,0	8,0	8,0	0,0
27 harmonisatie lagere huurinkomsten sportaccommodaties	I	-26,6	-20,7	-14,8	0,0
28 terugbetaling duurzaamheidsleningen	I	25,6	25,6	25,6	25,6
Onttrekking aan reserve					
29 reserve nog te bestemmen : aanvulling weerstandsvermogen naar algemene reserve	I	3.900,0	0,0	0,0	0,0
30 reserve nog te bestemmen : aanvulling geclaimde reserve ivm gevoteerde kediten	I	4.107,8	0,0	0,0	0,0
31 reserve niet bestede middelen voorg dienstjaren : renteopbrengst belegging APG	I	293,8	218,7	218,7	0,0
32 reserve herindeling : harmonisatie lagere huurinkomsten sportaccommodaties	I	26,6	20,7	14,8	0,0
33 reserve herindeling : sociaal statuut	I	217,6	0,0	0,0	0,0
34 geclaimde reserve : aanwending ter dekking van kapitaallasten	I	3.237,0	49,0	49,0	49,0
35 geclaimde reserve : harmonisatie activa	I	149,6	73,3	0,0	0,0
36 reserve mjb 2019-2022 : duurzame financiën	I	145,0	0,0	0,0	0,0
37 bruteringsreserve : aanwending ter dekking van kapitaallasten	I	2.652,0	2.637,0	2.523,0	2.423,0
38 reserve onderwijshuisvesting asielzoekerskinderen : tijdelijke units basisschool Petrus Canisius	I	15,0	15,0	15,0	15,0
39 reserve in afwachting harmonisatie beleid : planmatig onderhoud wegen	I	776,0	776,0	776,0	776,0
Totaal incidentele baten		17.243,1	3.802,7	3.615,4	3.288,6
Saldo (incidentele lasten minus incidentele baten)		-155	-267	-219	0



BEEKDAELEN



BEEKDAELEN

Bijlage 7

Overzicht structureel en reël evenwicht inclusief specificatie algemeen dekkingsmiddel

(bedragen x € 1.000)

	begroting 2022			meerjarenraming 2023		
	totaal	waarvan: incidenteel	structureel	totaal	waarvan: incidenteel	structureel
lasten programma bestuur en ondersteuning	13.191	13.374	-183	3.585	222	3.363
lasten programma veiligheid	3.243	24	3.219	3.347	24	3.323
lasten programma verkeer, vervoer en waterstaat	5.453	1.454	3.999	5.396	1.306	4.090
lasten programma economie en recreatie	2.946	288	2.658	2.955	275	2.680
lasten programma onderwijs, sport en cultuur	7.715	1.633	6.082	7.618	1.632	5.986
lasten programma sociaal domein en volksgezondheid	43.150	181	42.969	42.492	7	42.485
lasten programma volkshuisvesting milieu, RO en stedelijke vernieuwing	12.451	248	12.203	11.982	70	11.912
totaal lasten programma's	88.149	17.202	70.947	77.375	3.536	73.839
baten programma bestuur en ondersteuning	12.264	13.431	-1.167	1.069	304	765
baten programma veiligheid	80	24	56	80	24	56
baten programma verkeer, vervoer en waterstaat	1.420	1.454	-34	1.377	1.306	71
baten programma economie en recreatie	539	288	251	526	275	251
baten programma onderwijs, sport en cultuur	3.035	1.611	1.424	2.763	1.610	1.153
baten programma sociaal domein en volksgezondheid	8.221	7	8.214	8.161	7	8.154
baten programma volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	11.596	237	11.359	11.179	58	11.121
totaal baten programma's	37.155	17.052	20.103	25.155	3.584	21.571
saldo van baten en lasten programma's	-50.994	-150	-50.844	-52.220	48	-52.268
lasten algemeen dekkingsmiddel:						
loon en prijsstijging	1.063		1.063	1.063		1.063
treasury (rente, belegging, dividend)	103	2	101	61		61
belastingen (OZB)	306		306	306		306
overhead	15.433		15.433	12.184		12.184
efficiencyvoordeel bedrijfsvoeringskosten	-100		-100	-100		-100
te verdelen taakmutaties AU	34		34	-14		-14
kapitaallasten MIP/vervangingsinvesteringen	108		108	150		150
vennootschapsbelasting	10		10	10		10
onvoorzien	50		50	50		50
totaal lasten algemeen dekkingsmiddel	17.006	2	17.004	13.710	0	13.710
baten algemeen dekkingsmiddel:						
treasury (rente, belegging, dividend)	847	307	540	835	219	616
gemeentefonds	60.894	0	60.894	57.445		57.445
belastingen (OZB)	7.583		7.583	7.583		7.583
kapitaallasten MIP/vervangingsinvesteringen	106		106	69		69
overhead	49		49	49		49
totaal baten algemeen dekkingsmiddel	69.479	307	69.172	65.981	219	65.762
saldo van algemeen dekkingsmiddel	52.473	305	52.168	52.271	219	52.052
saldo begroting	1.479	155	1.324	51	267	-216



BEEKDAELEN

(bedragen x € 1.000)

	meerjarenraming 2024			meerjarenraming 2025		
	waarvan:			waarvan:		
	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
lasten programma bestuur en ondersteuning	3.574	213	3.361	3.585	200	3.385
lasten programma veiligheid	3.347	24	3.323	3.347	24	3.323
lasten programma verkeer, vervoer en waterstaat	5.396	1.306	4.090	5.398	1.306	4.092
lasten programma economie en recreatie	2.924	274	2.650	2.916	272	2.644
lasten programma onderwijs, sport en cultuur	7.514	1.529	5.985	7.332	1.447	5.885
lasten programma sociaal domein en volksgezondheid	42.211	7	42.204	41.688	7	41.681
lasten programma volkshuisvesting milieu, RO en stedelijke vernieuwing	12.041	44	11.997	12.117	33	12.084
totaal lasten programma's	77.007	3.397	73.610	76.383	3.289	73.094
baten programma bestuur en ondersteuning	987	222	765	756	201	555
baten programma veiligheid	80	24	56	80	24	56
baten programma verkeer, vervoer en waterstaat	1.377	1.306	71	1.377	1.306	71
baten programma economie en recreatie	525	274	251	523	272	251
baten programma onderwijs, sport en cultuur	2.660	1.507	1.153	2.563	1.425	1.138
baten programma sociaal domein en volksgezondheid	8.141	7	8.134	8.141	7	8.134
baten programma volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	11.252	57	11.195	11.343	54	11.289
totaal baten programma's	25.022	3.397	21.625	24.783	3.289	21.494
saldo van baten en lasten programma's	-51.985	0	-51.985	-51.600	0	-51.600
lasten algemeen dekkingsmiddel:						
loon en prijsstijging	1.063		1.063	1.063		1.063
treasury (rente, belegging, dividend)	42		42	-16		-16
belastingen (OZB)	306		306	306		306
overhead	11.930		11.930	11.800		11.800
efficiencyvoordeel bedrijfsvoeringskosten	-100		-100	-100		-100
te verdelen taakmutaties AU	-12		-12	-12		-12
kapitaallasten MIP/vervangingsinvesteringen	217		217	234		234
vennootschapsbelasting	10		10	10		10
onvoorzien	50		50	50		50
totaal lasten algemeen dekkingsmiddel	13.506	0	13.506	13.335	0	13.335
baten algemeen dekkingsmiddel:						
treasury (rente, belegging, dividend)	836	219	617	835		835
gemeentefonds	57.049		57.049	57.130		57.130
belastingen (OZB)	7.583		7.583	7.583		7.583
kapitaallasten MIP/vervangingsinvesteringen	77		77	48		48
overhead	49		49	49		49
totaal baten algemeen dekkingsmiddel	65.594	219	65.375	65.645	0	65.645
saldo van algemeen dekkingsmiddel	52.088	219	51.869	52.310	0	52.310
saldo begroting	103	219	-116	710	0	710



BEEKDAELEN

Bijlage 8

overzicht investeringen

economisch en maatschappelijk nut

Investeringen opgenomen in de begroting 2022 uitgesplitst naar economisch en maatschappelijk nut.

Investeringen met economisch nut	2022	2023	2024	2025
Applicatie sjablonenbeheer (Wet digitale overheid)	12.000	0	0	0
Vernieuwde modules burgerzaken applicatie	19.100	0	0	0
Vernieuwde modules HR-applicatie	6.200	0	0	0
Led-verlichting hockeyclub	25.000	0	0	0
Tijdelijke herhuisvesting bouwkundige aanpassingen	80.000	0	0	0
Tijdelijke herhuisvesting ventilatie	180.000	0	0	0
Totaal	322.300	0	0	0

Investeringen met maatschappelijk nut	2022	2023	2024	2025
Onderhoud holle wegen	80.000	0	0	0
Reconstructie Bekerbaan Schimmert	210.000	0	0	0
Bomenvervangingsplan	350.000	0	0	0
Groot onderhoud beplanting	70.000	0	0	0
Aanbrengen kantplanken kunstgrasvelden	90.000	0	0	0
Kunstgrasveld hockeyclub	200.000	0	0	0
Ecologische gazons	10.000	0	0	0
Brug Stationsstraat over de Geleenbeek	600.000	0	0	0
Onderhoud fiets- en wandelpaden	30.000	0	0	0
Totaal	1.640.000	0	0	0





BEEKDAELEN
